

พระหยก พาสีดำโตงโตย

จัดทำเพื่อเป็นที่ระลึกในงาน

พระราชทานเพลิงศพ

นางไกรแก้ว เพ็ญเกษ

ฌาปนสถานวัดหนองแขง พระอารามหลวง

อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น

วันเสาร์ที่ ๒๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๓๗

๓๖
อศ
ก972พ
ฉ.2

THAI NATIONAL ASSEMBLY LIBRARY

3961116318

๐๗1

วันที่	6 / 11 / 2556
เลขทะเบียน	082กค.2
เลขหมู่	๐๗ ๗๑๖๒ ๖

พะทยา พาสีต คำโตงโตย

จัดทำเพื่อเป็นที่ระลึกในงาน
พระราชทานเพลิงศพ

สมบัติห้องสมุดรัฐสภา

นางไกรแก้ว ~~เพียงเกษ~~
สมบัติห้องสมุดรัฐสภา

ณ ฌาปนสถานวัดหนองแขง พระอารามหลวง
อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น
วันเสาร์ที่ ๒๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๓๗

(แบบ ค.)

สำนักพระราชวัง

หมายรับสั่งที่ ๑๔๙๘๗

๑๐ กันยายน ๒๕๓๗

พระราชทานเพลิงศพ นางไกรแก้ว เทียงเกษ เป็นภริยาพิเศษ ๗ เมรุวัดหนองแขวง

ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

วันเสาร์ ที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๓๗ เวลา ๑๖.๓๐ น. พระราชทานเพลิง

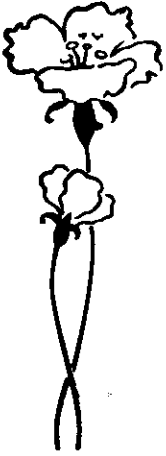
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

วัน	หน้าที่ พนักงานพระราชพิธี
	<p>นำขบวนเวียน เจ้าภาพศพ นางไกรแก้ว เทียงเกษ</p> <p>เพ็ชรทาม.</p>

ทั้งนี้ ให้จัดการตามหน้าที่และกำหนดวันตามรับสั่งอย่าให้ขาดเหลือ ถ้าสงสัยก็ให้ถามผู้รับรับสั่ง

โดยหน้าที่ราชการ

ผู้รับรับสั่ง

สำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ

คุณไกวแก้ว เพียงเกษ ได้ถึงแก่กรรมเมื่อวันที่ 16 เดือนกันยายน พุทธศักราช 2537 ด้วยโรคหัวใจวาย ที่บ้านสงเปือย อำเภอภูเวียง จังหวัดขอนแก่น

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานเพลิงศพคุณไกวแก้ว เพียงเกษ เป็นกรณีพิเศษ ณ ฌาปนสถานวัดหนองแวง พระอารามหลวง อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ในวันที่ 24 เดือนกันยายน พุทธศักราช 2537 ยิ่งความปลาบปลื้มปิติยินดีเป็นล้นพ้นหาที่เปรียบมิได้แก่ครอบครัว เพียงเกษ บุตรหลานและญาติมิตร

ข้าพระพุทธเจ้า ครอบครัวเพียงเกษ พร้อมบุตรหลานและญาติมิตร ทุกคน ขอน้อมเกล้าน้อมกระหม่อมถวายบังคม ณ เบื้องยุคลบาท ด้วยความซาบซึ้งในพระมหากรุณาธิคุณอันยิ่งใหญ่ ขอเทิดทูนไว้เหนือเกล้าเหนือกระหม่อม เพื่อเป็นสิริมงคลสืบสันตติวงศ์แก่วงศ์ตระกูล ชั่วกาลนาน

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อมขอเดชะ

ข้าพระพุทธเจ้านายทองปักษ์ เพียงเกษ

บุตรหลานและญาติมิตร

คุณแม่ไกวแก้ว เพ็ญเกษ

ชาตะ วันจันทร์ที่ 2 เมษายน พ.ศ. 2473

มรณะ วันศุกร์ที่ 16 กันยายน พ.ศ. 2537

สิริรวมอายุ 64 ปี 5 เดือน 13 วัน

กำหนดการบำเพ็ญกุศล นางไกรแก้ว เพ็ญเกษ

ณ ฌาปนสถานวัดหนองแขง พระอารามหลวง อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น

วันศุกร์ที่ ๑๖ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๓๗

เวลา ๑๖.๐๐ น. พิธีรดน้ำศพ

เวลา ๑๙.๓๐ น. สวดพระอภิธรรม

วันเสาร์ที่ ๑๗ - วันศุกร์ที่ ๒๓ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๓๗

เวลา ๑๑.๐๐ น. ถวายภัตตาหารเพล

เวลา ๑๙.๓๐ น. สวดพระอภิธรรม

วันเสาร์ที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๓๗

เวลา ๐๗.๓๐ น. ถวายภัตตาหารบิณฑบาต

เวลา ๑๑.๐๐ น. ถวายภัตตาหารเพล

เวลา ๑๓.๐๐ น. แสดงพระธรรมเทศนา ๑ กัณฑ์ ภาติกา - บังสุกุล

เวลา ๑๖.๓๐ น. พระราชทานเพลิงศพ

จึงขอกราบเรียน เรียนเชิญมาด้วยความเคารพ

นายทองปัทม์

เพ็ญเกษ

รพช.ศธ. นายอดิสร - นางเยาวนิตย์เพ็ญเกษ

นายอดิศัย - นางนวลจันทร์ เพ็ญเกษ

นายอดิสูระ - นางเลี้ยง เพ็ญเกษ

นางอดิสาริณี - นายสุทธิ พ้องอ่อน

นางสาวอดิสิกษณ์ เพ็ญเกษ

นางอดิโสภา - นายสุทัศน์ ครองชนม์

นางอดิพร - นายศักดิ์สิทธิ์ ประทีปมงคล

นายอดิศาสตร์ เพ็ญเกษ

และญาติ

เจ้าภาพ

คุณพ่อทองปัทม์ เพียงเกษ รตนำศพคุณแม่ไกวแก้ว เพียงเกษ
 นายระดม รตมัทธนะ อภิวรรณี นภักดิ์ประทุม โชติระพีช นภอโอรณ

ฯพณฯ อติศร เพียงเกษ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ รตนำศพ

พี่สาว พี่ชาย และน้องสาวของคุณแม่ไกวแก้ว นางนิกร ปรีชาญาณ
 นายเจียม ขาตะรักษ์ นางช่อนกลิ่น ชีระนุกูล นางเกษร นนตะเสน

คุณพ่อทองบักร์กับลูกทั้ง 8 คน ที่ยังมีชีวิตอยู่

คุณพ่อทองบักซ์ พร้อมบุตร ธิดา คณาญาติ

คุณพ่อจตุรเทพนบุชาพระรัตนตรัย
ในพิธีบำเพ็ญกุศลสวดพระอภิธรรมศพคุณแม่ไกวแก้ว

พร้อม **ฯ อติสร เพียงเกษ** รมช. ศธ.
และคณะผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ ถวายภัตตาหารเพล

คุณพ่อทองปัทม์ เพียงเกษ ถวายปัจจัยไทยทาน

ประวัติของคุณแม่ไกวแก้ว เพียงเกษ

ชาติภูมิ คุณแม่ไกวแก้ว เพียงเกษ ถือกำเนิดเมื่อวันจันทร์ที่ 2 เมษายน พ.ศ.2473 ที่บ้านม่วงไข่ ตำบลพรรณา อำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร คุณแม่ไกวแก้ว เป็นญาติ โดยกำเนิด บรรพบุรุษมีถิ่นฐานอยู่ที่เมืองน้ำย้อยอ้อยหลู ซึ่งอยู่ภาคกลางของประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ระหว่างเมืองสะหวันนะเขตและเมืองท่าแขก อพยพข้ามแม่น้ำโขงสู่เมืองไทยในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว

คุณแม่ไกวแก้ว เป็นบุตรคนที่ 4 ของคุณพ่อไสย์ ชาตะรักษ์ และคุณแม่ฉวีจันทร์ ชาตะรักษ์ มีพี่น้องร่วมบิดามารดา 5 คน คือ

1. นางนิกร ปรีชาญาณ อายุ 72 ปี ยังมีชีวิตอยู่
2. นายเจียม ชาตะรักษ์ ข้าราชการครูบำนาญ อายุ 69 ปี ยังมีชีวิตอยู่
3. นางช่อนกลิ่น ธีระนุกูล อาชีพค้าขาย อายุ 68 ปี ยังมีชีวิตอยู่
4. นางไกวแก้ว เพียงเกษ อายุ 64 ปี
5. นางเกษร นนตะเสน แม่บ้าน อายุ 62 ปี ยังมีชีวิตอยู่

การศึกษา คุณแม่ไกวแก้ว สำเร็จการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากโรงเรียนประชาบาลบ้านม่วงไข่ ด้วยความเป็นผู้ที่ฝักใฝ่ในการเรียน คุณแม่ไกวแก้ว จึงได้ขอคุณพ่อคุณแม่เพื่อศึกษาต่อ และได้เข้าศึกษาต่อระดับชั้นมัธยมปีที่ 1 ที่โรงเรียนใกล้บ้าน คือโรงเรียนมัธยมศิริจันทร์ 1 เจ้าของโรงเรียนคือ นายเตียง ศิริจันทร์ อดีตสมาชิก-สภาผู้แทนราษฎรและอดีตรัฐมนตรีหลายกระทรวง คุณแม่ไกวแก้ว ได้ศึกษาอยู่ที่โรงเรียนแห่งนี้จนสำเร็จชั้นมัธยมปีที่ 3 (ม.3 เดิม)

ชีวิตสมรส คุณแม่ไกวแก้ว ได้รู้จักกับคุณพ่อทองบักซ์ เพียงเกษ เพราะคุณพ่อทองบักซ์ เพียงเกษ เป็นครูคนหนึ่งในโรงเรียนมัธยมศิริจันทร์ 1 เมื่อคุณแม่ไกวแก้ว เรียนจบชั้นมัธยมปีที่ 3 แล้วได้สนิทสนมคุ้นเคยกับคุณพ่อทองบักซ์มากขึ้นและกลายเป็นความรัก และได้จัดพิธีแต่งงานกันตามประเพณีพื้นบ้านภูไทเมื่อวันที่ 9 กรกฎาคม พ.ศ. 2491 ในขณะที่คุณแม่ไกวแก้ว มีอายุ 18 ปี และคุณพ่อทองบักซ์ มีอายุ 22 ปี

ชีวิตการงาน เมื่อแต่งงานแล้ว คุณแม่ไกวแก้ว ได้สมัครเข้าทำงานเป็นครูสอนในโรงเรียนมัธยมวาริชภูมิ ซึ่งเป็นโรงเรียนเอกชนอยู่ในอำเภวาริชภูมิ จังหวัดสกลนคร

คุณแม่ไกวแก้ว เพียงเกษ ได้ปฏิบัติหน้าที่เป็นครูสอนอย่างเอาใจใส่ จึงเป็นที่รักใคร่ของครู และนักเรียนทุกคน ได้ปฏิบัติหน้าที่เป็นครูสอนอยู่ 7 ปี จึงได้ลาออกเพื่อเลี้ยงดูบุตรซึ่ง ขณะนั้นมีบุตรแล้วจำนวน 4 คน คุณแม่ไกวแก้วเลี้ยงดูบุตรด้วยตนเองและด้วยน้ำนมของตนเองทุกคน ได้ทำหน้าที่ความเป็นแม่อย่างสมบูรณ์ ด้วยความทนุถนอมเอาใจใส่ ด้วยจิตใจที่ อ่อนโยน ได้ทำหน้าที่ภรรยาอย่างดียิ่ง ประณีตและให้กำลังใจสามีตลอดเวลาและในทุกสถานการณ์ ในฐานะที่เป็นภรรยาของครู เคยเป็นครู จึงเป็นผู้ที่ความรู้และความเข้าใจ ในหน้าที่การงานของผู้เป็นสามี ได้ช่วยสอนนักเรียน ได้ช่วยประสานงานต่างๆ ซึ่งทำให้เกิด ความเข้าใจอันดียิ่งในหมู่ผู้ปกครองนักเรียนและชุมชน ความที่เป็นคนที่มีจิตใจเอื้อเพื่อเมื่อแม่ สุขุมเยือกเย็น พุดจาติกับทุกคนที่ได้พบปะ จึงทำให้คุณแม่ไกวแก้ว เป็นที่รักใคร่ของครู นักเรียน ผู้ปกครองนักเรียนและผู้คนในชุมชน

คุณแม่ไกวแก้ว ได้ย้ายติดตามคุณพ่อทองบักซ์ ซึ่งได้เปลี่ยนสถานที่ทำงาน ดังนี้ จากโรงเรียนมัธยมศิริพันธ์ 1 อำเภอพรหมานิคม ไปโรงเรียนมัธยมวาริชภูมิ อำเภอวาริชภูมิ จังหวัดสกลนคร ย้ายไปโรงเรียนอุดมวิทยา อำเภอเมืองอุดรธานี ไปโรงเรียนศิริศาสตร์ อำเภอเมืองขอนแก่น และไปโรงเรียนอินทรม่าง อำเภอพล จังหวัดขอนแก่น จากอำเภอพล คุณพ่อทองบักซ์ ย้ายไปเป็นอาจารย์ใหญ่โรงเรียนชาตยุทธวิทยา อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ ไป เป็นอาจารย์ใหญ่โรงเรียนเรืองศิลป์วิทยา อำเภอเมืองมหาสารคาม จากนั้นคุณพ่อทองบักซ์ ได้ตั้งโรงเรียนเป็นของตนเอง เป็นเจ้าของผู้จัดการและเป็นครูใหญ่ โรงเรียนมาตุภูมิอนุสรณ์ ที่บ้านขามเต่า อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ซึ่งเป็นบ้านของคุณย่าและตั้งโรงเรียน ปิตุภูมิอนุสรณ์ ที่อำเภอกาดำ จังหวัดมหาสารคาม ซึ่งเป็นบ้านของคุณปู่ ในระหว่างเวลาที่ คุณพ่อทองบักซ์ ทำงานเป็นครูอยู่นั้นได้ศึกษาวิชากฎหมายจากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ไป ด้วย ซึ่งขณะนั้นยังคงเป็นมหาวิทยาลัยเปิด คุณพ่อทองบักซ์ ศึกษาวิชากฎหมายอยู่ระหว่าง ปี 2499 ถึงปี 2508 จึงจบเป็นนิติศาสตรบัณฑิต และได้เปลี่ยนอาชีพมาเป็นทนายความ ตั้งแต่ปีนั้น โดยมีจุดประสงค์อย่างแรงกล้าที่จะให้ความช่วยเหลือแก่ชาวบ้านที่มีฐานะยากจน ซึ่งทำให้คุณพ่อทองบักซ์ ได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในเวลาต่อมา ทั้งนี้คุณแม่ไกวแก้ว เป็นผู้ที่มีส่วนอย่างมาก กล่าวคือ เป็นผู้ให้การสนับสนุน คอยให้กำลังใจ คอยต้อนรับชาวบ้านที่มาขอความช่วยเหลือ แสดงออกซึ่งความเอื้อเพื่อเอื้ออาทรต่อชาวบ้าน จึงเป็นที่รักใคร่ของชาวบ้านโดยทั่วไป ได้ปรนนิบัติสามี ให้กำลังใจ ให้การสนับสนุน ให้ความช่วยเหลือ ได้ปฏิบัติหน้าที่ภรรยาของทนายความและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอย่างดียิ่ง

บุตรธิดา คุณแม่ไกวแก้ว และคุณพ่อทองบักซ์ ได้ครองรักครองเรือน ด้วยความรัก ด้วยความเข้าใจซึ่งกันและกัน ด้วยความทนุถนอม และด้วยความอบอุ่น เป็นเวลา 46 ปี 2 เดือน 6 วัน มีบุตรธิดาด้วยกันรวม 10 คน ดังนี้

1. เด็กชายอดิศักดิ์ เพียงเกษ เสียชีวิตด้วยโรคบาดทะยัก เมื่อปี พ.ศ.2505 ขณะที่มีอายุ 13 ปี

2. นายอดิศร เพียงเกษ สำเร็จการศึกษาจากคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ อาชีพทนายความ นักการเมือง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดขอนแก่น เขต 1 รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ สมรสกับนางเยาวนิตย์ (พินสาริด) เพียงเกษ อาชีพทนายความ

3. นายอดิศวร เพียงเกษ นักศึกษาคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง เป็นนักรบของประชาชน พรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย เสียชีวิตในเขตจรยุทธจังหวัดน่าน เมื่อปี พ.ศ. 2521 ขณะมีอายุได้ 23 ปี

4. นายอดิศัย เพียงเกษ อาจารย์โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน สมรสกับนางนวลจันทร์ เพียงเกษ มีบุตร 2 คน

5. นายอดิศุระ เพียงเกษ สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยทสเค้นท์ ประเทศรัสเซีย และนิติศาสตร์บัณฑิต จาก มหาวิทยาลัยรามคำแหง อาชีพทนายความ สมรสกับนางเลี้ยง เพียงเกษ

6. นางอดิศาริณี ผ่องอ่อน สำเร็จการศึกษาวิชาพยาบาลและผดุงครรภ์ จากวิทยาลัยโตนเนสดียูเครน รัสเซีย สมรสกับนายสุทธิ ผ่องอ่อน รองอัยการจังหวัดประจำศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดขอนแก่น มีบุตร 2 คน

7. นางสาวอดิลักษณ์ เพียงเกษ สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยวิทยานุกรณ์ อาชีวศึกษา สาขารัฐกิจการบิณ ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว อิมพอร์ต-เอกซ์พอร์ต

8. นางอดิโสภา ครองชนม์ กำลังศึกษาการบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ทำงานบริษัท ชยวัฒน์ จำกัด สมรสกับนายสุทัศน์ ครองชนม์

9. นางอดิพร เพียงเกษ สำเร็จการศึกษานิติศาสตร์บัณฑิต จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง ทำงานที่บริษัท สยามมีเอ็นเทอร์เทนเมนท์ จำกัด สมรสกับนายศักดิ์สิทธิ์ ประทีปมงคล

10. นายอดิศาสตร์ เพียงเกษ กำลังศึกษาที่คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ปัจจุบันเป็นพลทหารเกณฑ์ ประจำการอยู่ที่จังหวัดนครราชสีมา

อุปนิสัย คุณแม่ไกวแก้ว เป็นผู้มีจิตใจโอบอ้อม เอื้ออาทร มีน้ำใจ ชอบช่วยเหลือผู้อื่น ทั้งที่รู้จักและไม่รู้จัก แสดงความห่วงใยเอื้อเฟื้อ เอื้ออาทรต่อคนใกล้ชิด ลักษณะที่กล่าวมานี้ คุณพ่อทองปักษ์กล่าวว่า ลูกชายคนโต คือนายอดิศร เพียงเกษ รับมาจากแม่

ทั้งหมด

คุณแม่ไกวแก้ว เป็นคนที่ขยันขันแข็งทำงาน มีความขยันหมั่นเพียรเป็นนิสัยมา แต่เมื่อเยาว์วัย เป็นคนที่มีความสุขุม เยือกเย็น หนักแน่น ไม่ต่ำ ไม่ว่า ไม่บ่น มีความอดทนอดกลั้นสูง ไม่เคยแสดงอาการว่าโกรธหรือเกลียดให้เห็น เป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ดี เยี่ยม คอยต้อนรับแขก ต้อนรับประชาชนเป็นอย่างดี เมื่อคราวที่สามีเป็น ทนายความและเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และเมื่อลูกชายเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และรัฐมนตรี

ด้วยความรักและความเอื้ออาทรที่แม่มีให้ลูกเสมอมา แม่จึงเป็นที่พึงทางใจของ ลูกทุกคน

ความเสียใจ ความเสียใจสะเทือนใจมากที่สุดในชีวิตของคุณแม่ไกวแก้วนั้นคือ การสูญเสียลูกชายคนแรกและลูกชายคนที่ 3 ในวัยอันไม่สมควร

ความดีใจและภูมิใจ ความรักและความผูกพันที่คุณแม่ไกวแก้ว มีต่อสามี และ ลูกนั้นมีมากเกินกว่าจะบรรยายได้ ทุกคนคือชีวิตของแม่ เมื่อพบหน้าลูก แม่เป็นสุข และมีสีหน้ายิ้มเอิบ เมื่อพร้อมหน้ากัน พ่อ แม่ ลูก ก็ยังมีแต่ความดีใจ เป็นสุข ยิ้มเอิบ คุณแม่ ไกวแก้วมีความภูมิใจกับลูกทุกคนที่มีอาชีพการงาน มีความเจริญก้าวหน้า สามารถเลี้ยง ครอบครัวยุได้อย่างดี และยังสามารถให้ความช่วยเหลือผู้อื่นและสังคมได้อีกด้วย คุณแม่ ไกวแก้ว ดีใจและภูมิใจในตัวลูกทุกคนดีใจที่ลูก ๆ ย้ายมาอยู่ใกล้กันในขอนแก่น และได้ซื้อ ที่ดินหนึ่งแปลงเพื่อสร้างบ้านให้คุณพ่อและคุณแม่อยู่ใกล้กับลูก ๆ ได้นัดพบกับลูกสาวคือ อติพรเพื่อทำเรื่องโอนที่ดิน คุณพ่อทองบักซ์ คุณแม่ไกวแก้วจะเดินทางจากอำเภอภูเวียง ส่วนอติพรและสามีจะเดินทางจากกรุงเทพฯ ในวันที่ 16 กันยายน พ.ศ. 2537 โดยนัดพบกัน ที่ขอนแก่นเวลา 11.00 น.

อาการเจ็บป่วย ปี พ.ศ. 2519 เกิดมีความสับสนทางการเมืองในเมืองไทย คุณแม่ไกวแก้ว ได้ลี้ภัยตามสามีพร้อมลูก ๆ ไปอยู่ในประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาว (2519-2523) ในขณะที่ลูกคนเล็กมีอายุเพียง 4 ขวบเท่านั้น คุณแม่ไกวแก้ว ยังคงทำหน้าที่ภรรยาที่ดี และแม่ที่ดีของลูก ๆ อย่างเอาใจใส่และให้ความอบอุ่นแก่ลูก ๆ อย่างดียิ่ง แม้จะมีความลำบากยากแค้นสักปานใดก็ตาม ในปี พ.ศ.2520 คุณแม่ไกวแก้ว ได้ป่วยเป็นโรคหัวใจ และได้ถูกนำส่งไปรับการรักษาที่โรงพยาบาลในกรุงฮานอย ประเทศ เวียดนาม นายแพทย์ให้ความเห็นว่าไม่สามารถที่จะรักษาให้หายขาดได้

ในปี พ.ศ. 2523 คุณพ่อทองบักซ์ ได้นำครอบครัวกลับสู่เมืองไทย และอยู่ใน ความอารักขาอย่างดีของเจ้าหน้าที่บ้านเมืองในกรุงเทพมหานคร ในปี พ.ศ. 2524 คุณแม่ ไกวแก้วเข้ารับการรักษาผ่าตัดหัวใจที่โรงพยาบาลรามธิบดี จากนั้นคุณแม่ไกวแก้ว มีสุขภาพ

ร่างกายไม่สมบูรณ์แข็งแรงเท่าที่ควร ต้องเข้ารับการตรวจรักษาในโรงพยาบาลเป็นประจำ จนกลายเป็นเรื่องปรกติวิสัย แต่ก็ยังคงมีจิตใจว่าเร็งแจ่มใสเช่นปรกติ

บ้านปลายแห่งชีวิต คุณแม่ไกวแก้ว และคุณพ่อทองบักซ์ เพียงเกษ ได้ซื้อบ้านพร้อมที่ดิน ซึ่งเป็นที่อยู่อาศัยในปัจจุบันที่บ้านสงเปือย อำเภอภูเวียง จังหวัดขอนแก่น โดยตั้งเป็นสำนักงานทนายความและประกอบธุรกิจเล็ก ๆ น้อย ๆ มีรายได้เลี้ยงครอบครัวโดยไม่ลำบาก อีกทั้งลูก ๆ ได้ส่งเงินและสิ่งของเครื่องใช้ให้ไม่ขาดแคลน คุณแม่ไกวแก้วมีความสุขและความภูมิใจกับลูก ๆ ที่แสดงออกถึงความรัก ความห่วงใย ให้ความอบอุ่นแก่พ่อแม่ในยามชรา อีกทั้งยังมีเพื่อนบ้านที่ให้ความรักความเอาใจใส่ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่เจือจานซึ่งกันและกัน และเป็นเพื่อนปฏิบัติธรรมที่วัดบ้านสงเปือย ได้ปฏิบัติธรรมสม่ำเสมอ ถวายภัตตาหารเช้าและเพลเป็นประจำ และได้สร้างฌาปนสถานไว้ในวัดบ้านสงเปือยอีกด้วย คุณแม่ไกวแก้ว ได้ทำหน้าที่ของตนเองในฐานะภรรยา ในฐานะแม่ และในฐานะสมาชิกที่ดีของสังคมได้อย่างสมบูรณ์ ในยามชรา นี้ คุณแม่ไกวแก้ว จึงมีสภาพจิตใจที่เป็นสุข อิ่มเอิบและสงบแล้วอย่างแท้จริง

วันที่ 13 กันยายน พ.ศ. 2537 คุณแม่ไกวแก้ว มีอาการไข้หวัด ได้เข้ารับการตรวจรักษาที่โรงพยาบาลศรีนครินทร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น ได้พักค้างคืนกับลูกสาวในอำเภอเมืองขอนแก่น

วันที่ 14 กันยายน พ.ศ. 2537 คุณพ่อทองบักซ์นำคุณแม่ไกวแก้วกลับบ้านที่อำเภอภูเวียง เพราะเห็นว่าอาการไข้หวัดเป็นปรกติดีแล้ว

วันที่ 15 กันยายน พ.ศ. 2537 คุณแม่ไกวแก้ว ไปถวายภัตตาหารเช้าเช่นปรกติที่เคยปฏิบัติ ได้ร่วมรับประทานอาหารกับเพื่อนบ้านอย่างเอร็ดอร่อย เวลากลางวัน คุณแม่ไกวแก้วและคุณพ่อทองบักซ์ได้เดินดูสวนหลังบ้าน ซึ่งมีอยู่ประมาณ 10 ไร่ เดินดูต้นไม้และผักที่ปลูกไว้จนทั่ว ได้เก็บใบมะกรูดใส่ถุงพลาสติก เพื่อนำไปฝากลูก ๆ ที่ขอนแก่น ได้เลี้ยงอาหารกลางวันแก่คนงานด้วยคุณแม่ได้เป็นอย่างดี

วันที่ 16 กันยายน พ.ศ. 2537 เข้ามีด เวลา 5.15 น. คุณแม่ไกวแก้ว ได้ไอหลายครั้งและลุกขึ้นนั่ง คุณพ่อทองบักซ์ ซึ่งนอนอยู่อีกเตียงหนึ่งใกล้กันได้ลุกขึ้นถามไถ่ด้วยความห่วงใย คุณแม่ไกวแก้ว ได้โอนกายและหลับไป คุณพ่อทองบักซ์ นอนอ่านหนังสือพิมพ์แล้วก็มอยหลับไป โดยปรกติแล้วคุณพ่อทองบักซ์จะตื่นนอนเพื่อดูข่าวโทรทัศน์ เวลา 5.30 น. ทุกวัน และเป็นเวลาที่คุณแม่ไกวแก้ว ตื่นนอนเพื่อเตรียมหุงหาอาหารนำไปวัดทุกวัน ดังนั้นคุณพ่อทองบักซ์จะคอยดูนาฬิกาเรือนใหญ่ในห้องนอนทุกครั้งที่ตื่นนอน วันนี้

คุณพ่อทองปักษ์ตื่นนอนเวลา 6.15 น. และสังเกตเห็นคุณแม่ไกวแก้ว ยังคงนอนหลับอยู่ จึงได้เข้าห้องน้ำอาบน้ำ เมื่อคุณพ่อทองปักษ์กลับเข้ามาในห้องนอน ก็ยังคงเห็นคุณแม่ไกวแก้วนอนหลับอยู่ในท่าเดิม คุณแม่ไกวแก้วไม่เคยนอนตื่นสายอย่างนี้ เห็นเป็นที่ผิดสังเกต คุณพ่อทองปักษ์จึงได้เข้าไปจับที่ขาและพูดว่า “แม่ ๆ ไม่ไปวัดหรือ” แล้วสิ่งที่ไม่คาดคิดก็ได้เกิดขึ้น คุณแม่ไกวแก้ว ได้จากไปแล้วอย่างสงบ

วันที่คุณแม่มีความสุข เมื่ออดีต สำเร็จการศึกษานิติศาสตรบัณฑิต
จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

เมื่ออดีต สำเร็จการศึกษานิติศาสตรบัณฑิต
จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง

พ่อ แม่ ลูก (อดิสรินทร์) หลาน
ริมฝั่งแม่น้ำโขง สายน้ำที่เสมือนชีวิตของครอบครัวเพียงเกษ

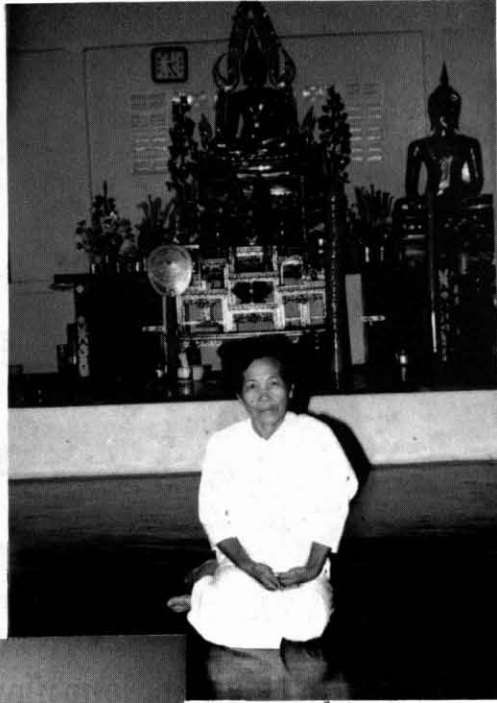

คุณแม่ไกวแก้ว คุณพ่อทองบักซ์
กับหน่อเนื้อเชื้อไขที่จะสืบทอดตระกูล เพียงเกษ ต่อไป

วันที่มีความสุขมากของคุณแม่ไกวแก้ว
คือวันที่พร้อมหน้าพร้อมตากัน ซึ่งมีเป็นประจำ

บำเพ็ญศีล

มีความสุขกับหลาน

อิริยาบถใกล้วาระสุดท้ายของชีวิต

วาระสุดท้าย

ผู้ที่เคารพรักนับถือ และญาติมิตร จากทั่วทุกสารทิศ
มาคารวะและรดน้ำศพคุณแม่ไกวแก้ว

อดิศร - ยาวนิตย์ เฟื่องเกษ

บำเพ็ญกุศลสวดพระอภิธรรมศพ
รวม 8 คืน

ดร. อำนวย วีระวรรณ ขพนข สุทัศน์ เงินหมื่น นายกี สุภธีระ พล.ต.ท.สมชาย ไชยเวช และคุณพ่อแคล้ว นรปติ ร่วมบำเพ็ญกุศล สวดพระอภิธรรมศพ

คุณพ่อแคล้ว นรปติ ขพนข สุทัศน์ เงินหมื่น และ นพ. ดร. กระแสร์ ชนะวงศ์

หมอลำฉวีวรรณ ดำเนิน ศิลปินแห่งชาติ และวิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด
ร่วมแสดงความอาลัยต่อคุณแม่ไกวแก้ว

คุณพ่อทองบักซ์ พร้อมบุตรธิดา

คุณพ่อทองบักซ์ บุตรธิดา บุตรเขย บุตรสะใภ้ และหลาน ๆ

หมอลำบุญช่วง และวิทยาลัยนาฏศิลปกาฬสินธุ์ ร่วมแสดงความอาลัยต่อคุณแม่ไกวแก้ว

วิทยาลัยนาฏศิลปกาฬสินธุ์

อุบาสก อุบาสิกา ร่วมเคารพศพ

พี่น้องประชาชน

ฯพณฯ สังข์ทอง ศรีธเรศ รมช.กระทรวงศึกษาธิการ
เป็นประธานบำเพ็ญกุศลสวดพระอภิธรรมศพ

ฯพณฯ อติตรองนายกรัฐมนตรี ดร.อำนวยการ วีรวรรณ

ฯพณฯ สัมพันธ์ ทองสมัคร รมว. กระทรวงศึกษาธิการ

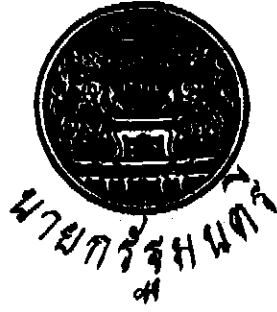
ฯพณฯ ชานี ศักดิ์เศรษฐ์ รมช. กระทรวงมหาดไทย

ฯพณฯ สัมพันธ์ ทองสมักร ฯพณฯ ชำนิ ศักดิเศรษฐ์ นายกวี สุภธีระ
 นายบรรจง พงษ์ศาสตร์ และนายสุธรรม บัณฑิตประเสริฐ ร่วมบำเพ็ญกุศลสวดพระอภิธรรมศพ

นายสุธรรม แสงประชุม นายวิทยา แก้วภราดัย นายภูมิ สาระผล
 ร่วมในพิธีเดียวกัน

คำไว้อาลัย

แต่

นางไกวแก้ว เพียงเกษ

ผมขอแสดงความเสียใจและอาลัยต่อการจากไปอย่างกระทันหัน ของคุณไกวแก้ว เพียงเกษ
ผมรู้จักท่านเนื่องจากท่านเป็นภรรยาของคุณทองปักษ์ เพียงเกษ อดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
จังหวัดขอนแก่น และคุณอดิศร เพียงเกษ ซึ่งเป็นบุตรชายของท่านก็ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีช่วย
ว่าการกระทรวงศึกษาธิการในคณะรัฐมนตรีปัจจุบันนี้ด้วย การที่สมาชิกในครอบครัวได้เข้ามา
ปฏิบัติหน้าที่ในฐานะนักการเมืองนั้น คุณไกวแก้ว ได้มีส่วนร่วมสนับสนุนในการดูแลทุกข์สุข
ของราษฎร และด้วยความโอบอ้อมอารีของท่านทำให้ท่านเป็นที่รักใคร่นับถือโดยทั่วไป การจากไป
ของท่านจึงเป็นการสูญเสียผู้ที่ทำประโยชน์ให้แก่สังคม

ขอให้กุศลผลบุญที่คุณไกวแก้ว เพียงเกษ ได้บำเพ็ญมา อีกทั้งที่ญาติมิตรและครอบครัว
ได้บำเพ็ญอุทิศให้ จงเป็นปัจจัยหนุนส่งให้ดวงวิญญาณของท่านไปสู่สุคติในสัมปรายภพเทอญ

(นายชวน หลีกภัย)

นายกรัฐมนตรี

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ

ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນາຖາວອນ

ກະຊວງຖະແຫລງຂ່າວແລະວັດທະນະທຳ

ເລກທີ...../

Mr & Mrs. ADISORN PIENGKES.

Deputy Minister of Education

Member of KhoneKaen Assembly, Thailand

Fax - (043) 243252.

ຕາມໄດ້ຮັບຂໍ້ຮ້າງ ຈາກສະຖານທູດລາວ ທີ່ບາງກອກ ແຈ້ງໃຫ້ຊາຍວ່າ
ນາມດາ ຂອງພະນະທ່ານ ອະດີສອນ ພຽງເກດ, ລັດຖະມົນຕີຊ່ວຍວ່າການກະຊວງສຶກສາ
ທຶກສນ, ສະມາຊິກສະພາຜູ້ແທນລາຊະດອນ ຈຶ່ງຫວັດຂອນແກ່ນ ໄດ້ເຖິງແກ່ນລະນະກຳ.

ຂ້າພະເຈົ້າເອງ ມີອັນດ້ວຍຄອບຄົວ ແລະຍາດນິດ ທີ່ສະໜິດສະໜົມ
ບຸ້ນໃນກະຊວງວັດທະນະທຳລາວ ຂໍສະແດງຄວາມເສົ້າສະລົດໃຈ ນາຍັງພະນະທ່ານ ແລະ
ຂໍແບ່ງປັນຄວາມໂສກເສົ້າໃນຄັ້ງນີ້ດ້ວຍ. ໃນໂອກາດນີ້ ຂ້າພະເຈົ້າ ມີຄວາມເສັຽດາຍ
ຫລາຍ ທີ່ບໍ່ສາມາດນາຮ່ວມ ພິທີຊາປະມະກິດສົບໄດ້ ໃນວັນທີ 24/9/94 ເພາະວ່າ
ຄາວຮຸກຈຳເປັນ, ພະນະທ່ານ ໂອສະກັນ ກໍ່ບໍ່ຢູ່.

ຂໍໃຫ້ດວງວິນຍານຂອງນາມດາທ່ານ ຈຶ່ງໄປສູ່ສຸຂະຕິເຜີນ ເ

ວຽງຈັນ, ວັນທີ 22 / 9 / 1994
ເອງລັດຖະມົນຕີກະຊວງຖະແຫລງຂ່າວ
ແລະ ວັດທະນະທຳ,

Aut
ບົວພາບ ວໍລະຊຸນ

คำວ้าย

ของ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ผมขอแสดงความเสียใจอย่างสุดซึ้ง ต่อครอบครัว "เพียงเกษ" ที่สูญเสียคุณแม่ ไกวแก้ว เพียงเกษ ไปอย่างกะทันหัน ด้วยอาการหัวใจวายที่ถือกันว่าเป็นภัยเงียบและเฉียบพลัน

ผมเป็นนักการเมืองรุ่นหลัง ท่านทองปักษ์ เพียงเกษ ได้มีโอกาสร่วมงานการเมืองในสภาผู้แทนราษฎรกันมาหลายสมัย ท่านเป็นนักการเมืองอาวุโสคนสำคัญของประเทศที่นักการเมืองรุ่นหลังให้ความเคารพนับถือได้อย่างสนิทใจ ท่านเป็นแม่แบบทางการเมืองที่ยึดมั่นในอุดมการณ์ มือสะอาด ยึดถือเอาประโยชน์ของประชาชนเป็นที่ตั้ง บุตรชายคนโตของท่านคือท่าน ร.ม.ช.อดิศร เพียงเกษ เป็นทายาททางการเมืองที่ยึดมั่นเดินตามแนวทางของผู้เป็นบิดามาโดยตลอด ถือว่าเป็นนักการเมืองรุ่นใหม่ที่มีคุณภาพคนหนึ่งซึ่งชาวขอนแก่นควรภาคภูมิใจ

ผมเองเป็นนักการเมือง จึงตระหนักดีว่าคุณแม่ไกวแก้ว ผู้เป็นภรรยา นักการเมืองอาชีพจะต้องรับภาระที่หนักอึ้งเพียงไร จะต้องทำใจกับสภาพที่สามีไม่ค่อยได้มีเวลาได้อยู่กับครอบครัว จะต้องทำหน้าที่เหมือนเลขานุการส่วนตัวของสามีไปโดยปริยาย จะต้องสามารถบริหารรายได้ที่ไม่ได้มากมายอะไรนักให้เพียงพอต่อรายจ่าย ต้องเผชิญกับสภาพความไม่มั่นคงของการเมือง ต้องเผชิญกับการคุกคามของผู้เสียประโยชน์จากแนวทางการเมืองของสามี ต้องมีจิตใจกว้างขวาง ต้องเจ็บร้อนแทนผู้ถูกรังแก ต้องประนีประนอมประสานประโยชน์ ในขณะที่ต้องทำหน้าที่เลี้ยงดูลูกถึง 8 คน ยิ่งผู้เป็นแม่ทั่วไป ในบั้นปลายของชีวิตยังต้องรับภาระเป็นแม่ของนักการเมืองอีกคนหนึ่ง กล่าวได้ว่าคุณแม่อยู่เบื้องหลังความสำเร็จทางการเมืองของสามีและลูก

คุณแม่ไกวแก้วจึงเป็นแม่ที่ควรแก่การเคารพยกย่องโดยแท้

ผมเชื่อว่าคุณความดีที่คุณแม่บำเพ็ญมาตลอดชีวิต จะเป็นพลวัตปัจจัยดลบันดาลให้ดวงวิญญาณของคุณแม่จงไปสู่สุคติในสัมปรายภพเบื้องหน้าโน้นเทอญ.

ด้วยอาลัยยิ่ง

(นายสัมพันธ์ ทองสมัคร)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

สภาทนายชั้นดี ประชาธิปไตย ประชาชนลาว
สันติภาพ เอกะลาด ประชาธิปไตย วัตถุประสงค์การอน

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และวัตถุประสงค์การทำ เลิกที่...../

ตามได้อับข่าวจากสะพานทอดลาวที่บางกอก แจ้งให้ทราบว่า
ฆาตกรของพระนันทะท่านอะดิสอน "เพียงเกิด, ลัดกะมณฑิ" ช่วย
ว่ากานกระทรวงศึกษาธิการ, ละมาชิกสภาผู้แทนลาชระดอน
จังหวัดขอนแก่น ได้ถึงมละนะกำ.

ข้าพเจ้าเองพร้อมด้วยครอบครัวและชาติมิตรที่ละหนัด
ละทอนอยู่ในกระทรวงวัตถุประสงค์การอน ชละเตงความเล้าละลัด
มาของพระนันทะท่าน และขแบ่งปันความโลภเล้าในครั้งนีด้วย.
ในโอกาสนี้ ข้าพเจ้ามีความเล้าตาชหลาย ที่บ่ลามาตมาอ้อม
พื้ที่ลาปะนะกิดลบได้ ในวันที่ 24/9/94 เพราะลาเวียก
จำเป็น, พระนันทะท่านไอละกัน กบ่อยู่.

ขอให้ดวงวิญญาณของฆาตกรท่าน จังไปสู่สุชะตเถื่อน !

เวียงจัน, วันที่ 22/9/1994

อองลัดกะมณฑิกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
และวัตถุประสงค์การทำ

บัวบาน จละขุน

* กษัตริย์ เพลกรินทร์ - เทียบอักษรไทย

อาลัยแม่ไผ่แก้ว เพ็ญเกษ

เมื่อปลายปี พ.ศ.2489 ผมขอลาออกจากตำแหน่งพลตำรวจ โรงเรียนพลตำรวจภูธร เขต 4 สกลนคร (ปัจจุบันคือสถาบันราชภัฏสกลนคร) แล้วมาเป็นครูโรงเรียนศิริพันธ์ 1 อำเภอพรรณานิคม เจ้าของโรงเรียนคือนายเตียง ศิริขันธ์ ส.ส.คนสำคัญของภาคอีสาน ซึ่งในปีนั้นเป็นปีที่นางสาวไผ่แก้ว ชาตะรักษ์ เรียนจบชั้นมัธยมปีที่ 3 และได้ลาออกจากโรงเรียนเพื่อประกอบอาชีพ หากคุณไผ่แก้ว เรียนต่อชั้นมัธยมปีที่ 4 ผมคงได้เป็นครูของเขา คุณไผ่แก้ว เป็นชาวภูไท บ้านม่วงไข่ ตำบลพรรณานิคม อำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร บ้านของคุณไผ่แก้วอยู่ห่างจากโรงเรียนศิริพันธ์ 1 ประมาณ 2 กิโลเมตร ผมสนใจและศรัทธาต่อวัฒนธรรมอันอ่อนหวานและชื่อเสียงของชาวภูไท หลังเลิกเรียนผมจึงชอบไปเยี่ยมลูกศิษย์ และเพื่อนบ้านใกล้เคียงเกือบทุกวัน มีโอกาสได้รู้จักและคุ้นเคยกับคุณไผ่แก้ว แล้วกลายเป็นความรักใคร่ผูกพัน ในเวลาต่อมา หลังจากที่ผมบวชแทนคุณบิดามารดาแล้ว วันที่ 9 กรกฎาคม พ.ศ.2491 เราก็แต่งงานกันตามประเพณีอันเรียบง่ายของชาวภูไท นั่นคือเลี้ยงอาหารแขกหรือที่มาร่วมงาน และแขกหรือที่มาร่วมงานก็นำข้าวห่อมาด้วย โดยเจ้าภาพจัดเตรียมอาหารไว้เมื่อแต่งงานแล้วต้องแยกไปอยู่เรือนหอต่างหาก ไม่ยอมให้บุตรเขยอยู่ร่วมชายคาเดียวกันกับพ่อตาแม่ยาย

ผมกับคุณไผ่แก้วเป็นหนุ่มสาวหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 เทคโนโลยีการคุมกำเนิดในชนบทยังไม่มีเลย คนรุ่นผมจึงมีลูกตกคนละ 5 ถึง 10 คน หรือกว่านั้น สำหรับผมและคุณไผ่แก้ว มีลูกด้วยกันถึง 10 คน เสียชีวิตแล้ว 2 คน ยังเหลืออยู่ 8 คน เราสองคนช่วยกันเลี้ยงดูหนุนนอมลูก ๆ ด้วยตัวเอง รักและเอ็นดูทุกคน มีชื่อเล่นเรียกติดปากดังนี้ ตี๋ ตู เต๋ยม ต้วม (อ้วน) ต้าม (ก้อง) ตีม ต้า ต่อม ต้อยตึง และตุ๊ดตุ๋

ผมและคุณไผ่แก้วเลี้ยงดูลูกมาด้วยความลำบากอย่างชาวบ้านอีสานทั่วไป คุณไผ่แก้วเคยเป็นครูอยู่ 7-8 ปี เมื่อมีลูกหลายคน ผมจึงขอให้ลาออกเพื่อที่จะได้ดูแลลูกได้อย่างเต็มความสามารถ เมื่อไม่นานมานี้เราทั้งสองได้พูดคุยกันถึงลูก ๆ ด้วยความภูมิใจและดีใจว่าลูก ๆ มีงานการทำกันแล้ว คงเหลือแต่ลูกคนสุดท้ายคือ อติศาสตร์ เพ็ญเกษ เรากำลังมีความสุข เพราะลูก ๆ ทุกคนส่งเสียเงินทอง เครื่องนุ่งห่มเกินต่อความจำเป็นมาให้ และกำลังจะปลูกบ้านอยู่อาศัยบนที่ดินที่อติพรซื้อให้ ซึ่งอยู่ใกล้กับบ้านของอติสาริณี ลูกสาวคนโต เป็นสิ่งที่คุณไผ่แก้วรู้สึกภูมิใจและพอใจอย่างมาก เมื่อวันที่ 9 และ 14 กันยายน เรามาคุยที่ดินด้วยกัน วางแผนจะถมที่ดินเพื่อปลูกบ้านไม้ทรงโบราณ เพื่อเพื่ออาศัยในบั้น

ปลายของชีวิตแต่แล้วคุณไกวแก้วก็มาด่วนจากผมไปเสียตามกฎแห่งธรรมชาติของสรรพสิ่งคือ มีเกิด มีเจริญ มีเสื่อม และมีดับในที่สุด ไม่มีใครอยู่เหนือกฎเกณฑ์อันนี้ได้

คุณไกวแก้ว เริ่มป่วยด้วยโรคหัวใจตั้งแต่ปี พ.ศ.2520 ขณะที่อยู่ในค่าย เอ 30 ชายแดนลาว - จีน กองกำลังจัดตั้งได้ส่งไปรักษาที่ค่าย เอ 3 ประเทศลาว แพทย์ลาวลงความเห็นว่าคุณไกวแก้วมีอาหารหนักเกินกว่าที่แพทย์ลาวจะรักษาได้ มีความเห็นเสนอ กองกำลังจัดตั้งว่า เป็นโรคมะเร็งหัวใจสมอง (หัวใจเต้นไม่สม่ำเสมอ) ควรส่งตัวให้ ฮาโน่ยี่ปุ่นไปต่อ (ให้ฮานอยรักษาต่อไป) ผมได้นำคุณไกวแก้วไปรับการรักษาที่โรงพยาบาลชั้นดีของฮานอย คือโรงพยาบาลเวียดไซ (ความร่วมมือระหว่างเวียดนามและไซเวียด) รับการรักษาอยู่เกือบปีอาการดีขึ้นอย่างมาก แต่แพทย์ได้แจ้งว่าไม่มีทางที่จะรักษาให้หายขาดได้

ปี พ.ศ. 2523 ผมนำคุณไกวแก้วกลับประเทศไทย ครั้นปี พ.ศ. 2524 ผมต้องนำคุณไกวแก้วเข้าโรงพยาบาลรามาศิบัติ เพื่อรับการผ่าตัดโรคนีในไต อาการทางร่างกายเริ่มเสื่อมทรุดและผอมลงอย่างมาก ต้องเข้ารับการตรวจรักษาที่โรงพยาบาลเกือบทุกเดือน ตลอดมา ครั้งสุดท้ายไปตรวจที่โรงพยาบาลศรีนครินทร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น เมื่อวันที่ 13 กันยายน 2537 ผมได้มารับคุณไกวแก้วจากบ้านลูกสาวที่ขอนแก่นกลับภูเวียงเมื่อวันที่ 14 กันยายน และในวันต่อมาคือ 15 กันยายน คุณไกวแก้วได้ไปถวายภัตตาหารเช้า และได้ร่วมรับประทานอาหารกับผู้ไปวัดด้วยกันอย่างเอร็ดอร่อย ตอนกลางวันได้ดูแลสวนหลังบ้านซึ่งมีอยู่ประมาณ 10 ไร่จนทั่ว ได้เลี้ยงอาหารกลางวันคนงาน เก็บใบมะกรูดใส่ถุงพลาสติกเพื่อนำไปฝากลูก ๆ ที่ขอนแก่นในวันที่ 16 กันยายน 2537 ซึ่งเป็นวันที่นัดกับลูกสาวหล้า (ลูกสาวคนเล็ก) คือ อติพร ที่จะเดินทางมาจากกรุงเทพฯ เพื่อโอนที่ดินที่ซื้อให้พ่อแม่

วันเวลาแห่งการจากไปของมนุษย์อยู่เหนือเจตน์จำนงค์คือไม่มีทางที่จะกำหนดได้ในคืนวันที่ 15 ต่อวันที่ 16 กันยายน เวลา 5.15 น. คุณไกวแก้วไอหลายครั้ง ลุกขึ้นนั่งขากเสลดใส่กระโถนอย่างธรรมดา อย่างปรกติ พอตีกับที่ได้เวลาผมตื่นเพื่อดูข่าวทีวีซึ่งผมจะดูเป็นประจำเวลา 5.30 น. ผมถามคุณไกวแก้วว่าทำไมวันนี้จึงมีอาการไอบาง คุณไกวแก้วตอบว่า “อาจจะเป็นเพราะกินกล้วยน้ำว้า 2 ลูกเมื่อตอนกลางวัน พอสว่างแล้วค่อยไปหาหอและพบลูกที่ขอนแก่น” จากนั้นคุณไกวแก้วก็เอนกายลงนอนอย่างปรกติ ผมอ่านหนังสือพิมพ์อยู่อีกเตียงหนึ่งห่างกันประมาณ 3 วา ผมมอยหลับไป ผมตื่นขึ้นอีกเวลา 6.15 น. เห็นคุณไกวแก้วยังคงนอนหลับอยู่ คิดอยู่ในใจว่า คุณไกวแก้วคงจะไม่ค่อยสบาย จึงไม่ลุกไปหุงหาอาหารไปวัดเช่นทุกวัน ผมคิดว่าจะไม่ปลุกคุณไกวแก้ว คิดว่าวันนี้ไม่ต้องไปวัดก็ได้ ผมเข้าห้องน้ำ เมื่อออกมาแล้วก็ยังคงเห็นคุณไกวแก้วนอนอยู่ในท่าเดิม และรู้สึกแปลกใจมาก จึง

เดินเข้าไปดูใกล้ ๆ เห็นคุณไกวแก้วนอนอยู่ในท่าของคนนอนหลับธรรมดา เห็นว่าจะสายแล้ว จึงตัดสินใจปลุก “แม่ ๆ ไม่ไปวัดหรือ” แต่แล้วผมก็รู้สึกตกใจ ผมรีบจับชีพจรของคุณไกวแก้ว เอาหูแนบฟังหัวใจ แต่ก็เงียบ ตัวของคุณไกวแก้วเย็น ผมจึงนวดหัวใจของคุณไกวแก้วอยู่ ประมาณ 10 นาทีก็ไม่ฟื้น เธอจากผมไปแล้ว ผมร้องเรียกหลานที่อยู่ข้างนอก และโทรศัพท์ บอกลูกทุกคน คุณไกวแก้วได้จากผมและลูกไปแล้วด้วยอาการสงบเหมือนคนนอนหลับ ผม คิดว่าเธอคงสิ้นใจเวลาประมาณ 5.40 น.

คุณไกวแก้วเป็นภรรยาที่ดีของสามี และเป็นแม่ที่ประเสริฐของลูก ๆ เป็นคนขยัน และอดทนในหน้าที่เมียครู เมียทนายความ เมีย ส.ส. และในหน้าที่แม่ของลูก ของ ส.ส. และรัฐมนตรี เธอมีจิตใจเอื้ออารีต่อประชาชนอย่างยิ่ง

ขอให้ดวงวิญญาณของคุณไกวแก้ว จงไปสู่สุคติสัมปรายภพ และขอพบเธอทุกชาติไป

ด้วยความอาลัยยิ่ง

ทองปัทม์ เพียงเกษ

คำไว้อาลัย

แด่

นางไกวแก้ว เพียงเกษ

ตอนเย็น วันพฤหัสบดีที่ 15 กันยายน 2537 ผมและท่านรัฐมนตรีอดิศร เพียงเกษ ได้ซ้อม "หมอลำ" เพื่อแสดงในงานวันสบาย ๆ ถวายสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ และร่วมรับประทานอาหารโดยได้แยกจากกัน เวลา 3 ทุ่ม แต่พอรุ่งเช้า ได้ทราบข่าวว่า คุณแม่ไกวแก้ว เพียงเกษ ทั่วใจวาย ผมรู้สึกตกใจและสะเทือนใจเป็นอย่างยิ่ง

เท่าที่ทราบคุณแม่ไกวแก้วเป็นนักต่อสู้ร่วมอุดมการณ์กับคุณพ่อทองปักษ์ เพียงเกษ มาตลอด ท่านเลี้ยงดูแลบุตรให้เติบโตเจริญก้าวหน้าถึง 8 คน นับว่าเป็นแม่ตัวอย่าง ที่มีความเข้มแข็งอดทน ต่อสู้ชีวิตมาอย่างโชกโชน

การจากไปของท่านคราวนี้เป็นการสูญเสียครั้งยิ่งใหญ่ของครอบครัว จึงขออน้อมให้ดวงวิญญาณอันบริสุทธิ์ของท่าน ได้ประสพความสงบสุข ณ สัมปรายภพเทอญ

(นายดำรงทอง ศรีอเวศ)

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

คำไว้อาลัย คุณแม่ไกวแก้ว เพ็ญเกษ

คุณแม่ไกวแก้ว (พี่พลอย)
ผู้เฝ้าอาทร ของชาว A 30
ต้องจากไป ผมรู้สึกอาลัยยิ่ง

(นายธานี สักคิเสรษฐ์)

ร.ม.ช. มท.

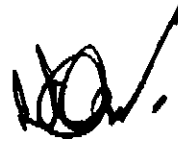
22 ก.ย. 37

คำไว้อาลัย
 ของ ฯพณฯ นายปราโมทย์ สุขุม
 รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
 พรรคประชาธิปัตย์

ผมขอแสดงความเสียใจต่อการสูญเสียคุณแม่ไกวแก้ว เพียงเกษ ที่จากไปด้วยโรคหัวใจวายเป็นอย่างยิ่ง

ผมเชื่อมั่นว่าด้วยอำนาจแห่งคุณงามความดีที่คุณแม่ไกวแก้ว เพียงเกษ ได้ทำมาตลอดชีวิตของท่าน จะเป็นพลวัตปัจจัยส่งผลให้ดวงวิญญาณของท่าน ไปสู่สุคติในสัมปรายภพอย่างแน่นอน

(นายปราโมทย์ สุขุม)

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

คำไว้อาลัย
 ของ **ฯพณฯ บุญชู ตรีทอง**
 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

ทราบข่าวการจากไปของ คุณแม่ไกวแก้ว เพียงเกษ มารดาของ ฯพณฯ อติสร เพียงเกษ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการแล้วรู้สึกใจหาย เพราะมารดาของผมนเองก็เพิ่งจะจากไปในระยะเวลาใกล้เคียง ๆ กัน ย่อมทราบถึงความรู้สึกสูญเสียในครั้งนี ว่ามีมากมายใหญ่หลวงเพียงใด ผมขอแสดงความเสียใจต่อ ฯพณฯ อติสร เพียงเกษ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ และครอบครัวต่อการสูญเสียในครั้งนี้ด้วย

(นายบุญชู ตรีทอง)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

การระดวงวิญญาณ คุณไกวแก้ว เพียงเกษ

เมื่อคุณวิสา คัญทัพ โทรศัพท์แจ้งข่าวการจากไปของคุณไกวแก้ว เพียงเกษ ตอนสาย ๆ วันอาทิตย์ที่แล้ว (18 ก.ย. 37) ผมอึ้งอยู่พักใหญ่ เช่นเดียวกับทุกครั้งที่ได้รับข่าวการล้มหายตายจากของมิตรร่วมชาติกรรมบ้านแตก ซึ่งจริง ๆ แล้วก็มีอยู่ไม่มากนัก และก็คงจะเป็นเพราะว่าพวกเราหมกมุ่นอยู่ไม่ก็คนนี่เอง ที่ทำให้เรามีความรู้สึกผูกพัน ห่วงหาอาทรกันและกันมาโดยตลอด

เมื่อผมกลับเข้าบ้านหลังจากห่างหายไปนาน ตอนปลายปี 2523 ครอบครัวของคุณทองปึกษ์ เพียงเกษ เป็นครอบครัวแรก ๆ ที่ผมเผลอหน้าเข้าไปเยี่ยม ขณะนั้นสองตายายเช่าห้องแถวอยู่ย่านสะพานหัวช้างราชเทวี เห็นแล้วรู้สึกใจหาย เพราะครอบครัวของคุณทองปึกษ์เป็นครอบครัวใหญ่ เคยเห็นพร้อมหน้ากันเมื่อเราอยู่ในป่า เมื่อถามข่าวคราวทุกข์สุข ดูเหมือนต่างฝ่ายต่างกังวล เพราะยังแยกสุขกับทุกข์ออกจากกันไม่ได้ รวมถึงการที่ยังไม่รู้จะทำมาหากินกันอย่างไร ที่รู้แน่ ๆ ก็เพียงว่าลูกเต้าของสองตายายยังกระจายกันอยู่คนละทวีป ขณะที่ผมเองเมียและลูกยังตกค้างอยู่ยุโรป

อย่างไรก็ตาม ในการเยี่ยมยามคราวนั้น เป็นครั้งแรกที่ผมได้รับรู้ถึงการสูญเสีย "ลูกชายคนหนึ่ง" จากปากของผู้เป็นแม่ แน่นอนทีเดียว เราท่านทุกคนก็คงจะตระหนักดีกว่า การสูญเสีย เช่นนั้นใหญ่หลวงเพียงใด แต่จากการบอกกล่าวด้วยน้ำเสียงเรียบ ๆ หนักแน่น ไม่มีอาการคุมแค้นตีโพยตีพาย อันแสดงถึงความเข้มแข็งและทรงงองอาจ ของบุคคลผู้กรำชีวิตฝ่าการดำน้ำลุยไฟมาแล้ว เป็นความสง่างามที่ควรแก่การค้อมหัวคารวะ

บัดนี้ คุณไกวแก้ว เพียงเกษ จากพวกเราไปแล้ว ขออธิษฐานให้ดวงวิญญาณของท่านจงได้สถิตยในภพแห่งสันติสุขชั่วนิรันดร์

ลาวคำหอม
(คำสิงห์ ศรีนอก)

24 กันยายน 2537

คำไว้อาลัย คุณแม่ไกวแก้ว เพ็ญเกษ

แม่

ในโลกนี้มีแม่ดูแลโลก
แม่เหยาเรือนเถื่อนไพรดินไร่นา
ในเรือนมีผีเรือนสายแหกรแม่
ยามกะสือสุขกะหังมารังควาน
ทั้งให้น้ำให้ดินทุกถิ่นฐาน
ความอุดมสมบูรณ์มากมูนใน
ในโลกนี้มีแม่ดูแลลูก
เฝ้ากล่อมไกวแก้วกลอน้อยน้อยเพียง

ดูแลให้ไว้โตกทั้งโลกหล้า
แม่ปกป้องรักษามาช้านาน
คอยอุ้มชูดูแลทั้งหมูป้าน
แม่บันดาลผีฟ้ามาบดไป
ธัญญาหารพันธุ์พืชแม่ก็ให้
บ้านเมืองใหญ่ล้วนแต่เลือดแม่เลี้ยง
ดูแลปลูกรักล้อมโลกกล่อมเกลี้ยง
เกษเกล้าล้ำสำเนียงเลี้ยงโลกเอย

สุจิตต์ วงษ์เทศ

คำไว้อาลัย คุณแม่ไกวแก้ว เพียงเกษ

อาลัย...แม่ไกวแก้ว

ผมรู้สึกพันผูกเหมือนลูกแม่
 รักศรัทธามีเคยแปรเปลี่ยนเป็นอื่น
 รู้ว่าแม่ลาลับไม่กลับคืน
 นอนหลับหลับตื่นตื่นไม่เต็มตา
 เคยร่วมกันร่วมอยู่ไพรงูเขา
 แต่เนิ่นโน้นนานเนาทุกถ้วนหน้า
 เมื่อนำลูกสร้างวิถีแห่งชีวา
 เพื่อประเทศและประชาธิปไตย
 กลับมาเห็นมาหาพบหน้าแม่
 ยังหยอกเย้าว่าเหยยังยิ้มให้
 วันนี้มาลับแล้วแม่แก้วใจ
 ขอแม่ไกวแก้วลับหลับนิรันดร์

วิสา คัญทัพ

18 กันยายน 2537

ขอนแก่น

ระลึกถึงคุณแม่ไกวแก้ว เพียงเกษ

เมื่อพูดถึงความเป็นแม่ที่ดี โดยทั่วไปเรามีมาตรฐานแต่เพียงว่า ผู้หญิงคนหนึ่งดูแลครอบครัว ดูแลลูก สร้างความอบอุ่นให้เกิดขึ้นในบ้านได้ดี

แต่เมื่อพูดถึงคุณแม่ไกวแก้ว เพียงเกษ ไม่เพียงแต่ได้ทำหน้าที่ตามนัยดังกล่าวได้ดีเท่านั้น หากแต่ได้แสดงออกถึงจิตใจแห่งความเป็นนักต่อสู้เพื่อประชาธิปไตยอย่างน่าชื่นชมอีกด้วย

การเผชิญภัยเผด็จการหลังยุค 6 ตุลาคม 2519 มาด้วยกัน การที่ครอบครัวเพียงเกษทั้งครอบครัวเป็นนักต่อสู้เพื่อประชาธิปไตย นอกจากคุณพ่อทองบักซ์ เพียงเกษได้นำทางไว้ก่อนแล้ว คุณแม่ไกวแก้ว คือแรงหนุนเบื้องที่สำคัญยิ่ง

และการที่ ร.ม.ช.อดิศร เพียงเกษ บุตรชายมีเลือดแห่งนักประชาธิปไตยเต็มตัว มีน้ำใจให้แก่การศึกษาและวัฒนธรรมพื้นบ้านอีสาน มีหัวใจที่ห่วงหาอาหารต่อชีวิตที่ยากไร้ของคนอีสาน ต้องถือว่าเป็นผลมาจากจิตวิญญาณที่ติงามของคุณแม่ไกวแก้ว เพียงเกษอย่างไม่ต้องสงสัย

เท่านั้น ก็เกินพอแล้วที่จะนำคุณแม่ไกวแก้ว เพียงเกษสู่สุคติภพ

ประสาร - รัตนา มฤคพิทักษ์

0.14 / 21 ก.ย. 37

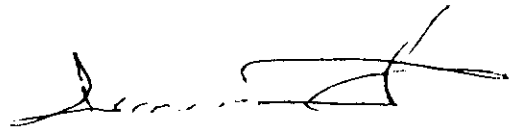
ณ จ.ขอนแก่น

คำไว้อาลัย
แต่
คุณแม่ไกวแก้ว เพียงเกษ

ผมได้รับทราบข่าวการจากไปอย่างไม่มีวันกลับ ของคุณแม่ไกวแก้ว เพียงเกษ ด้วยความเศร้าสลดใจ และขอถือโอกาสนี้ แสดงความเสียใจมายังท่านอดีต ส.ส. ขอนแก่น คุณพ่อทองปักษ์ เพียงเกษ และ ฯพณฯ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ท่านอดีตร เพียงเกษ ตลอดจนครอบครัว "เพียงเกษ" เป็นอย่างยิ่ง

ด้วยคุณศลบารมีที่คุณแม่ไกวแก้ว เพียงเกษ ได้สร้างสมมาตลอดชีวิต จึงเป็นปัจจัยนำส่งผลให้ดวงวิญญาณ คุณแม่ไกวแก้ว เพียงเกษ ไปสู่สุคติในสัมปรายภพด้วย เทอญ

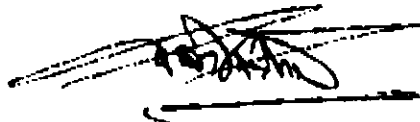
(นายบรรจง พงศ์ศาสตร์)
อธิบดีกรมสามัญศึกษา

คำไว้อาลัย คุณแม่ไกวแก้ว เพียงเกษ

ข้าพเจ้าในนามของกรมศิลปากร เมื่อได้ทราบข่าวว่าท่านรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ อติสร เพียงเกษ ได้สูญเสียมารดาไปอย่างกระทันหัน ก็รู้สึกเสียใจด้วยเป็นอย่างยิ่ง กรมศิลปากรอยู่ในความรับผิดชอบของท่านรัฐมนตรีช่วยฯ อติสร เพียงเกษ ผู้ซึ่งเป็นผู้มีอัธยาศัยดี โอบอ้อมอารี และมีความก้าวหน้ามีตำแหน่งทางการเมืองสูงถึงระดับรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการทั้ง ๆ ที่อายุน้อย ย่อมเป็นที่ภาคภูมิใจของบุพการี และที่ท่านสูญเสียมารดาอย่างกระทันหันย่อมทำความเศร้าโศกเสียใจมาสู่ท่านเป็นธรรมดา กรมศิลปากรซึ่งใกล้ชิดกับท่านรัฐมนตรีช่วยฯ อติสร เพียงเกษ ก็พลอยรู้สึกเสียใจไปด้วย

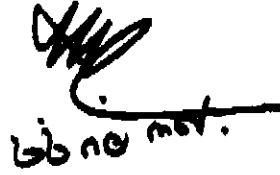
ขอบุญกุศลคุณความดีที่ท่านรัฐมนตรีช่วยฯ อติสร เพียงเกษ และคุณแม่ไกวแก้ว เพียงเกษ ได้กระทำไว้ในภพนี้มาตลอด จงส่งผลให้ดวงวิญญาณของคุณแม่ไกวแก้ว เพียงเกษ จงไปสู่สุคติในสัมปรายภพด้วยเทอญ

(นายสมคิด โสติกวณิช)

อธิบดีกรมศิลปากร

กรมพลศึกษา ขอแสดงความเสียใจ
อย่างลึกซึ้ง ต่อความเศร้าสลดของท่าน
รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
ในครั้งนี้อย่างจริงใจ ขอความดีงาม
ที่ท่านได้กระทำมาโดยตลอด จงเป็นแรง
บันดาล ให้คุณแม่ไกวแก้ว เพียงเกษ
ประสบสุคติในสัมปรายภพด้วย

(นายสุวิทย์ วิสุทธีสิน)
อธิบดีกรมพลศึกษา

อาลัยแด่ น้องไกวแก้ว เพียงเกษ

ไม่มีความเศร้าครั้งใดยิ่งใหญ่เท่าความโศกเศร้าในการสูญเสียกับการจากไปโดยไม่มีวันกลับของน้องไกวแก้ว เพียงเกษ ซึ่งเป็นที่รักของพี่ ๆ และน้อง ชีวิตสังขารวิญญานอนัตตา โดยความเข้าใจที่ว่า ชีวิตมีเกิดแล้วก็ดับ มีสว่างแล้วก็มืด ดังนั้นสังขาร วิญญาน และอนัตตานั้นจึงเป็นของที่ไม่มีใครเป็นเจ้าของ ไม่มีตัวตนเป็นของผู้ใด

วันที่ 16 กันยายน 2537 เป็นวันที่พี่และน้องเสียใจเป็นอย่างยิ่ง ต่อการจากไปอย่างไม่มีวันกลับของน้องไกวแก้ว เพียงเกษ เป็นการสูญเสียที่พี่และน้องไม่สามารถที่จะทำได้ พี่และน้องอาลัยสุดซึ่ง ผิดหวังที่น้องไกวแก้ว เพียงเกษ จากไปเร็วจนตั้งตัวไม่ทัน เมื่อวันที่ 19 สิงหาคม 2537 พี่และน้องได้พากันไปเยี่ยมที่บ้านสงเปือย อำเภอภูเวียง น้องได้บ่นว่าไม่สบาย ทานอาหารไม่ค่อยได้ แต่เมื่อพี่และน้องมาพร้อมหน้าพร้อมตากัน น้องทานอาหารได้มาก อร่อย และพูดว่าคงจะมีอายุยืนยาวต่อไปอีกหลายปีไหนแหละจะตาย ไม่มีวีแววให้พี่และน้องต้องเป็นห่วงกังวล และยังได้พูดว่าวันที่ 22 กันยายน 2537 จะไปเยี่ยมญาติพี่น้องที่บ้านม่วงไข่ อำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร ซึ่งเป็นบ้านเกิดของตัวเอง จะได้ทานอาหารร่วมกับญาติ ๆ ที่ใกล้ชิดทุกบ้าน ญาติพี่น้องก็จะถึงในวันนั้น แต่ทำไมปัจจุบันจึงมายื้อแย่งเอาชีวิตของน้องไกวแก้วไปเสียก่อนที่จะถึงวันที่พูดกันไว้ซึ่งจากไปอย่างกระทันหัน ทำให้พวกพี่ ๆ น้อง สามี ลูก หลาน ต่างมีความโศกเศร้าสลดใจที่เสียของรัก และเคารพไปแทบจะขาดใจ ทั้งความโศกเศร้าเสียใจแก่ผู้อยู่เบื้องหลังอย่างวิโยคสุดที่จะบรรยายได้ ถ้าชาติหน้ามีจริงขอให้น้องไกวแก้ว เพียงเกษ ได้มาเกิดร่วมกันเป็นพี่เป็นน้องเหมือนในชาตินี้ เรามีพี่น้องร่วมสายเลือดเดียวกันถึง 5 คน เหตุไฉนน้องไกวแก้ว เพียงเกษ จึงต้องจากพี่และน้องไป โดยไม่ได้สั่งเสียอะไรกันเลย เกิดชาติใดภพใดก็ขอให้น้องไกวแก้ว ได้มาเกิดเป็นพี่เป็นน้องเหมือนเดิม

ขออำนาจคุณพระศรีรัตนตรัย และสิ่งศักดิ์สิทธิ์พร้อมด้วยอำนาจบุญบารมีของน้องไกวแก้วที่ได้สะสมไว้ทั้งในชาตินี้และในอดีตชาติ จงดลบันดาลให้น้องไกวแก้ว เพียงเกษ ไปสู่สุคติในสัมปรายภพโน้นเทอญ

ด้วยรักและอาลัยยิ่ง

พีนิกร ปรีชาญาณ พี่ช่อนกลิ่น ธีระนุกูล
 พี่เจียม ชาติระรักษ น้องเกษร นนตะเสน

อาลัยแม่

แม่ให้กำเนิดผมได้เกิดมาร่วมชาติตระกูลกับพี่น้องรวม 10 คน ทุกคนได้รับการเลี้ยงดู พุ่มพักด้วยวิญญานของความเป็นแม่ที่สมบูรณ์ยิ่ง โดยมีพ่อเป็นหลักชัยท่ามกลางความสุขและความทุกข์ ระหกระเหินไปในหลายถิ่นฐาน

จากก่อเกิดจนถึงปัจจุบันชีวิตผมถึงแม่จะพานพบทั้งทุกข์และสุข แต่คราวใดที่ผมมีทุกข์ แม่เป็นทุกสิ่งทุกอย่างที่ผมได้พึ่งพิง แต่วันนี้แม่จากผมไปแล้ว จากไปโดยไม่มีวันกลับ ผมมีความรู้สึกว่าได้สูญเสียสิ่งที่ยิ่งใหญ่ที่สุดในชีวิต ผมบรรยายได้เพียงเสี้ยวหนึ่งเท่านั้นเอง

ขอให้แม่ไปดี สุขสงบ ในสัมปรายภพ เทอญ

อาลัยตั้ง

อดิศักดิ์ นवलจันทร์ เพียงเกษ

อาลัยรักแต่แม่ไกวแก้ว เพียงเกษ

เมื่อแม่มาลาจากพรากไปแล้ว
 ดังชีวิตลูกนี้ต้องมลาย
 แม่ไกวแก้วผู้ให้ลูกทุกอย่าง
 แม่ผู้ให้กำลังใจลูกทุกทาง
 ลูกคนนี้สุดแสนอาลัยรัก
 เมื่อแม่จากไปแล้วใครเล่าตั้ง
 ลูกนี้ขอตั้งจิตอธิษฐาน
 หากแม่มีชาติใหม่ตั้งใจพลัน

เหมือนดวงแก้วลูกนี้ต้องหล่นหาย
 สุดเสียดายแม่นี้ต้องจากจร
 แม่ผู้สร้างชีวิตลูกให้สมหวัง
 แม่ผู้วางเส้นทางให้ลูกเดิน
 ลูกประจักษ์ถึงแก่นแท้ที่แม่หวัง
 เหมือนแม่หวังให้ลูกนั้นได้ดี
 ขอวิญญานของแม่สู่สวรรค์
 ลูกหวังขอเป็นลูกแม่ตลอดไป

อาลัยรักแม่
 อติสระ เพียงเกษ

อาลัยแม่

เหมือนชีวิตขาดหัวใจไปครึ่งหนึ่ง
 เหมือนผู้ซึ่งมีเมตตา มาขาดหาย
 เหมือนลูกหลานต้องอาภัพมาขาดยาย
 เหมือนชีวิตไร้ความหมายใจอาดูร
 อยากทดแทนบุญคุณแม่ยามแก่เฒ่า
 อยากจะเฝ้าคอยดูแลแต่สิ้นสูญ
 อยากจะให้ เป็นหลักชัยที่เกื้อกูล
 อยากเทิดทูนเพื่อทดแทนแผ่นดินพระคุณ

คำว่า "แม่" นั้น จะหาคำใดมาเปรียบคงไม่มีอีกแล้ว แม่ผู้มีแต่ให้และให้แก่ลูก ๆ
 เมื่อแม่ยังมีชีวิตอยู่นั้น ลูกคิดว่า ยังไม่ได้ตอบแทนบุญคุณอะไรแม่เลย ในฐานะที่ลูกก็เป็น
 แม่คนหนึ่ง จะขอเลี้ยงลูกของตัวเองให้ดีเท่าที่แม่เลี้ยงดูลูกมา

ไม่ว่าจะอยู่ภพใดชาติใด ลูกขอเกิดเป็นลูกของแม่ไกวแก้วทุกชาติ แม่แม่จะ
 จากไปแล้ว แม่ก็ยังคงอยู่ในดวงใจของลูกและหลานยาย 2 คนตลอดไป

กราบแทบเท้าแม่ด้วยความเคารพรักและอาลัยยิ่ง
 ตี๋ม

อติสาริณี - สุทธิ - หนึ่ง - หนู

16 กันยายน 2537

แม่จำ... ต่ำคงจะบอกไม่ได้ว่าความรู้สึกในเช้าวันที่ 16 กันยายน 2537 เวลา 6.45 น. ขณะที่กำลังวิ่งออกกำลังกายอยู่นั้นเป็นอย่างไร ต่ำได้รับความสูญเสียครั้งยิ่งใหญ่ในชีวิต ความรู้สึกคือมีนงง ไม่อยากเชื่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น แต่มันก็เกิดขึ้นแล้วกับชีวิตของต่ำ แม่จำ... ตั้งแต่ต่ำเกิดมาและจำความได้ ไม่มีอะไรที่ขอจากแม่และถ้าแม่มีแล้วแม่จะไม่ให้ ยามเจ็บไข้ได้ป่วย แม่คอยดูแลอย่างใกล้ชิดตลอดมา หลายครั้งที่ต่ำทำอะไรไม่ถูกต้อง แม่ไม่เคยซ้ำเติม แต่จะคอยแนะนำและให้กำลังใจเสมอมา แม่จำ...แม่เป็นเหมือนเพื่อนและทุกสิ่งทุกอย่างที่ดีที่สุดที่ต่ำมีอยู่ ยามใดที่ต่ำมีทุกข์อย่างหนัก แม่ก็จะคอยปลอบโยนเสมอ แม่จำ...หนูรักแม่ที่สุดในโลก ต่ำขอตั้งจิตอธิษฐานขอพระเจ้าจงมารับดวงวิญญาณที่ใสสะอาดและบริสุทธิ์ของแม่ด้วย ไม่ว่าจะชาตินี้หรือชาติใด ต่ำขอเป็นลูกของแม่เพียงผู้เดียว แม่จำ...ต่ำรู้สึกถึงความผิดพลาดของตัวเองที่ไม่ได้ทำอะไรให้แม่ภูมิใจและตั้งใจเท่าที่ควร ต่ำขอสัญญากับดวงวิญญาณของแม่ว่า ต่ำจะทำแต่กรรมดี ไม่เอารัดเอาเปรียบคนอื่น และจะทำประโยชน์ให้กับสังคมให้มากที่สุด จะช่วยเหลือทุกคนที่สามารถจะช่วยให้ได้ ขอวิญญาณของแม่จงไปสู่สรวงสวรรค์ ขอให้หมดความห่วงใยในทุกสิ่งทุกอย่าง

รักแม่มากที่สุด
ต่ำ อติลักษณ์

คุณย่าที่มีบุญคุณต่อลูกหลาน ซึ่งได้จากลูกหลานไปด้วยหัวใจล้มเหลว เมื่อวันที่ 16 กันยายน พ.ศ. 2537 ย่าผู้ให้กำลังใจลูกหลานมาตั้งแต่เล็กจนโต และกำเนิดพ่อหนูจนสมบูรณ์ และลูกคนอื่นอีกด้วย

อาลัยรักแต่คุณย่าไกวแก้ว เพียงเกษ

ด.ญ.อมรรัตน์ (นุ่น) เพียงเกษ

ด.ญ.นัตตา (นิม) เพียงเกษ

คุณแม่ไกวแก้ว

แม่จำ...ตั้งกำลังเดินทางมาหาแม่ มาถึงสระบุรีก็ได้รับโทรศัพท์ว่าแม่ได้จากไปแล้ว ลูกไม่สามารถจะบรรยายความรู้สึกในขณะนั้นได้ เพียงแต่รับรู้ว่าเป็นการสูญเสียมากที่สุดในชีวิต แม่จำ...แม่เป็นผู้ให้มาตลอด ไม่เคยปฏิเสธความต้องการใด ๆ ของลูกเลย ลูกอยากให้แม่ฟื้นคืนมา เพราะลูกยังไม่ได้ตอบแทนบุญคุณของแม่เลย แม่จำ...แม่อยากได้บ้านอยู่ใกล้กับพี่ติ่ม ตั้งได้ซื้อที่ดินให้แม่แล้วนะคะและกำลังจะสร้างบ้านตามประสงค์ของแม่ทุกอย่าง แม่จำ...ถ้าวิญญานมีจริง แม่มาอยู่ที่บ้านใหม่ของเราจะคะ

ลูกขอตั้งจิตอธิษฐาน ขอให้สิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายจงดลบันดาลให้ไปสู่สุคติ ชาตินี้หน้าชาติใด ลูกขอเป็นลูกแม่ตลอดทุกชาติไป

รักแม่มากที่สุด

ตั้ง

อดิพร - ศักดิ์สิทธิ์ ประทีปมงคล

อาลัย...แม่

คำว่าแม่	นั้นยิ่งใหญ่	เกินเปรียบเทียบ
คำไหนเล่า	เกินคำแม่	ในภพนี้
อยากทดแทน	บุญคุณ	ด้วยชีวิต
แต่เวลา	ไม่มี	ย้อนกลับมา
ต่อแต่นี้	ไม่มีแล้ว	แม่ที่รัก
ที่ฟูมฟัก	ดูแล	คอยรักษา
ขอให้แม่	ไปสู่	แดนเทวา
ไม่ต้องคิด	ห่วงหา	ลูกทุกคน

ตัดตุ๋

นอนหลับฝันดี...แม่...

" นี่แม่เว้าเด้อตุ้ "

" ครับ....แม่มีที่ยังบ่ "

"มื่ออื่นเป็นวันเกิดของเจ้าของเด้อ จำได้บ่ ใส่บาตรเน "

แม่โทรศัพท์ถึงผมเมื่อวันที่ 5 กันยายน 2537 เตือนผมให้ใส่บาตรในวันเกิดของผมวันที่ 6 กันยายน ซึ่งผมมักจะลืมเรื่องนี้บ่อยเป็นประจำ แต่แม่ก็โทรศัพท์มาเตือนเช่นนี้ทุกปี ผมไปทำบุญตามคำสั่งแม่ที่วัดสันติธรรมาราม อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี ซึ่งผมกำลังขอจัดตั้งวัดให้ถูกต้องตามกฎหมายอยู่

ชีวิตของแม่ตรากตรำมากในการเลี้ยงดูลูกทุก ๆ คน แม่ขยันหมั่นเพียรทำงาน เลี้ยงหมู เลี้ยงไก่ ออกไปเหยยี่เข้มัดแดง หาเห็ดละโงก เห็ดเผ่าง หาหน่อไม้ แม่ทำงานทุกอย่างที่ชาวบ้านธรรมดาทำกัน ชาวบ้านขามเฒ่าชื่นชมในฝีมือ "ตำหูก" ของแม่ แม่ตำผ้าขาวม้า ผ้าฝ้าย ผ้าไหม ให้พวกเราสวมใส่ แม่บอกว่า "ชาวภูไทตำหูกเป็นทุกคน" ซึ่งตอนนั้นผมเรียนชั้นประถมอยู่ที่บ้านขามเฒ่า อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม เป็นบ้านนอกไม่มีไฟฟ้าใช้ คุณพ่อทองปักษ์ ตั้งโรงเรียนราษฎร์ ชื่อโรงเรียนมาตุภูมิอนุสรณ์ เรียนบนศาลาวัด เวลาพ่อไปสอบธรรมศาสตร์ แม่ขายหมูให้พ่อเป็นค่ารถไปสอบ

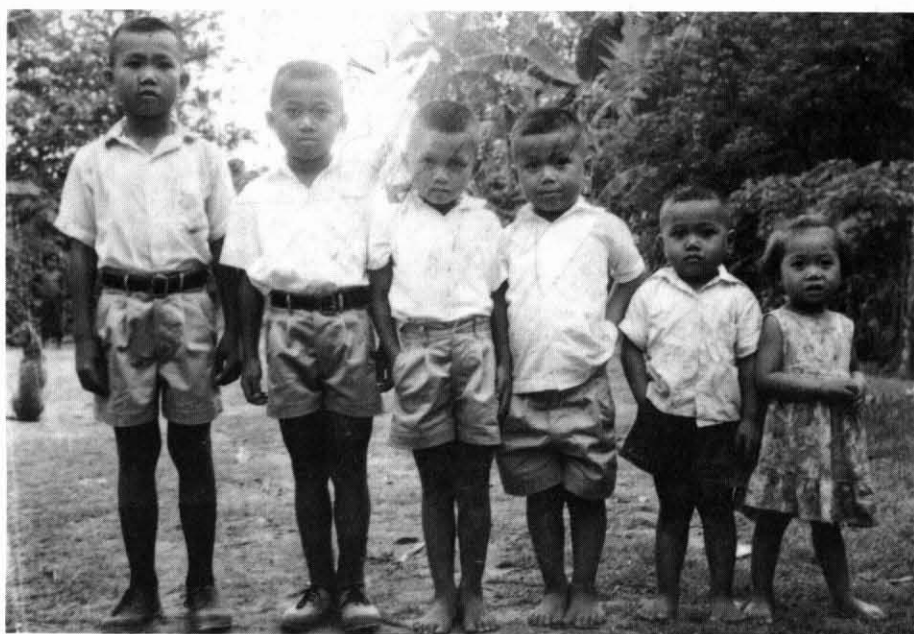

คุณพ่อทองปักษ์ คุณแม่ไกวแก้ว ลูก ๆ และเพื่อนครูของพ่อ

เมื่อกิจการโรงเรียนราษฎร์ไม่ประสบความสำเร็จ คุณพ่อพาพวกเรามาอยู่ที่ขอนแก่น ภูมิลำเนาของคุณพ่ออยู่ที่บ้านท่าสวรรค์ อำเภอมัญจาคีรี พ่อมาจัดรายการวิทยุที่สถานีวิทยุ วปถ. 12 และต่อมาประกอบอาชีพทนายความ สำนักงานอยู่ตรงข้ามบ้านนายโสภณ สุภธีระ เป็นร้านขาย ก๋วยเตี๋ยวอร่อยเด็ดในปัจจุบัน

พ่อประกอบอาชีพทนายความรุ่งเรืองมาก ชาวบ้าน และพ่อค้าประชาชนศรัทธาในการว่า ความที่ซื่อสัตย์ในวิชาชีพของพ่อ จนเก็บเงินซื้อที่ดิน สร้างบ้านข้าง ๆ ขอนแก่นบังกาโล (ปัจจุบันเป็นแฟร์พลาซ่า)

ชีวิตแม่ในช่วงนี้ ไม่ค่อยเหน็ดเหนื่อยเหมือนก่อน เงินทองในฐานะเป็นภรรยาทนายความ ดีกว่าตอนเป็นภรรยาครูโรงเรียนราษฎร์

อติศักดิ์ อติสร อติศวรร อติศัย อติสุระ อติสาริณี

ตอนพ่อสมัครเป็น ส.จ. เขตอำเภอเมืองขอนแก่น และ ส.ส. เขตอำเภอมัญจาคีรี ชนบท พล หนองสองห้อง แวงน้อย (ปี 2518) แม่เป็นตัวจักร เป็นทัพหลังที่สำคัญในการรับแขกคนที่ ไปมาหาสู่ จัดอาหารการกิน เลี้ยงดูชาวบ้าน โดยไม่ปรีปากบ่นแม้แต่คำเดียว

"ขั้นให้ไว้เรื่องการเมือง ซอดแจ่งกะได้" แม่พูดถึงพ่อซึ่งเป็นศิษย์เอกของขุนพลภูพาน เดียง ศิริพันธ์ เช่นนี้เป็นประจำ ไม่เคยขัดขวางการดำเนินงานกิจกรรมการเมือง ซึ่งพ่อมีความคิดโน้มเอียงไปในแนวทางสังคมนิยม ตอนเป็นภรรยา ส.จ. และเป็นภรรยา ส.ส. แม่อึดเิบใจในความสำเร็จของพ่อจะทำอาหารภูไท เช่น ป่นปลาภูไท โดยเอาปลาที่แกงในถ้วยจะ

เป็นปลาช่อน ปลาตุก เอาเนื้อปลามาใส่ถ้วยแล้วเอาพริกแห้งที่ตำแล้วผสมลงไป ใช้น้ำปลาร้า หรือน้ำปลาเทลงไปอีก พ่อชอบอยู่แล้วให้พ่อทานอยู่เสมอ

ผมสอบเข้าโรงเรียนวัดเทพศิรินทร์ที่กรุงเทพฯ ได้เมื่อปี พ.ศ. 2511 พ่อฝากผมให้อยู่ที่วัด อนุคาราม วงเวียนเล็ก แม่จะส่งเงินให้ประมาณเดือนละ 300 บาท ให้อาศัยแบบประหยัด แม่ว่าง จะไปเยี่ยมให้กำลังใจผมที่วัด และที่โรงเรียน แม่คุ้นเคยกับเพื่อนของผม เพื่อนฝูงเทพศิรินทร์จึงรัก และเคารพแม่ เมื่อเพื่อนเทพศิรินทร์จัดมอบทุนการศึกษาให้แก่เด็กนักเรียนที่ยากจนจังหวัด ขอนแก่น 720 ทุน ๆ ละ 500 บาท เมื่อปี 2536 ที่โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน แม่เข้าร่วม กิจกรรมนี้ด้วยใจที่เป็นสุข

ยืน : อติศวร อติสุระ อติสาริณี อติศัย อติศร

นั่ง : อติพร คุณแม่ไกวแก้ว อติศาสตร์ คุณพ่อทองปักษ์ อติลักษณ์ อติโสภา

ผมจบธรรมศาสตร์มาเป็นทนายความ เมื่อปี 2517 ผมรับเงินจากลูกความคดีหลักทรัพย์ ซึ่งเป็นคดีแรกจำนวน 3,000 บาท ผมมอบให้แม่หมด แม่ดีใจมาก

ปี 2520 ผมรอรอบครัว ส.ส.วิชัย เสวะมาตย์ ซึ่งจะต้องเดินทางไปพร้อมกับพวกผม ไปสมทบกับคุณพ่อทองปักษ์และคุณวิชัย เสวะมาตย์ ซึ่งเดินทางข้ามแม่น้ำโขงไปก่อนหน้าแล้ว

จำได้ว่าพวกเราสองครอบครัวข้ามแม่น้ำโขงที่จังหวัดหนองคาย เลยไปทางถนนไปบึงกาฬ ประมาณ 12 กิโลเมตร แม่ไม่ปรึกษา อุดทนต์ ไม่ตัดทันท้ามปรามในการตัดสินใจของพ่อและผม ทั้งทรัพย์สมบัติทุกอย่างไว้ แม่ให้กำลังใจในการที่พ่อจะไปทำงานเพื่อประชาชน เพื่อประชาธิปไตย

ก่อนหน้าที่ครอบครัวทั้งสองจะข้ามโขงไป ผมไปส่งคุณพ่อและคุณวิชัย เสวมาตย์ ข้ามโขงที่อำเภอท่าบ่อ หนองคาย ก่อนหน้าสัก 2 เดือน

ครอบครัวตระกูล เพ็ญเกษ และ เสวมาตย์ ได้พบกันอย่างพร้อมหน้าอีกครั้งหนึ่ง ที่เมืองหาดชายฟอง

ต่อมาแม่มีเพื่อนมากหน้าหลายตาทั้งที่รู้จักกันมาก่อนที่ในเมือง และมารู้จักกันใหม่ที่ในป่า เมืองลาวห่างจากชายแดนประเทศจีน ประมาณ 40 กิโลเมตร ป่าที่นี่เป็นป่าดงดิบ เพื่อนที่รู้จักมาก่อนก็มี ธีระยุทธ บุญมี วิสา ศัญทัพ ไชแสง สุกใส โสภ ภูมาตย์ ประสาร มฤคพิทักษ์ นพพร สุวรรณพานิช สถาพร ลิ้มมณี ประยงค์ มุลสาร อุดร ทองน้อย อาคม สุวรรณนพ ชำนิ ศักดิ์เศรษฐ คำสิงห์ ศรีนอก สมคิด สิงสง สมัคร ชาลิกุล ฯลฯ

ในป่าแม่ออกแรงงานสมำเสมอ มีวินัยเคร่งครัด ศึกษาการเมือง เป็นกำลังใจแก่ลูก ๆ ซึ่งเป็นนักรบของประชาชนทุก ๆ คน แม่จึงเป็นแม่ของประชาชนผู้ทุกขทน ทุกคนจริง ๆ

วันหนึ่งมีนักรบคนหนึ่งไปยิงหมูป่าได้ในช่วงเช้า นักรบคนนั้นมั่นใจมากกว่ายิงหมูป่าได้ แต่ไม่กล้าเข้าไปเอาคนเดียว มาเกณฑ์เอาพรรคพวกขึ้นภูไปเอาด้วย หมูป่าเมื่อมันถูกยิง มันจะไม่ไปไหนจะปักหลักสู้ ตอนที่นักรบประชาชนไปเอาเกือบเอาชีวิตไม่รอด เหมือนกัน

วันนั้นทุกคนดีใจ จะได้กินหมูป่าแทนหมูกระป๋อง แม่ก็ดีใจเช่นกัน

แม่คงเสียใจมากเมื่อทราบข่าวว่า "หมอก" (อดิศวร เพ็ญเกษ) นักศึกษาคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง นักรบของประชาชน เสียสละแล้ว ผมสังเกตได้จากพ่อ พ่อร้องไห้ แต่พ่อจะบอกแม่วันนั้นเรื่อง "หมอก" หรือไม่ ตอนนั้นแม่ไปรักษาตัวที่กรุงชานฮอย ผมคาดว่าพ่อคงไม่กล้าบอกความจริงแก่แม่ เพราะพ่อทราบดีว่าแม่รัก "เตี้ยม" มาก "เตี้ยม" เอาใจแม่ดีกว่าผม ดีกว่าลูกคนอื่น ๆ

พวกเราแยกตัวออกมาจากพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย เพราะเมื่อคุณพ่ออยู่ในเมือง ในช่วงนั้น พ่อถูกกล่าวหาว่า เป็น "คอมมิวนิสต์" แต่เมื่อไปอยู่กับพวกคอมมิวนิสต์กลับถูกกล่าวหาว่าเป็น "พวกลัทธิแก๊ง" พวกเราไม่ยอมเดินตามทฤษฎีสามโลกต่อไป ออกมาขอลี้ภัยที่กรุงเวียงจันทน์

ใจหายที่ออกมาคราวนี้ ไม่มี "หมอก" มาด้วย

แม่ดีใจอีกครั้ง เมื่อผมแต่งงาน กับคุณเยาวนิตย์ พินสาริต นักศึกษามหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ฯพณฯ วิเชียร บุญฮักสา ของประเทศ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เป็นประธานแต่งงานให้

กลับมาอยู่เมืองไทยอีกครั้ง มาสร้างเนื้อสร้างตัวกันใหม่

พ่อชื่อ ทาวน์เฮาส์เล็ก ๆ พ่อเงินเดือนประมาณ 1,800 บาท อยู่กับแม่และน้อง ๆ

อติโสภา คุณพ่อทองปักษ์ อติพร อติศาสตร์ คุณแม่ไกวแก้ว อติลักษณ์

แม่ชายของข้า มีสินค้าเบ็ดเตล็ดในหมู่บ้านการเคหะบางบัว ผมเห็นแม่เหน็ดเหนื่อยอีกครั้งในการ
ทำมาหากิน

พ่อพาแม่มาอยู่ที่อุดรธานี เลี้ยงเห็ดฟางขาย แม่แพสปอร์ตเห็ดฟางตอนจะเก็บเห็ดขาย จึง
ย้ายมาอยู่ที่บ้านสงเปือย อำเภอภูเวียง จังหวัดขอนแก่น

แม่ให้กำลังใจ ผมมากในการเล่นการเมือง แม้ว่าผมจะสอบตกหลายครั้ง

"จั่งแม่น คื่อพ่อน้อ" คือคำพูดของแม่ที่พูดกับผมหลายต่อหลายครั้ง

แม่ไปเยี่ยมผมที่กระทรวงศึกษาธิการหลายครั้ง แต่ละคร้งอยู่ไม่นานเพราะเกรงว่าจะรบกวน
เวลาทำงานของผม ผมคิดว่า แม่คงดีใจมากที่เห็นผมทำงาน ดูจากสายตาแต่ละครั้งที่มาเยี่ยม

ไม่มีแม่คงไม่มีผมและผมคงไม่มีอะไร

แม่จึงเป็นทุกอย่างของผม

นอนหลับฝันดีนะแม่

อติสร - ยาวนิตย์ เพียงเกษ

22 กันยายน 2537

รายนามผู้มอบหรือแสดงความอาลัย

1. นายชวณ หลีกภัย นายกรัฐมนตรี
2. นายสุวัฒน์ เงินจ๋า รองอธิบดีกรมสามัญศึกษา
3. นางสมหมาย เอมสมบัติ รองอธิบดีกรมสามัญศึกษา
4. นายอิศรา จรรย์ยานนท์ รองอธิบดีกรมสามัญศึกษา
5. นายวิรัช บุญนำ ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่ กรมสามัญศึกษา
6. นายวีระ บุญยะนิवास ผู้อำนวยการกองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา
7. นายโกวิท ประวาลพฤษ์ ผู้ช่วยปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
8. นายวิไล - นางวัลภา รั้งปัญญา
9. ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด 19 จังหวัดอีสาน
10. สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรีกระทรวงศึกษาธิการ
11. ผศ.ดร.สมศักดิ์ ทองงอก อธิการสถาบันราชภัฏนครราชสีมา
12. วิทยาลัยเทคนิคขอนแก่น
13. นายสิริชัยชาญ พักจำรูญ ผู้อำนวยการกองศิลปศึกษา
14. นางจิตรา ศรีไสว
15. นายวิสูตร วงศ์วิริยะ ปลัดจังหวัดขอนแก่น
16. นายนิคม มุสิกคามะ รองอธิบดีกรมศิลปากร
17. นายสมจิต เสนะจันทร์ หนังสือพิมพ์เดลินิวส์
18. นายธเนศร์ พรพิพัฒน์พงศ์ ผู้ช่วยเลขาธิการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม
19. นายสมควร จิตแสง ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดยโสธร
20. นายพงศธร วัฒนสินธุ์ ที่ปรึกษารัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
21. โรงพยาบาลขอนแก่น
22. โรงเรียนขามแก่นนคร
23. คุณหญิงสมจินตนา ภักดิ์ศรีวงศ์ ผู้ตรวจการกระทรวงศึกษาธิการ
24. เทพศิริรินทร์ 10/12
25. สภาอุตสาหกรรมจังหวัดขอนแก่น
26. วิทยาลัยพลศึกษาศรีสะเกษ
27. เซลล์ เอส พี บริการ
28. คุณนิพนธ์ - ฉวีวรรณ ม่วงคราม
29. คุณประไพ สิทธิเลิศ - จิราภรณ์ เกตุสร

30. โรงเรียนกีฬาจังหวัดสุพรรณบุรี
31. ผู้บริหารมหาวิทยาลัยขอนแก่น
32. หน่วยศิลปากรที่ 7 ขอนแก่น และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติที่ 7 ขอนแก่น
33. ชมรมศึกษาศึกษาการจังหวัดขอนแก่น
34. ครอบครัวทองภูสวรรค์
35. ครอบครัวสุระเชษฐ์
36. บมจ. ฟินิกซ์ พัลพ แอนด์ เพเพอร์
37. สถานีวิทยุทหารอากาศ 020 ขอนแก่น
38. หจก. ขอนแก่นการพิมพ์
39. ร้านข้ามดัมแป๊ะดี
40. หน่วยอุลตราซาวด์เคลื่อนที่ โครงการน้ำพองคณะแพทยศาสตร์ขอนแก่น
41. สำนักงานกองทุน จี เอ็ม สร้างปัญญา
42. โรงเรียนสีหราชเดโชชัย
43. นายแพทย์ นพดล - ดวงตา ทองโสภิต
44. ชมรมสื่อมวลชนขอนแก่น
45. นายสุนันท์ - นางเกยูร บุตรราช
46. รศ. ดร. เป็รื่อง กิจรัตน์ อธิการสถาบันราชภัฏพระนคร
47. วิทยาลัยช่างศิลปสุพรรณบุรี
48. คณะครู อาจารย์ โรงเรียนมัธยมศึกษา
49. วิทยาลัยนาฏศิลปนครศรีธรรมราช
50. โรงเรียนพนิชยการขอนแก่น
51. กองวรรณคดี และประวัติศาสตร์
52. วิทยาลัยนาฏศิลปสุโขทัย
55. ส.ส. สมพร ศรีวงษ์ เลขานุการ รมว. สาธารณสุข
56. โรงเรียนกีฬาจังหวัดอุบลราชธานี
57. ดร. จงกล พิมพ์วาปี
58. ธนาคารกรุงไทยจำกัด (มหาชน) ขอนแก่น เอ
59. นายชวลิต ดันตมเศรณีวัฒน์ ผู้ตรวจราชการกรมสามัญศึกษา
60. โรงเรียนผาขาววิทยายน
61. สภ.อ.ท่าบ่อ
62. คุณสมชัย - คำผิง วุฒิปรีชา สมาชิกวุฒิสภา
63. คุณเรืองชัย ตราชู

64. คุณธวัชชัย คักดิ์สว่าง ศึกษาธิการจังหวัดสกลนคร
65. คุณจินดา อนุพันธ์ - คุณชุมพล สายแสงทอง
66. ส.ส. ภูมิ สาระผล
67. ส.ส. พงษ์ศักดิ์ อินทรพานิชย์
68. นายอำเภอกุเวียง และคณะ
69. วิทยาลัยนาฏศิลป์พัทลุง
70. คุณสันติ - ดวง ศรีพันธุ์
71. ดร.พงศธร สิริโยธิน และภรรยา
72. ขอนแก่นวิทยายน 2510
73. นายวิชัย เวียงสงค์ ผู้ตรวจราชการกรมสามัญศึกษา
74. สถาบันราชภัฏ นครราชสีมา
75. มูลนิธิเกื้อหนุนไทย
76. สมาคมศิษย์เก่า ผู้ปกครอง และครูขอนแก่นวิทยายน
77. คณะครู อาจารย์ โรงเรียนสวนสนุ๊ก
78. คุณสนั่น พงษ์สมบัติ กำนันตำบลน้ำพอง
79. คุณสินธุ์ แสงเนตร, คุณมงคล กำธรชฎานนท์, คุณไพบุลย์ นามเชียงใต้
80. คุณปานศักดิ์ เชื้อชมกุล ที่ปรึกษา รมช.ศธ. (นายอดิศร เพียงเกษ)
81. สำนักพัฒนาการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เขตการศึกษา 10
82. คุณพูนศรี - ประเทือง ปัญญาวัฒน์
83. ค่ายมวยศรทอง
84. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น
85. ผู้อำนวยการกองการศึกษาพิเศษ
86. สปอ. เมืองขอนแก่น
87. วิทยาลัยศึกษามหาสารคาม
88. ศูนย์ประสานงานพรรคพลังธรรมขอนแก่น
89. นายเพิ่มศักดิ์ นนทภักดิ์ รองอธิบดีกรมสามัญศึกษา
90. พล.ต.จำลอง ศรีเมือง หัวหน้าพรรคพลังธรรม
91. คุณบุญฤทธิ์ เพียงเกษ บ.ไทยประกันชีวิต จ.ก. อ.พล
92. บริษัท แหວวน จำกัด ขอนแก่น
93. ดร.อาทิตย์ อุไรรัตน์ หน.พรรคเสรีธรรม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข
94. สศจ.นครราชสีมา
95. คณะพลศึกษา มศว.มหาสารคาม

96. สถาบันวิจัยศิลป์และวัฒนธรรมอีสาน
97. นายอำนาจ สวัสดิ์วงษ์ รองอธิบดีกรมอาชีวศึกษา
98. คณะครู อาจารย์ วิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม
99. สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา
100. คุณจารุรัตน์ จุลศักดิ์ ที่ปรึกษา รมช.ศธ.อดีตฯ เพียงเกษ
101. บริษัทเซ็นโทซ่าขอนแก่น
102. อธิการวิทยาลัยครูเชียงราย
103. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกาฬสินธุ์
104. อธิการวิทยาลัยครูพระนครศรีอยุธยา
105. อธิการวิทยาลัยครูอุบลราชธานี
106. อธิการวิทยาลัยครูลำไพลพรรณี
107. อธิการวิทยาลัยครูเพชรบูรณ์
108. โรงเรียนเสริมสวยพิศมัย
109. สถาบันพัฒนาการคอมพิวเตอร์
110. อธิการวิทยาลัยครูกำแพงเพชร
111. ศูนย์ประชาสัมพันธ์ เขต 1 ขอนแก่น
112. ศูนย์ ป.ป.ส. ประจำภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
113. คณะอุบาสก - อุบาสิกา วัดหนองแวงเมืองเก่า
114. โรงเรียนมัธยมโพนเพ็กมัญจาคีรี
115. อธิการวิทยาลัยครูยะลา
116. ชมรมวิทยุสื่อสารกระทรวงศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น
117. โรงเรียนมหาไถ่ศึกษาน้อย
118. ส.ส. พูลสวัสดิ์ มุลศาสตร์สาทร
119. วิทยาลัยอาชีวศึกษาขอนแก่น
120. โรงเรียนอนุบาลสุรสวัสดิ์
121. บ้านมิตรภาพ (การดูแลนักเรียน)
122. สำนักงานประกันสังคมจังหวัดขอนแก่น
123. นายแพทย์ วิชนารถ เพชรบุตร (ผอ.กองวิทยาศาสตร์การกีฬา)
124. โรงแรมเจริญธานีปรี้นเซส
125. ส.ส. อีสระ สมชัย และภรรยา
126. ดร. ไควิน คลังแสง และคณะญาติ
127. โรงพยาบาลมัญจาคีรี

128. คุณสมวงศ์ ศรีสมวงศ์
129. ส.ส. น.พ.สุรวิทย์ คนสมบูรณ์ (เลขาธิการ รมช. กระทรวงการคลัง)
130. นายแพทย์กระแส ชนะวงศ์ รองหัวหน้าพรรคพลังธรรม
131. ส.ส. อำนาจ ชนะวงศ์
132. คุณธีระ รัตนจันทร์ (รองเลขาธิการ ก.ค.)
133. ผศ. ดร.ปราโมทย์ เบญจกาญจน์ (อธิการสถาบันราชภัฏบุรีรัมย์)
134. คุณสุวิชัย รัศมีภูติ (รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ)
135. คุณเจริญ การุณ และครอบครัว (รองเลขาธิการและกรรมการการศึกษาเอกชน)
136. คุณปัญญา ศรีปัญญา (ส.ส.เขต 3 ขอนแก่น)
137. สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ
138. กำนันไชยา ชยามฤต กำนันตำบลภูเวียง
139. นายไพโรจน์ บุญเปลื้อง ประธานสภาจังหวัดขอนแก่น
140. ศาลแขวงจังหวัดขอนแก่น
141. ชุมชนบ้านดอนหญ้านาง
142. คณะข้าราชการ มทบ. 23
143. โรงเรียนมหาไถ่ศึกษาชาย
144. คุณถวัลย์ หาญไชยนะ และครอบครัว
145. คณะสมาชิกสภาจังหวัดขอนแก่น
146. วิทยาลัยอาชีวศึกษาร้อยเอ็ด
147. ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) สาขาขอนแก่น
148. พ.อ.ขจร - อัจฉราภรณ์ จิตรวิเศษ
149. รมช.ธานี ศักดิ์เศรษฐู
150. รศ. ดร.เจริญผล สุวรรณโชติ (ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ)
151. ชมรมการศึกษาเอกชนจังหวัดขอนแก่น
152. รัชต์ ขอนแก่น
153. กลุ่มโรงเรียนเอกชน มาตรา 15 (2) จ.ขอนแก่น
154. อธิการวิทยาลัยครูสงขลา
155. โรงเรียนสตรีศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด
156. วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดอุดรธานี
158. สถาบันราชภัฏจันทรเกษม
159. ศาสตราจารย์ - สมพิศ เหมนินิ
160. หอการค้าจังหวัดขอนแก่น

161. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมหาสารคาม
162. คุณพ่อน้อย สุพรรณผ้าย
163. คณะอาจารย์วิทยาลัยเกษตรกรรมขอนแก่น
164. คุณยศ อุเทนพัฒน์
165. คุณมีชัย ศรีชนชัย โรงแรมแก่นอินน์
166. นายแพทย์อุดมศิลป์ ศรีแสงนาม รมช. กระทรวงสาธารณสุข
167. คุณชาญชัย - ปราณี สุภธีระ
168. สำนักงานสภวิทยาลัยอีสานเหนือ
169. คณะครูกลุ่มโรงเรียนท่าพระ
170. พัฒนาการจังหวัดขอนแก่น
171. ศูนย์การศึกษาคนตาบอดขอนแก่น
172. ดร. บุรี พรหมลักโณ
173. น้ำดื่มโพลาริส จำกัดขอนแก่น
174. ภปร. ราชวิทยาลัย
175. คุณพลเทพ คงตระกูล (ประธานสหกรณ์นาเกลือสมุทรสงคราม)
176. ดร. พา อักษรเสื่อ ส.ส.เขต 2 จังหวัดขอนแก่น
177. ผศ. ทรงศรี อักษรเสื่อ วก. เลย
178. วิทยาลัยครูเลย
179. คุณมานพ จรัสดำรงนิตย์ ส.ส.จังหวัดศรีสะเกษ
180. อำเภอเมืองขอนแก่น
181. พ.ต.อ. อุดมเดช กปิตตา ณ อยุธยา
182. โรงเรียนกัลยาณวัตร
183. วิทยาลัยอาชีวศึกษาจังหวัดชัยภูมิ
184. พล.ต.สุจิต - ท.ญ. จินตนา จิระไพกุล
185. โรงเรียนการศึกษาพิเศษนครราชสีมา
186. กองหอสมุดแห่งชาติ
187. คณะเกษตรศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น
188. นิติ ๙ 131 ธรรมศาสตร์
189. ดร. กษมา วรวรรณ ณ อยุธยา
190. สโมสรโรตารีแก่นคูณ
191. คุณบรรจง - ดุษฎี พงศ์ศาสตร์
192. ศูนย์ศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดขอนแก่น

193. กองสารวัตรนักเรียนกรมพลศึกษา
194. คุณชัยพร ตั้งวานิชกพงษ์
195. วิทยาลัยนาฏศิลป์เชียงใหม่
196. วิทยาลัยนาฏศิลปกาฬสินธุ์
197. หนังสือพิมพ์บ้านเมือง คุณนรวัฒน์ จอมสุวรรณ
198. ส.ส. บวร ภูจรีต ผช. ลข. รมว. ศธ.
199. กรมการศึกษานอกโรงเรียน
200. คุณสาโรช จารักษ์ รองอธิบดีกรมศิลปากร
201. กรมอาชีวศึกษา
202. สำนักงานศึกษาธิการอำเภอเมืองขอนแก่น
203. ส.ส.ฉัตรชัย เอียสกุล รอง ลข. พรรคความหวังใหม่
204. ส.ส. วิรัช - ทศนียา รัตนเศรษฐ
205. ดร. สุรัฐ ศิลปอนันต์ รองปลัด ศธ.
206. เทพศิรินทร์ 2510 - 2512
207. พ.ต.เทอดฤทธิ์ บุญฤทธิ์ เลขานุการผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร
208. นายสัมพันธ์ ทองสมัคร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
209. นายไพฑูรย์ แก้วทอง รมว.กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม
210. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์
211. พ.ต.ท.นรงค์ดี - ชมพูพรรณ เหมนิธิ
212. คุณโกศล - จุติ ไกรฤกษ์
213. รมช. กระทรวงพาณิชย์ (นายไชยยศ สะสมทรัพย์)
214. ส.ส. สุวิทย์ คุณกิตติ
215. คุณเดือนใจ นุอุปละ รมช. กระทรวงสาธารณสุข
216. คุณสุธรรม - สมพักตร์ ปันประเสริฐ เลขธิการ กปช.
217. คุณจำรูญ อ่อนทรวง ผอ.ปจ. นครพนม
218. นายสวาท ภูคำแสน ผู้ตรวจราชการกรมสามัญศึกษา ประจำเขตการศึกษา 9
219. น.ต.ประสงค์ สุนศิริ รมว. กระทรวงการต่างประเทศ
220. คุณเทวพร - อุบลรัตน์ ยศธสาร
221. คุณกว้าง รอบคอบ ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ
222. คุณประดิษฐ์ - สุภาวดี สำราญพัฒน์
223. คุณสุวิทย์ - นัญญา วิสุทธิสิน
224. อธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน

225. ดร. โกวิท วรพิพัฒน์ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
226. กรมพลศึกษา
227. คุณประกอบ พรหมรักษ์ ผอ.ปจ.อุดรธานี
228. คณะครู - อาจารย์ - นักเรียนโรงเรียนมิ่งเมืองขอนแก่น
229. คณะครู -นักเรียนโรงเรียนภูเวียงวิทยาคม
230. นายสังข์ทอง ศรีธเวศ รมช. กระทรวงศึกษาธิการ
231. นายพินิจ จารุสมบัติ รมช. กระทรวงคมนาคม
232. คุณบุญชู ตีรทอง รมช. กระทรวงการคลัง
233. คุณอาจหาญ ศิริพูล นายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองขอนแก่น
234. คุณปราโมทย์ สุขุม รมช. กระทรวงศึกษาธิการ
235. ดร. นิเชต สุนทรพิทักษ์ อธิบดีกรมการฝึกหัดครู
236. วิทยาลัยครูอุบลราชธานี
237. บริษัทเจริญศรีมอเตอร์ จำกัด
238. นายสวัสดิ์ สืบสายพรหม รมช.กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
239. ดร. ธวัช วิชัยดิษฐ์ เลขาธิการนายกรัฐมนตรี
240. คุณพูลสวัสดิ์ โทตระไวศยะ ส.ส. อุบลราชธานี ผู้ช่วยเลขาธิการรัฐมนตรี
กระทรวงศึกษาธิการ
241. ร.ท.วินัย บุญยรัตผลิน ผู้ว่าราชการจังหวัดมุกดาหาร
242. นายกวี สุภธีระ ผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่น
243. นายจรัส พัวช่วย รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม
244. ผู้ว่าราชการจังหวัดอำนาจเจริญและภรรยา
245. นายวีระ เสรีรัตน์ รองผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่น
246. พลตรีสนั่น ขจรประศาสน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม
247. ดร.อำนาจ วีรวรรณ หัวหน้าพรรคนำไทย
248. นายอุระ เนียมกลาง รองผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่น
249. ขพนข รมช.มท. นายสุทัศน์ เงินหมื่น และภรรยา
250. นายสมบัติ วอทอง และภรรยา
251. นายสมคิด โชติกวณิชย์ อธิบดีกรมศิลปากร
252. นายสุเทพ อัดตากร รัฐมนตรีว่าการทบวงมหาวิทยาลัย
253. ขอนแก่นวิทยายน 2
254. คุณนิเชต -สุมาลัย สุนทรพิทักษ์
255. นายประสิทธิ์ วิไลลักษณ์ ผอ.ศูนย์ปฏิบัติราชการ รพช.ขอนแก่น

256. สถาบันราชภัฏ จังหวัดมหาสารคาม
257. ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) จ.ขอนแก่น
258. สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จ.ขอนแก่น
259. พล.ต.ต.เสถียร วงษ์ทิพย์
260. ดร.สฤต สันติเมทนีดล ส.ส.ขอนแก่น เขต 4
261. สมาคมผู้ปกครองและครูแก่นนครวิทยาลัย
262. นายพยุงศักดิ์ จันทรสุนทร ผู้ตรวจราชการ กระทรวงศึกษาธิการ
263. มูลนิธิทองใบ ทองเปาด์
264. หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอภูเวียง
265. ศูนย์ฝึก นศท. มทบ. 23
266. พล.ต.ต.สมหวัง - อรุณี เพ็ญสูตร
267. ดร. สนั่น อินทรประเสริฐ ที่ปรึกษา รมช. ศธ.
268. คณะครู - อาจารย์ โรงเรียนบ้านไผ่
269. วิทยาลัยนาฏศิลป์นครราชสีมา
270. อธิบดีและข้าราชการ กรมสามัญศึกษา
271. เกษตรอำเภอเมืองขอนแก่น
272. พ.ต.อ.ชำนาญ แผ่กลิ่น รอง ผบก.ภ. จังหวัดขอนแก่น
273. คุณสมยศ - สุพรรณี มีเทศน์
274. คุณกุลภัทร์ สังข์มงคล สรรพากรจังหวัดขอนแก่น
275. คณะทำงานหน้าห้อง รมช.อติสร เพียงเกษ
276. วิทยาลัยนาฏศิลป์กรุงเทพฯ
277. โรงเรียนเทคโนโลยีภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดร.มังกร - ดร.ปะภา ภัคดีโพธิ์
278. คุณกุสุมา ตรีสุวรรณ พรรคพลังธรรม
279. ชมรมผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา จ.ขอนแก่น
280. วิทยาลัยนาฏศิลป์ลพบุรี
281. กองบรรณาธิการ น.ส.พ.มติชน
282. วิทยาลัยนาฏศิลป์สุพรรณบุรี
283. นายเจสดา มิตินทรางกูร นายอำเภอกระนวน
284. ดร.พงศ์ หรดาล
285. ดร.กฤตยชญ์ ศิริเขต
286. วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดชัยภูมิ
287. วิทยาลัยช่างศิลป์

288. วิทยาลัยนาฏศิลป์ร้อยเอ็ด
289. ดร.ถนอม อินทรกำเนิด ผอ.กองแผนงาน กรมการฝึกหัดครู
290. ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) สาขามหาวิทยาลัยขอนแก่น
291. สำนักงานสาธารณสุข จ.ขอนแก่น
292. ศูนย์พัฒนาความประพฤตินักเรียน - นักศึกษา จ.ขอนแก่น
293. วิทยาลัยนาฏศิลป์อ่างทอง
294. คุณประสิทธิ์ - สำลี อ่อนบัวขาว
295. สำนักงานเลขานุการกรมศิลปากร
296. โรงเรียนอนุบาลขอนแก่น
297. โรงเรียนหนองเรือวิทยา
298. ศูนย์ฝึกกีฬากรมพลศึกษา จ.ขอนแก่น
299. คุณจารุรัตน์ จุลศักดิ์ ที่ปรึกษา รมช. ศธ. (นายอดิศร เพียงเกษ)
300. กองพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ
301. คณะครูนักเรียนโสตศึกษา จ.ขอนแก่น
302. คณะคมนตรีเมืองขอนแก่น
303. คุณสวัสดิ์ - นลินรัตน์ ทองนุช ผช.ผอ.ปจ.ขอนแก่น
304. คุณพิมล - จำรัสศรี สมี่ใหญ่ และครอบครัว
305. คุณถวัลย์ - บุษผา ทองมี ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ
306. โรงเรียนขอนแก่นวิทยายน
307. คณะเทศบาลเมืองขอนแก่น
308. ตำรวจภาค 4
309. นายอำเภोधพระยีน
310. วิทยาลัยพลศึกษา จ.มหาสารคาม
311. คุณประสิทธิ์ พนมอุปถัมภ์ หจก. พี - เซ็นเตอร์
312. โรงเรียนนครขอนแก่น
313. สนง. การประถมศึกษา จ.ขอนแก่น
314. นายวิทยา อังเรพานิชย์ หน้าห้อง รมช. มท.
315. นายสวัสดิ์ ปิยะกาญจน์ รองอธิบดีกรมศิลปากร
316. กองโบราณคดี
317. คณะครูนักเรียนมัธยมศึกษา 2
318. คุณนรินทร์ อรัญยะนาค บ.แก๊สเต็ดเนอร์ (ประเทศไทย) จก.
319. โรงเรียนแก่นนครวิทยาลัย

320. พ.ต.ท. รณรงค์ บุญยะกลัมพ
321. ดร.วิชัย วงศ์ไชย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จ.เชียงใหม่
322. สถาบันราชภัฏอุดรธานี
323. ชมรมตลาดสดเทศบาล 3 (ไม้เบ้)
324. วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี
325. กรมพลศึกษา
326. สำนักงานป่าไม้จังหวัดเพชรบูรณ์
327. คณะอัยการ จ.เพชรบูรณ์
328. โรงเรียนสนามบิน
329. คณะสังคมศาสตร์ มศว. มหาสารคาม
330. ผอ.สายเคเบิล บุญตรา สศจ.มหาสารคาม
331. อศท. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
332. นายบัญญัติ บรรทัดฐาน รองนายกรัฐมนตรื
333. คุณระวี กิ่งคำวงศ์ ส.ส.จังหวัดมุกดาหาร
334. พล.ต.ท. สมชาย - ยวดี ไชยเวช
335. คุณสมศักดิ์ คุณเงิน รองหัวหน้าพรรคเสรีธรรม
336. คุณกาญจนา - ชาญยุทธ วิเชษฐพงษ์
337. คุณวิสา คัญทัพ
338. ธนาคารกรุงเทพจำกัด (มหาชน) สาขาบ้านไผ่
339. โรงแรมอิมพีเรียล
340. คุณอากร - คุณชมภูนุช ฮุนตระกูล
341. คณะครูอาจารย์ - นักเรียน โรงเรียนพระยีนวิททยาการ
342. บริษัทขอนแก่นนคร จำกัด
343. สำนักงานสรรพสามิต จ.ขอนแก่น
344. คุณอภิรัตน์ - จิราภรณ์ กาญจโนมัย
345. สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตขอนแก่น
346. สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล กระทรวงศึกษาธิการ
347. โรงแรมโฆษะขอนแก่น
348. กรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการ
349. คุณสัตยะพล สัจจะเดชะ ที่ปรึกษา รมช. ศธ. (นายอดิศร เพียงเกษ)
350. นายปรีดา ทุ่มเที่ยง ผู้แทนข้าราชการครู กค.
351. นายชั้น พูลสมบัติ รองอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์

352. นายสุรศักดิ์ เทียมประเสริฐ รมต.ประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
353. นายประสิทธิ์ กาญจนวัฒน์ ประธานกรรมการธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)
354. คณะกรรมการชุมชนย่อย เทศบาลเมืองขอนแก่น 26 ชุมชน
355. นายเกษม โลหะบาล
356. สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดมหาสารคาม
357. คุณโสภณ เพชรสว่าง ส.ส.บุรีรัมย์
358. ผู้บัญชาการเรือนจำกลางจังหวัดขอนแก่น
359. นายสุเทพ เทือกสุบรรณ รมช. เกษตรและสหกรณ์
360. สำนักงานศึกษาธิการ เขต 9
361. พล.ต.ท. ธีรชัย เจริญเจริญ ผู้บัญชาการตำรวจภาค 4
362. คุณวิรัช - พนิดา รักสุจริต ราชากรูฟ
363. วิทยาลัยครูอุดรธานี
364. ผศ.ดร. ช่างโชติ พันธุเวช และภริยา
365. ผศ.ดร.พล คำปึงส์ และภริยา
366. นียุต สุภัทรพาหิรผล ศาลอาญา
367. ส.ส.ปณวัตร เลี้ยงผ่องพันธุ์ ส.ส.บุรีรัมย์
368. สนิทบริการ
369. นายอาคม เหล่าคนค้ำ
370. ส.จ. บุญสม หินโม
371. ลักขณา วีระไทย และครอบครัว
373. พล.ต. กมล สาคุณ และครอบครัว
374. สำนักงานอธิบดีผู้พิพากษา ภาค 4
375. หน่วยมะเร็ง มข.
376. เถลิงศักดิ์ ศรีดี ผอ.ร.ร.ภูเขียว ชัยภูมิ
377. ศาลเยาวชนและครอบครัว
378. คณะเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลพระยีน
379. ฯพนช พโวจน์ ทุ่งทอง
380. คุณนิพนธ์ - พรทิพย์ ศิริบุรณ์
381. คณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ
382. คุณวรชาติ พัฒนดำรงจิตร ประธานสภาสมาชิกเทศบาลเมืองขอนแก่น
383. หจก. ดอกคูณการเกษตร (ตลาดรถไฟ)
384. ผู้อำนวยการกองลูกเสือ

385. สมาคมธรรมศาสตร์ขอนแก่น
386. โรงเรียนครูประชาสรรค์ ชัยนาท
387. คุณเฉลิมศักดิ์ ชินวิกรานต์
388. โรงเรียนบุญนาศพิทยาคม ชัยนาท
389. สถาบันราชภัฏเทพสตรี
390. คณะครู - ภารโรงโรงเรียนบ้านขามเต่า มหาสารคาม
391. บริษัท ขอนแก่นพัฒนาอีสาน จำกัด
392. สถาบันราชภัฏธนบุรี
393. เจ็รชขอนแก่น
394. อธิการสถาบันราชภัฏฉะเชิงเทรา
395. ศึกษานิเทศก์กรมสามัญศึกษา ชัยนาท
396. สหวิทยาลัยอีสานใต้
397. สถาบันราชภัฏอุตรดิตถ์
398. คุณไพโรจน์ เปี่ยมพงษ์สาน วุฒิสมาชิก
399. วิทยาลัยครูสวนสุนันทา
400. คณะอาจารย์ - ภารโรง ร.ร.สวະถීพิทยาสรรพ์
401. น.ส.พ. ไทยไทมส์นิวส์
402. คณะแพทย์ศาสตร์ ม.ข.
403. คุณเนนพร จันทร์กม ปจ. หนองบัวลำภู
404. คุณไพบุลย์ - จินดารัตน์ ไสยประเสริฐ ศูนย์กามโรค เขต 6 ขอนแก่น
405. ชมรมอสังหาริมทรัพย์ รุ่น 5
406. คุณจิต - วรรณิ คงสุข

หมายเหตุ : นอกเหนือจากนี้ยังมีท่านผู้มีเกียรติญาติมิตรจำนวนมากที่นำหรีดมาร่วม
อาลัยในวันหลัง ๆ เจ้าภาพต้องขอกราบอภัยเป็นอย่างสูง ที่นำพิมพ์ลง
ไม่ทัน

รายนามเจ้าภาพในพิธีบำเพ็ญกุศลสวดพระอภิธรรมศพ

วันศุกร์ที่ 16 กันยายน 2537

- ร.ร.ขอนแก่นวิทยายน
- ร.ร.กัลยาณวัตร
- ร.ร.แก่นนครวิทยาลัย
- คณะญาติ

วันเสาร์ที่ 17 กันยายน 2537

- สถาบันราชภัฏเลย

วันอาทิตย์ที่ 18 กันยายน 2537

- ๗พณฯ สุเทพ อัดถากร รมว. ทบวงมหาวิทยาลัย
- ๗พณฯ สังข์ทอง ศรีธเรศ รมช. กระทรวงการศึกษาธิการ
- ๗พณฯ จรัส พัวช่วย รมช. กระทรวงคมนาคม
- ดร. อาจอง ชุมสาย เลขาธิการ รมว. กระทรวงการต่างประเทศ
- คณะผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ
- อาชีวะศึกษาภาพสินธุ์
- เทพศิริรินทร์ รุ่น 10/12 (ร่วมรุ่น ๗พณฯ อติศร เพียงเกษ)
- ครอบครัวสุพรรณผ้าย

วันจันทร์ที่ 19 กันยายน 2537

- คณะข้าราชการสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ จังหวัดขอนแก่น
- นายปัญญา ศรีปัญญา ส.ส.ขอนแก่น พรรคชาติพัฒนา

วันอังคารที่ 20 กันยายน 2537

- นายกวี ศุภธีระ ผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่น
- ภ.จว. ขอนแก่น
- สภอ. เมืองขอนแก่น
- วิทยาลัยอาชีวศึกษามหาสารคาม
- พล.ต.ท.ธีระชัย เจริญเจริญ ผู้บัญชาการตำรวจภูธรภาค 4
- เพื่อนพ้องน้องพี่ โดยคุณประสาร มฤคพิทักษ์

วันพุธที่ 21 กันยายน 2537

- คณะผู้พิพากษาจังหวัดขอนแก่น
- สภานายความจังหวัดขอนแก่น
- ชมรมสื่อมวลชนจังหวัดขอนแก่น
- กรมการฝึกหัดครู
- เทศบาลเมืองขอนแก่น
- ชมรมตลาดสดเทศบาล 3 (ไผ่เบ๋) ขอนแก่น
- ร.ร. อนุบาลปายวดี
- พัฒนาชุมชนจังหวัดขอนแก่น
- หอการค้าจังหวัดขอนแก่น

วันพฤหัสบดีที่ 22 กันยายน 2537

- ขพนข สัมพันธ์ ทองสมัคร รมว. กระทรวงศึกษาธิการ
- ขพนข ชำนิ ศักดิ์เศรษฐ์ รมช. กระทรวงมหาดไทย
- นายวิทยา แก้วภราดัย ส.ส. นครศรีธรรมราช พรรคพลังธรรม
- นายสุธรรม แสงประทุม ส.ส. นครศรีธรรมราช พรรคพลังธรรม
- นายภูมิ สารผล ส.ส. ขอนแก่น พรรคพลังธรรม
- นายสุธรรม ปั้นประเสริฐ เลขาธิการ สปช.
- นายบรรจง พงษ์ศาสตร์ อธิบดีกรมสามัญศึกษา
- ร.ร.นครขอนแก่น, ร.ร.มิ่งเมืองขอนแก่น, ร.ร.ขามแก่นนคร, ร.ร.ขอนแก่นวิทยาลัย, ร.ร.โคกสีพิทยาสรรพ์
- หน่วยอุลตราซาวด์เคลื่อนที่ มข.
- นายประหยัด ภูหนองโอง ประธานมูลนิธิธรรมิกชนเพื่อคนตาบอด ในพระบรมราชูปถัมภ์

วันศุกร์ที่ 23 กันยายน 2537

- กรมศิลปากร
- สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดขอนแก่น
- อาจารย์จิตรา ศรีไสว

รายนามสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดขอนแก่น พ.ศ. 2476 - ปัจจุบัน

ปีเลือกตั้ง	ลำดับที่	รายชื่อ	สังกัดพรรค	จำนวนครั้งที่ เป็นส.ส.	หมายเหตุ
15 พ.ย. 2476	1	หลวงพิพัฒนพลกาย (กระจำจ วิโรจน์เพชร)		1	
7 พ.ย. 2480	2	นายผล แสนสระดี		1	
	3	นายโสภณ สุภธีระ		1	
12 พ.ย. 2481	4	นายผล แสนสระดี		2	
	5	นายโสภณ สุภธีระ		2	
6 ม.ค. 2489	6	ร.ท. กระจำจ ตูลารักษ์		1	
	7	นายทิม ภูริพัฒน์		2	เคยเป็น ส.ส. อุบลราชธานี
5 ส.ค. 2489	8	ร.ต.ท.เสวด ชุมแวงวาปี		1	
	9	ร.ท. จารุบุตร เรืองสุวรรณ		1	
29 ม.ค. 2491	10	ร.ต.ไฉยา เกตุเลขา		1	
	11	นายทัศน กليبโกมุต		1	
5 มิ.ย. 2492	12	นายประวัตติ จันทนพิมพ์		1	
	13	นายโสภณ สุภธีระ		3	
26 ก.พ. 2495 (4 คน)	14	นายจารุบุตร เรืองสุวรรณ		2	
	15	นายแคล้ว นรปติ		1	
25 ก.พ. 2500 (5 คน)	16	นายจารุบุตร เรืองสุวรรณ		3	
	17	นายประหยัด เอี่ยมศิลา		1	
	18	นายสวัสดิ์ ฟุ้งตน		1	
25 ก.พ. 2500 (5 คน)	19	นายแคล้ว นรปติ	เศรษฐกิจ	2	
	20	นายเจริญ ปราบ ณ ตักดิ์	เศรษฐกิจ	1	
	21	นายทวีศักดิ์ ตริผลี	ขบวนการไฮค์ปาร์ค	1	
25 ธ.ค. 2500 (5 คน)	22	นายสว่าง ตราชู	เศรษฐกิจ	1	
	23	นายอินทร์ ประจันตะเสน	เศรษฐกิจ	1	
	24	นายแคล้ว นรปติ	เศรษฐกิจ	3	
	25	นายจารุบุตร เรืองสุวรรณ	เสรีประชาธิปไตย	4	

ปีเลือกตั้ง	ลำดับที่	รายชื่อ	สังกัดพรรค	จำนวน ครั้งที่ เป็นส.ส.	หมายเหตุ
10 ก.พ. 2512 (7 คน)	26	นายเจริญ ปราบ ณ ศักดิ์	เศรษฐกิจ	2	
	27	นายทวีศักดิ์ ตรีพลี	ขบวนการไฮด์ปาร์ค	2	
	28	นายสว่าง ตราชู	เศรษฐกิจ	2	
	29	นายแคล้ว นรปติ	แนวร่วมเศรษฐกิจ	4	
	30	นายมีเดช วรสีหะ	แนวร่วมเศรษฐกิจ	1	
	31	นายเลิศสิน หงษ์แสงไทย	แนวร่วมเศรษฐกิจ	1	
	32	นายวิญญู เสนาวงษ์	แนวร่วมเศรษฐกิจ	1	
26 ม.ค. 2518 (8 คน)	33	นายสนั่น วีระศรีโชติ	แนวร่วมเศรษฐกิจ	1	
	34	นายสว่าง ตราชู	แนวร่วมเศรษฐกิจ	3	
	35	นายสุรณ ชื่นสมจิตต์	สหประชาไทย	1	
	36	นายกระแส ชนะวงค์	พลังใหม่	1	
	37	นายแคล้ว นรปติ	แนวร่วมสังคมนิยม	5	
	38	นายเจริญ ปราบ ณ ศักดิ์	แนวร่วมสังคมนิยม	3	
	39	นายแถม ดีบุญมี	ชาติไทย	1	
4 เม.ย. 2519 (8 คน)	40	นายทองปักษ์ เพียงเกษ	แนวร่วมสังคมนิยม	1	
	41	นายวิรัช กมุทมาศ	พลังใหม่	1	
	42	นายสว่าง ตราชู	แนวร่วมสังคมนิยม	4	
	43	นายสันดี อรุโณทัย	แนวร่วมสังคมนิยม	1	
	44	นายกระแส ชนะวงค์	พลังใหม่	2	
	45	นายแคล้ว นรปติ	แนวร่วมสังคมนิยม	6	
	46	นายจากรบุตร เรืองสุวรรณ	ธรรมสังคม	5	
22 เม.ย. 2522 (9 คน)	47	นายแถม ดีบุญมี	ชาติไทย	2	
	48	นายสมชาย ศรีสองชัย	ประชาธิปไตย	1	
	49	นายสุรณ ชื่นสมจิตต์	ธรรมสังคม	2	
	50	นายสุวัฒน์ วีระเศรษฐกิจ	ประชาธิปไตย	1	
	51	นายเสรี พงษ์ภิญโญ	ประชาธิปไตย	1	
	52	นายจันทรา จรรยาคำเนิ่ง	กิจสังคม	1	
	53	นายแถม ดีบุญมี	ชาติไทย	3	
54	นายธำรง ธรเสนา	กิจสังคม	1		
55	นายบุญเกิด พิมพ์วรเมฆากุล	พลังใหม่	1		
56	นายบุญยง แก้วฝ้ายนอก	พลังใหม่	1		
57	นายบุญเรือง ถาวรสวัสดิ์	พลังใหม่	1		

ปีเลือกตั้ง	ลำดับที่	รายชื่อ	สังกัดพรรค	จำนวน ครั้งที่ เป็นส.ส.	หมายเหตุ
18 เม.ย. 2526 (9 คน)	58	นายสันต์ อรุณทัย	กิจสังคม	2	
	59	นายสุรศักดิ์ บางป่า	กิจสังคม	1	
	60	นายอินทร์ ประจันตะเสน	ประชากรราษฎร์	2	
	61	นายแคล้ว นรปติ	สังคมประชาธิปไตย	7	
	62	นายจักรวาล ชาญนวงศ์	ประชากรไทย	1	
	63	นายแถม ตีบุญมี ณ ชุมแพ	ชาติประชาธิปไตย	4	
	64	นายศุภสิทธิ์ เตชะตานนท์	กิจสังคม	1	
	65	นายสมศักดิ์ เกียรติสุรนนท์	กิจสังคม	1	
	66	นายสันต์ อรุณทัย	กิจสังคม	3	
27 ก.ค. 2529 (10 คน)	67	นายสุทัศน์ ศรีรัตนพรรณ	กิจสังคม	1	
	68	ร.ต.อ.สุรัตน์ โอสถานุเคราะห์	กิจสังคม	2	เคยเป็น ส.ส. พระนคร
	69	นายสุวิทย์ คุณกิตติ	กิจสังคม	1	
	70	นายคำมี ผาคำ	ประชาธิปไตย	1	
	71	นายแคล้ว นรปติ	กิจประชาคม	8	
	72	นายขวลิต โอสถานุเคราะห์	กิจสังคม	1	
	73	นายพงษ์ สารสิน	กิจสังคม	1	
	74	นายศุภสิทธิ์ เตชะตานนท์	สหประชาธิปไตย	2	
	75	นายสมศักดิ์ เกียรติสุรนนท์	กิจสังคม	2	
	76	นายสุทัศน์ ศรีรัตนพรรณ	กิจประชาคม	2	
	77	ร.ต.อ.สุรัตน์ โอสถานุเคราะห์	กิจสังคม	3	
24 ส.ค. 2531 (11 คน)	78	นายสุวัฒน์ วีระเศรษฐกุล	ประชาธิปไตย	2	
	79	นายสุวิทย์ คุณกิตติ	กิจสังคม	2	
	80	นายประสม ประคุณศึกษาพันธ์	ราษฎร	1	แทน 71 28 ธ.ค. 2529
	81	นายขวลิต โอสถานุเคราะห์	กิจสังคม	2	
	82	นายแถม ตีบุญมี ณ ชุมแพ	ชาติไทย	5	
	83	นายทองปาน พรหมโสภา	ปวงชนชาวไทย	1	
	84	นายประสม ประคุณศึกษาพันธ์	ราษฎร	2	
	85	นายพงษ์ สารสิน	กิจสังคม	2	
	86	นายศุภสิทธิ์ เตชะตานนท์	ชาติไทย	3	

ปีเลือกตั้ง	ลำดับที่	รายชื่อ	สังกัดพรรค	จำนวน ครั้งที่ เป็นส.ส.	หมายเหตุ
22 มี.ค. 2535 (11 คน)	87	นายสมพร ศรีวงษ์	ปวงชนชาวไทย	1	
	88	นายสมศักดิ์ คุณเงิน	(กิจประชาคม) เอกภาพ	1	
	89	นายสุนทร ลิขีทวน	ปวงชนชาวไทย	1	
	90	นายสุวิทย์ คุณกิตติ	(รวมไทย) เอกภาพ	1	
	91	นายอดิศร เพียงเกษ	มวลชน	1	
	92	นายชวลิต โอสธานุเคราะห์	สามัคคีธรรม	3	
	93	นายประสงค์ ศรีวัฒน์	ความหวังใหม่	1	
	94	นายประสม ประคองศึกษาพันธ์	กิจสังคม	3	
	95	นายพา อักษรเสือ	ความหวังใหม่	1	
	96	พลเอกพัฒนา อัครนิมิต	ความหวังใหม่	1	
	97	นายศุภสิทธิ์ เตชะदानนท์	ชาติไทย	4	
13 ก.ย. 2535 (11 คน)	98	นายสมศักดิ์ เกียรติสุรนนท์	ความหวังใหม่	3	
	99	นายสมศักดิ์ คุณเงิน	สามัคคีธรรม	2	
	100	นายสุทัศน์ ศรีรัตนพรพรรณ	ความหวังใหม่	3	
	101	นายสุเทพ ติบุญมี ณ ชุมแพ	ชาติไทย	1	
	102	นายสุวิทย์ คุณกิตติ	กิจสังคม	4	
	103	นายณรงค์เลิศ สุรพล	ชาติไทย	1	
	104	นายบัญญัติ ศรีปัญญา	ชาติพัฒนา	1	
	105	นายพงษ์ศักดิ์ อินทรพานิชย์	พลังธรรม	1	
	106	นายพา อักษรเสือ	ความหวังใหม่	2	
	107	นายภูมิ สารผล	พลังธรรม	1	
	108	นายสมศักดิ์ เกียรติสุรนนท์	ความหวังใหม่	4	
	109	นายสมพร ศรีวงษ์	เสรีธรรม	2	
	110	นายสฤต สันติเมธนีดล	พลังธรรม	1	
	111	นายสุวิทย์ คุณกิตติ	กิจสังคม	5	
	112	นายอดิศร เพียงเกษ	พลังธรรม	2	
	113	นายอำนาจ ชนวงษ์	พลังธรรม	1	

แหล่งข้อมูล : ทองปักษ์ เพียงเกษ

พระยาพาสิดและคำโตงโตย

รวบรวมโดย ดวงจัน วันนะบุบผา ส.ป.ป.ลาว
แปลโดย อติสร เพียงเกษ

พระยาพาสิดและคำโตงโตยในเล่มนี้ กระผมแปลจากต้นฉบับภาษาลาว ที่รวบรวมโดย คุณดวงจัน วันนะบุบผา แห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ซึ่งกระผมได้รับมอบต้นฉบับเป็นของที่ระลึก จาก ท่านบัวบาน วอลະซุน รองรัฐมนตรีกระทรวงแถลงข่าวและวัฒนธรรมแห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ในโอกาสนำคณะนาฏศิลป์ไทยไปแสดงเชื่อมสัมพันธ์มิตรที่นครเวียงจันทน์ และเมืองหลวงพระบาง เมื่อเดือนมกราคม พุทธศักราช 2537

สำหรับการแปลนั้น กระผมได้แปลจากต้นฉบับซึ่งเป็นภาษาลาว เขียนด้วยอักษรลาวมาเป็นภาษาไทย อักษรไทย แต่ยังคงรูปคำ และสำเนียงไว้ให้เป็นของลาวตามต้นฉบับเดิม ทั้งนี้ก็เพื่ออยากให้ผู้อ่านได้เห็นถึงความเกี่ยวพันเกี่ยวดองกันทางด้านวัฒนธรรมภาษาของแผ่นดินสองฝั่งโขง และมากไปกว่านั้น พื้นฐานความคิด ความเชื่อ โลกทัศน์ ตลอดจนวิถีชีวิตที่สะท้อนออกมาจากพระยา พาสิด และคำโตงโตยในฉบับนี้จะเป็นคำตอบที่ดีว่า ผู้คนในสองฟากฝั่งโขงนั้นมีที่มาที่ไปอย่างไร

ส่วนแรงคล้อยที่ทำให้กระผมต้องนำบทแปลนี้มาลงในหนังสืออนุสรณ์งานพระราชทานเพลิงศพของคุณแม่ ก็เนื่องจากคุณแม่ของกระผมมีชาติกำเนิดเป็นชาวภูไทสกลนคร และช่วงหนึ่งในชีวิตคุณแม่คุณพ่อได้นำลูก ๆ พร้อมทั้งกระผมไปใช้ชีวิตอยู่ในผืนแผ่นดินลาว และสำคัญยิ่งกว่านั้น คุณแม่เป็นคนที่มีความภูมิใจในชาติกำเนิด อนุรักษ์ และหวงแหนในมรดกศิลปวัฒนธรรมอีสาน ซึ่งเป็นพื้นฐานชีวิตของตนเองมาโดยตลอด

อติสร เพียงเกษ

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดขอนแก่น

พรรคพลังธรรม

21 กันยายน 2537

คำชะหยาพาสิด

เป็นคนให้ทำเนียม	คือนกเจ้า
บาดว่าบินแผ่นผ้าย	ชาวแจ้จ้งนกยาง
เป็นคนให้	ลักษณะนานามปวก
หากช่างอยู่ หากช่างอัน	คุณขึ้นให้ใหญ่สูง
ให้ค่อยเอาโสมเพียง	ทุงไซซ่องพะเนด
ลมบ่มาสว่างต้อง	บ่มีเป็องปิ่นหาง ดอกนา
ยามเมื่อลีลาย้าย	แบ่งโสมให้มันค่อง
ยาได้เป็นตั้งเชื้อ	ชะนี้เดินคว่างไป
ชาติที่พาสาเชื้อ	แนวเสียวยาได้แอบ
ให้เจ้าแอบเอ็กแต่เชื้อลูกช้าง	มาสร้างสืบเชือน
ความคิดให้ถึงถองพื้น	สะเหมอบ้วยมย้ง
ใจให้อ่อนสิงฝ้าย	หลายลี้ยี้ดยาว
ยาได้ทำตนเพียง	หัวเพียงสะเหมออึ้ง
มันหากเหลือแต่ฮ้อง	ตายย้อนปากโต
ยาให้ขั้ว ๆ ฮ้อง	สะเหมอกากินไซ
ยาได้เป็นตั้งนกใส่ฮ้อง	ลางเข้มข่มแข็ง
เป็นยี่งนี้ให้ทำเนียม	นามไก่
ไก่มันช่างฟักช่างบ้อง	ปองลูกให้ใหญ่สูง
ชื่อว่าเป็นคนให้ทำเนียม	นามเต่า
มันหากเมี้ยนไซไว้	ดีแล้วจ้งค่อยหนี
ให้ช่างบ้อน	สะเหมอดั่งปาลด
ยาได้แปนคุยลอย	ดั่งปากะทงไบ้
ให้ค่อยทำเพียนล้าง	สะเหมอแคนแปงซ้อ
ให้ล้างก้อสืบไว้	สะเหมอเผ็งสืบฮัง
เจ้าผู้มีความรู้	เต็มพุงเพียงปาก ก็ดีถ้อน
สอนโตเองบ่ได้	ไผลีย้องว่าดี

คนผู้มีความรู้
 ความรู้ที่แผ่พันฟ้า
 ไหมบมีคั่งย้อม
 ดำบแดงพอกะเทิน
 คันเจ้ามีเข็มแล้ว
 ไหมบมีอ้อยกัน
 คำคำลัน
 สีแดงสุก
 คือคนผู้
 กิเลียช่วยผู้
 ซาดที่เป็นยี่งนี่
 ยี่งก็ยี่งแท้ ๆ
 ซาดที่เป็นชายนี้
 ชายก็ชายแท้ ๆ
 ซาดที่เป็นมะเน็แก้ว
 ถ้าบมีคำหุ่มห่อแก้ว
 ยาให้เสียแวงได้
 คนก็คนแท้ ๆ
 กินแกงให้เจ้าชอมคูกัง
 ลูกมันไปอยู่ค้ำง
 ซ้ำมเหนื่อ เพื่อตกได้
 คือตั้งฟ้าอิโต้
 มีไหมแล้ว
 หม้อนหากแบ่งเส้นยุง
 ยาได้เห็นแก่ได้
 ลางเทือโซคบให้
 ไม้บตันแตกด้าม
 เหลียวบ่ถึงพายุลุน
 เห็นว่า ขอนลอนตั้ง
 ลางเทือเป็นต่อนจ้วน

ชูซีเห็ดบ่แมน
 เป็นบ้ำทอแผ่นดิน
 คือปานชาวกะเลิง
 ส่วนชิเสียวเซิงผ้า
 ให้ถามไหมคูก่อน
 สนได้ก่อบงาม
 คดขอดเป็นแหวน
 ก็เพาะมีหัวแก้ว
 วิชาดีหลายอย่าง
 ชูขึ้นจั่งค่อยเฮือง แท้แล้ว
 ยี่งไปให้มันแน่
 แน่แล้ว จั่งค่อยยี่ง
 ยาเป็นชายแแกมแอ้
 ตมนั้นยาให้มี
 มะทานินลูกปะเลิด จึงแล้ว
 มะเน็เจ้าก่อบเฮือง
 เป็นคนนำเฟิ่น
 เหนียวตั้ง จั่งแมนคน
 คาคอชิจิมยาก
 กินน้ำชิปลง
 ไหลลงมาค้อมพอแมน
 คมบูให้พันเจี้ยแต่ไก
 ออย่าลิมคุณม้อนคว่าง
 ยองให้ก่อพิงมี
 หมากแดงโมหน่วยโยย
 ชิเลยได้หน่วยปาย
 ยาฟ้าวฮ่าวหวนตัด
 ชิเกิดมีเมื่อหน้า
 กางพาย่าฟ้าวอยาก หลายเนื้อ
 กินแล้วชิบยี่น

เป็นขุนนี้
 ยาได้เป็นตั้งหนังแห้งมาจวบพี
 กินให้พิจานไว้
 นอนให้คิดสี่ด้าน
 ซาดที่แฉวนามบัง
 เฮ็ดให้ถือตั้งม้อน
 เห็นว่าได้หน่วยแก้ว
 ลางเทือสง ๑ ไส
 กุนชะโลซ้าง
 ตายย่อนนกลไสน้อย
 ของบ่เป็นตาจำ
 ของบ่เป็นตากิน
 ยิงฮุบฮ้าย
 ซายฮุบซาม
 บวยบ่มีด้าม
 เขาซิเอ็นกะโปะหมากฝ้าว
 ขนไปทันปกท้าย
 ปีกไปทันหุ้มกัน
 คำปากฟอแม่นี้
 ใผผู้ย่าแยงนบ
 ใจให้สะเหมอน้ำ
 ให้เจ้าคิดถั่งวัน
 ยาได้ทำใจเพียง
 ความคิดเจ้ายาดั้น
 ยูให้ปุ๊กมอน
 ยากทุก
 ยากสาละวน
 ยากกินหลาย
 ยากกินหน้อย

วิชาให้มีมาก
 ไฟไหม้โงดโง
 คณะสามส่วนตีตาย
 คณะง้วนจั้งนอน แท้เนื้อ
 แปนโตกาชิตอดกินแล้ว
 ไยหุ้มห่อโตนั่นทอน
 ยาปะเอิบใจหลาย
 หน่วยดวงบ่มีฮู้
 แนวสูงสัดไทย
 ฆะหย่าแพ้วบาคิน
 ยาสู่มุมลงเล็ก
 ยากินชิพวนท้อง
 คองวัดปางาม
 วิชาพาฮุ้ง
 ชิเอาหยังมาค้างแ่อง
 บ่มีเอ็นว่าบวย
 ก็ยาเห็นเหลียนแล่น ไปนั้น
 ยาทำแต่ชิขัน
 หนักเก็งทะระนี้
 หากจักเฮืองเมื่อหน้า
 คุงคาสะมุดไทย
 ดีแล้วจั้งค้อยจา
 เขาฮอมขมขึ้น
 สะเหมอหม้อปากแบน
 หนีให้ฮ้อนฮั่ว
 ให้เป็นนายคน
 ให้เอาเมียหน้อย
 ได้กินทอถ้อย
 ได้กินทอหัวไปมือ

ยากไวให้คาน	ยากนานให้แล่น
หลีกลิง	ให้ไโกสามสอก
หลีกหอก	ให้ไโกสามวา
หลีกคนพาลา	ให้ไโกสามโยด
ว่าโตกะดัด	เพิ่นแขงกะด้อ
ว่าโตนั่งยองย้อ	เพิ่นพัดนั่งยองดอ
ให้ตื่นเด็กคือกา	หากินคือไก่
อ๊กวู้ให้ผูก	อ๊กลูกให้ตี
เข็ดนอย่าแพงกำ	ไปค้ำย่าแพงทีน
แฮ้งคาบมา	กาคาบออก
บ่อนสะหนุกย่านอน	เมี่ยวอนย่ายิน
บ่อนบ่สมพอนั่ง	ย่านั่งลับไล
บ่อนบ่สมพอไป	ย่าไป
ไก่อบ่สมพอช้า	ย่าช้า
ม้าบ่สมพอขี่	ย่าขี่
แหวนงาม	ย่อนหัว
ผัวงาม	ย่อนเมีย
ผัวเป็นเพี้ย	เพาะเมียใจสู้
ยูให้เพิ่นว่าดี	หนีให้เพิ่นคิดซอด
เพิ่นบ่เอ็นย่าชาน	เพิ่นบ่วานย่าช้อย
มักช้อยแท้	ให้พิจาละนา
บ้านยูไก่อป่า	ยูเฮือนแพ
บ้านยูไก่อเซ	ฮึดป่าแตก
ไก่องามย่อนชน	คนงามย่อนแต่ง
เก้าอดเป้าเฮือน	หากชิได้ด่อนคำ
ความดีผัวไก่อสอก	ความชั่วสั๊กออกเก้าวา
เฮือไหล ทำยัง	ไฟไหม้ป่า ดอยยัง
เชื่อหมากดอง	บ่หอนหล่นไก่อก
แนวผมดก	บ่หอนเป็นหัวล้าน

สิบตำสิ่งอยู่ปากน้ำ
 สองสะหลังแล่นมามีมือ
 ได้เมียดี ปานแก้วคุณล่อง
 ได้เมียบิดเบือน
 มีเงินล้น
 ยามเมื่อทุกขะมอดไธ้
 เงินหากหมดเสียแล้ว
 อันว่า ผัวขาดแล้ว
 อย่าจกสูงเท่า
 ทุกให้เลี้ยง
 ทุกเพื่อนปว่าดี
 นั่งให้เบิ่งที่
 นุ่งผ้าลาย
 เว้าความเก่า
 เบิ่งคน
 เบิ่งผ้า
 เบิ่งช่าง
 เบิ่งนาง
 เบิ่งวัด
 เบิ่งบ้าน
 ยากทุก
 ยากสบาย
 ดกหมู่แข็งเป็นแข็ง
 หมั้นหลังด้าน
 ของกินปกินมันเนา
 ใจหนักได้กินเขา
 เงินเต็มพา
 ถ่มน้ำลายให้เบิ่งป่อง

อย่าได้อ่าวคะนิงหา
 ให้เจ้ากำเอาไว้
 ได้เมียช่าง ปานแก้วคุณเชือน
 ปานแก้วไม่ทางปาย
 เต็มถงยาฟ้าว่อง
 เมื่อหน้าส่องบ่เห็น
 ขวันยังดอมไถ้
 แชนั้นหากยัง
 ยาเช่าของเพื่อนมากิน
 ปากเกี้ยวให้ไล่หนี
 มีเพื่อนจั่งว่าพี่น้อง
 หนีให้เบิ่งบ่อน
 หมาเท่า
 ผิดกัน
 ให้เบิ่งหน้า
 ให้เบิ่งเชิง
 ให้เบิ่งหาง
 ให้เบิ่งแม่
 ให้เบิ่งถาน
 ให้เบิ่งตัว
 ให้เป็นนาย
 ให้เป็นแหล่ง
 ดกหมู่กาเป็นกา
 ขี้ค้ำหลังหัก
 ของเก่าบ่เส่ามันลิ้ม
 ใจเบาได้กินกอยหัวไทย
 บ่ต่อผะหย้าเต็มปุม
 นั่งยองย่อให้เบิ่งหว่างขา ●

คำชะงาพาสิดว่าถึงความสะมักก็

อักผัวให้
 อักผัวให้อักพี่น้อง
 พันเฮือไว้
 หม่าเช่าไว้
 เฮือนใด ยามกินเช่า
 เฮือนนั้นเลิกบ่มัว
 เฮือนใด ยามกินเช่า
 คำฮักยังช่างคุ้ม
 ผมบ่หลายให้ตี้มซ้อง
 ฮัวหลาหลักจ้งหมั้น
 พี่น้องบ่หลาย
 แก้วบ่ผัด
 พี่น้องบ่แ่ว
 เฮ็ดกินยาค้าน
 เห็นคนตาย
 อันว่าผัวเมียฮ้าย
 บาดว่าพี่น้องฮ้าย
 เฮือคาแกง
 บาดว่าไปฮอดน้ำ
 เฮือนบ่มีสีหน้า
 มีเฮือน คันบ่มีพ่อย้าว
 จันใสแจจ
 บ่มีดาวแวดล้อม
 หนองบ่มีซอนกัน
 มีวังบ่มีเงือกเฝ้า
 โทดบ่ทันถึงกวาง
 สิ่งที่ผิตพาดหัง

มีใจผายเพื่อ
 แนวน้ำแม่ผัว
 หลายลำแฮท่า
 หลายบ้านทั่วเมือง
 หลายพามับแมบ
 ใจน้ำบ่คองปา
 พาเดียวเป็นหมู่
 กันไว้หมื่นอะสง
 พี่น้องบ่หลายให้ตี้มเสียวตี้มเกอ
 พี่น้องหลายชั้นจ้งตี
 ให้พาสะหายมาตี้ม
 สามปีเป็นแฮ
 สามปีเป็นเพิ่น
 เข้าบ้านยาอายุ
 ยาชีเดียด
 ยามเดียวก่อเป็นเพิ่นเสียแล้ว
 คือซิบเหมิน
 เกวียน เห็นให้เกวียนแก
 เฮือซิดักแกเกวียน
 กากินมันซิวสง
 โจนซิดักสงเฮือน
 ดวงเดียวบ่มีคอง
 จันเจ้ากะบ่เฮือง
 ชาวแหเขาซิว่าน ลงแล้ว
 คนไปกอบบ่ยา
 ถึงสานให้ค้อยอ่าน เอาท่อน
 อะไฟให้เทือเดียว

มีดง บมีไม้
 มีหนองคันบมีหญ้าป่อง
 ให้เจ้าเอายาวไว้
 ยาได้เห็ดอึ่งปึง
 ให้เจ้าเอายาวไว้
 ปีนีได้แต่ป่า
 ยาได้ไซปะตุไว้
 ยาได้ปะป่องห่าง

เอาอันโตมาเป็นป่า
 ปาสิบ่อนอยู่ป่อนโต
 คือกาคาบเต่า
 คืออึ่งคาบกา
 คือสินไซพันไฮ้
 ปีน้าจั่งค้อยฮอน
 โจนชะโมยสิฐ์เมื่อ
 ปาสิฐ์เมื่อคิง ●

คำชะหมาพาสึกเพื่อความยุติทำ

บ่อนสูงให้ฮ้ำ
 บ่อนปพอให้ตี๋ม
 ผู้กิน กินพอฮาก
 มื่อยาวสาวได้
 ปาใหญ่กินปาน้อย
 ยาข้าคนตี๋
 ย่าอวดอ้างชะหมา
 ตีนข้าง
 ฝนตกโห้ง ไหลไปโฮม
 บวกหมู มีบแพ้
 เห็นว่า ขอนไหลน้ำ
 ลางเทื่อหลายมือลงแซ่น้ำ
 ยาได้ติตะแหลงเว้า
 บาดว่า จักบ่ถิกข้อ
 ยาฟ้าว ติเตียนเว้า
 บาดว่ากินลาบก้อย

บ่อนต่ำให้ฮอย
 ผู้ยากยากพอตาย
 สาวเอา
 ปาส้อยกินปาชีว
 ยาติคนคู้
 ย่าว่าคนทุก
 เหยียบปากนก
 แต่โพนปวก
 ฝนแห้ง แล่นลาย
 ออย่าคองคอยว่าขอนแก่น เทื่อเนอ
 ยังชิป็นบงใบ บู้
 เอาเสามาจักดอก
 หยอบถิกป่อง มั่นชิเสี้ยวใส่มือ
 ฝักกะเดาชมขึ้น
 ยังสิโ้ออ้าวหา

ยาได้ลิ้มคุณเฒ่า	แมวบักคำโตเกิดก่อน
หนูกัดเสื้อผ้า	ก่อนเป็นย่อนเพาะแมว
มันหากเหลือแสงควายบักเลเฒ่า	อดสาเต็มกินหย้าอ่อน
ดั่งแมนเขาะน้อย ๆ	เป็นหน้าอีดู หน่ายเด
ข้างเข้านา	อาดยาเข้าบ้าน
ยาได้เก็บดอกหวาน	บ้านเพิ่นมาชม
ให้ค่อย ๆ งอยซานเก็บ	ดอกกะเจียวแคะซั่ว
กินเข้าผีให้เจ้าจกคอกฮาก	เคี้ยวหมากผีให้เจ้าจกคอกคาย
ให้เจ้าคืนมาตายท้องเป่า	มากินเข้าแก่นำอวนำอา
แล้วนา	ซ้ำความเถิก
แล้วเลิก	ซ้ำคนหาม
บ่อนอ่อนซ้ำพัดแทง	บ่อนแข็งซ้ำพัดเว่น
ทุกกายอยู่ได้	ทุกใจอยู่ยาก
ยาเชื่อใจทาง	ย่าวางใจคน มันจนใจโต
ใผผู้อาสาเลี้ยง	งูสาไว้ดอมไก่ เป็นลือ
ย่านแต่ดับบ่มั่ว	เข็นฮ้ายฮ่วมเฮือน
ยาได้ติตะแหลงเว้า	เอาเลามาปุ๊ก
บ่แมนเชื่อซาดอ้อย	กินได้กับหวาน
ยาได้อาสาเลี้ยง	แนวชะนีซูปค่าง
มันหากเคี้ยวผอกพัน	ผองเท่ากะดุกดำ ฟันแล้ว
ยาได้ติตะแหลงลัม	ดมบ่มี่พะลาดมีน
ยาสู้พะลาดลัม	เดือนห้าก่อนฝน
คันไต่กินต่อนซิ่น	ยาลิ้มแห่งคุณหมา
โจนบ่มาชอมลัก	ก็คอบหมานอนเฝ้า
สุกคาคัน	บ่ปานผ่านหัวบ่ม
เพิ่นบ่มให้	บ่ปานเจ้าบ่มเอา
คันไต่กินปาลแล้ว	ยาลิ้มปุปะป่อย
ลาวเทือปาชาดซ้อง	ยังชิได้ป่นปุ
คันไต่ซี่ซ้าง	กั้งฮ่มเป็นพะยา
ยาได้ลิ้มเสนา	ผู้หนำคืนซ้าง

คั้นเจ้ามีแหแล้ว
 คั้นเจ้ามีขายแล้ว
 คั้นได้ยีนคำเว้า
 ลางเทือขมขี้เพี้ย
 คั้นได้กินลาบก้อย
 คั้นได้กินพาเงินพาคำ
 นกเขาเข้าอยู่ตุ้ม
 แม่นไต้งอยคอนเงินคอนคำ
 ยาสุไลเสียถืม
 ยาสูละเฝ้าเชื้อ
 ช้างลิตายทาวเคือ
 ตีหัวปา
 ตีหัวฟาก
 ตีหัวหมา
 เห็นพื้นทุกยาทาน
 บุนหัวบ่เคยไต้
 ชีดินดาก ติดหัวเล็กน้อย
 อีคูตนม้อ
 อีคูหมากลิ้นไม้
 เห็นว่างูเหลือมไป
 บาดว่ามันยอคอยขบ
 ควายบ่กินหญ้า
 หมูป่กินฮ้ำ
 มันหากเหลือแวงแท้
 ฝนหากลินลอดมือ
 หากยูตามกะบวนแก้ว
 ตมหากมาเกือกกั้ว
 มันหากเหลือแวงค้ำ
 ฟองหากมาเล่นกุ่ม

ย่าลิมชิงห่างกระต่าย
 ย่าลิมแฮ้วนกโก่นา
 ขมใน ๆ ออย่าฟ้าจ่ม
 เมื่อหน้าหากชิตี
 ย่าลิมแจ้วแพวพัก
 ยาไต้ลิมกะเบี่ยนฮ้าง
 เห่งาหงวมแต่ความทุก
 ก็บลิ้มคอนไม้
 พงพันพีน้องเก่า
 ไปย่องซาคนอื่นไก
 เสือลิตายทาวเล่า
 สะเทือน หัวนาก
 สะเทือนหัวฝา
 สะเทือนหัวเจ้า (ของ)
 เห็นพื้นมานยาท้วง
 สังกวานคำพะยานาก
 โงแจ้งว่าแม่นหอม
 มีคอปากบ่ออก
 มีลิ้นปากบ่เป็น
 ย่าบายหางจกปากมันเนอ
 เลือคลีไหลทั้งไซ้
 แสนชิมกัเขาหัก
 แสนชิตี กอดังเวือ
 ดั่งไฟตันซุ่ม
 ดั่งไต้กับเฮือง
 ทำมะโฮงบ่มีหม่นหมองแล้ว
 ทำมะโฮงแก้วจ้งหม่นหมอง
 เต็มสะเพาเหล้มไหย่
 แสนชิวั่นกัหากฮุน

หากยูตามกะบวนน้ำ
 ควายแม่ เก้งมาผอกฮ้าย
 หากยูตามชะบวนอ้อย
 เคือเขาฮอ หากมากอกเกี้ยว
 ปาบยีนตีบ้อน
 หงหากชมชื่นเต้า
 ยุงหากแพงตัวล้า
 แอ้งหากเขี่ยซากฮ้าย
 ซาดทีของเหม็นนี้
 ขางหากขี้ใส่แล้ว
 กาหากยีนสะหงวนสู้
 แอ้งหากตบปีกเปื่อง
 ยามเมื่อชนละทาน้ำ
 มดบมีบ่อนชั้น
 ยามเมื่อเดือนสามเสียง
 มดกะเจาะกะจอกเว้า
 ยามเมื่อเป็นมันอ้วน
 บาดว่ามันอ้อไม้
 ดิแต่ควายเขาเลฮ้าย
 ดิแต่แมงมีฮ้าย
 ได้ว่าเป็นเสือแล้ว
 แหนงสู้อาหมีดหม้อ
 ดกกะเทินได้กำคอแช
 ดกกะเทินเป็นม้า บักก้าน้อย
 ดกกะเทินได้บ้า
 ง่าได้ออกนอกฮิ้ว
 คิดว่าใจปะสงล่าง
 ดิแต่คั้นหากสัน
 ซาดทีโคงควายฮ้าย
 มีแต่กาและแอ้ง

วังไสบมีขุน เป็นแล้ว
 ฟูมน้ำปยากหนี
 ลำหวานบมีเผื่อนนมแล้ว
 ลำอ้อยก็จ้งชม
 ชนละทีเขินซาด
 สะพังด้วยคอกบัว
 เขียวหนามบมีเขียน คิงแล้ว
 คิงเส้าสาบสะอาง
 แมงวันเขี้ยวสิหัวต่อ
 หนอนชิบ้อนบุนกิน
 สะแหวงชมน้ำเนา
 หัวยุ่มเข้าใส่โคง
 ไหลนองถ้วมท่ง
 ปากังอะเฮี้ยหัว
 ชนละทาน้ำเขินซาด
 หัวล่อ ต่อปา
 ใฝก็ซอนเสียมใส่
 ใฝก็หัวกะตำกาย
 ฮาวสวนเจ้าบ่ตี
 ดินสิ้นเจ้าบ่เอา
 ลายบ่ลายเขาก็ตุ้
 มาแต่มีตีมลาย
 ย่าวางทางให้มันฟาด
 คันหนีแสให้ฮากิน
 สินำฮอนหมดสูง่า
 สินำม้วนเข้าใส่สวน
 ทุงไซไวให้อาด
 แขว่นไวกับปิว
 ใฝเห็นก็คองถ่มน้ำลายแล้ว
 ตัวฮ้ายหากชิฟูม

ตามใจน้ำ
 บ่ห่อนไหลเผ่นขึ้น
 ชาดที่ตงหลวงกว้าง
 นกหากชมชื่นช้อย
 อันว่ายุงยางไม้
 บาดว่าเคือหย้าบ้อง
 ชาดที่โพสีส้อย
 หมากบ่หวานจ้อย ๆ
 บัวบ่มีท่างน้ำ
 พระจันบ่มีฟางข้าง
 คาคได้เป็นคู่ซ้อน
 ลาหุบ่ห่อน คาคาคฮ้าง
 นกบ่ยินดีด้วย
 สะบ่มีดอกไม้
 เห็นว่าดำขี้หลี่
 เห็นว่าดำคอยลอย
 ค้นว่าใจปะสงแล้ว
 ค้นใจขี้ค้ำน
 ค้นว่าใจโบไสดาด้วย
 ใจโบไสดาดอม
 ค้นว่าทางหลายเส้น
 เจ้าหากมักเส้นเหวี่ยง

ไหลไปตามข้อม
 เมื่อฟ้า ยอดคอยคอกดี
 ฟิงคะนาเนื้อแก้วน
 ลำไม้งางาม
 ลมตียังหักทอง
 ลมตองก็บ่เพ
 ไบบ่หนา นกบ่แก้วน
 กาเอี้ยงบ่ ยากตอม
 หวังพุ่มเท่าชั่วชีวิตแล้ว
 แฝงล้อมเหลี่ยมสะเหนน
 เทียมแนนลือหลีกเป็นได้
 ฮามแก้วหน่วยพระจัน
 สาขาบ่มิง่า
 คคะนาเนื้อบ่สะหงวน
 ยาฟ้าวขี้เอือกาย
 ยาฟ้าวพายเอือเว้น
 กางดงก็ว่าม่อ
 กางบ้านกะว่าไก
 เว้าแมนกะเป็นผิด
 เว้าติกะเป็นฮ้าย
 ตามใจผู้สืได้ เอาท่อน
 ทางเลี้ยวกะหากมี ●

คำชะงายพาสิด บ่าว – สาว

อ้ายนี้เป็นดั่งเชื้อสะเพาคำ	บ่หนีฟองแก้งไทย
อ้ายชิเบ็ดใส่ฝือน	อ้ายชิเบือนใส่ก้อน
อ้ายชีย้อนใส่แก้ง	ดำแล้วจั่งสิทอย
ชาดที่กาดำปี	ยากเทียบหงก็ยีนยาก
ชาดที่แสงหึ่งห้อย	ชียื้องแจ้งแข่งพะจันได้ลือ
เพิ่นหากลือชาซ้าง	พายสานคอตัวอาด
ไผผู้ลวนนั้งไก่	งาซ้างชิเสียบแทง
ชาดที่มालานี้	ดวงหอมฮตฮ่วง
ไผผู้ได้ มานั้งไก่	คมแล้วบ่ยากหนี
ใจบ่ใส่ต้อแก้ว	แยงเงาก็บ่ส่อง
ใจบ่ใส่ต้อค้อง	ตีได้ก็บ่ดัง
เจ้าผู้หรงคำฝ้าย	ปายเขาคันทะมาด
ลูกขามีหมิ่นตัน	ตัวเจ้าหากเผ่นหนี
ชาดที่คุงคาน้ำ	สะหมุดหลวงบ่มีชาด สะเพาแล้ว
บุนน้ำยังเปี่ยมล้น	หลายฮ้อย สิฮ่วมโอม
ชาดที่ดวงหอมนี้	ชิลานตายแล้วเปาเป็นลือ
ความคิดแมงผู้ยั้งท้อฟ้า	ชียมายม้างกะดุกดอม
ชาดที่ดวงหอมนี้	สิบานตายแล้วเปาเป็นลือ
ไผผู้มานั้งไก่	ชมแล้วบ่ยากหนี
สัตจะแมยั้งนี้	สะเหมอกันกับของนุ่น
บาดว่าลมพัดต้อ	คองถ่าแต่ชิปีว
สัตจะแมยั้งนี้	คือกวยตาฮ้าง
บาดว่าถิ่มใส่น้ำ	ไหลเข้าสู่ตา
สัตจะผู้ชายนี้	คือหินหนักหมื่น
แสนชเอาเชือกทั้น	ดิงได้ก็บ่ดิง
สัตจะผู้ชายนี้	คือหินหักท้อง
บาดว่าถิ่มใส่น้ำ	จมบั้งบ่ฟู

ฟ้าซิฝนฟ้าขาวดาวแจ้ง
 ผิดใจเตนากยูน้ำ
 แถนยูบน
 อ้ายนี้เป็นตั้งจอกยูน้ำ
 มีแต่ ไหลเวินไปเวินมา
 ตกกะเทินว่าได้ป่า
 คาบไตฟ้าบ่ปาน ขวานบ่อเบี้ยว
 อ้ายนี้เป็นตั้งหมาดำน้อย
 นางบ่ถิ่มก้างให้
 อ้ายนี้เป็นตั้งควายบักเลเฒ่า
 หย้าแก่มีบ่แพ้
 อ้ายนี้เวียนหาน้อง
 มีแต่ปิ่นแคว้ง ๆ
 อ้ายนี้เป็นอ้งปาเข้าข่อน
 ฝนบ่มาไผดให้
 ย่ามาติตะแหลงหล่ม
 ชาดที่คนผู้ไหยนี้
 ฝนตกยังอู้เฮือน
 บาดว่าอ้ายมักน้อง
 เคือบ่นเกี้ยว
 เคือหวายเกี้ยว
 ไผซิหลังเห็นได้
 ย้านแต่่มอดลักตัน
 ไผซิหลังเห็นได้
 มอดหากมาลักซี
 ในหันส่องบ่เห็น
 มาเห็นน้ำวังใสคิตยากอาบ
 ไผหลังเห็นได้
 มันทากเป็นกำแห้ง

ฟ้าซิแล้งฟ้ามืดฟ้ามัว
 สังกข้างปิ่นแดด
 สังกข้างปิ่นเป่า
 ฮากหยั่งบ่อถึงดิน
 บ่มีเพือยค้าง
 ซิน่าซอน หมดทุกง่า
 จำบ้องแมนบ่เขา
 แถนคอยอู้ก้องตาส่าง
 หมาน้อยส่วนซิดาย
 หากินแต่หย้าอ่อน
 บักเลเฒ่าบ่ยากกิน
 คีอควายเวียนแล้ง
 ทางเข้าแมนบ่มี
 หนองน่าน้ำเขินขาด
 ซิดายแล้งแดดเผา
 ตะแหลงกินแกงไก่
 หาเว้ากะหากคีอ
 กบกินเดือนยังอู้ม
 บ่มีมืออ้อมเป็น
 เคือบุนซ้ำผัดมาย
 เคือหวายซ้ำผัดเนา
 ภายในห้องไม้ซอด
 ในหันหมิ่นโต
 พายในบ้องไม้ไผ่
 แมงอีหากมาลักตัน
 ย้านแต่มีเงือกเฝ้าในหน้าบ่ส่องเห็น
 พายในบ้องไม้ไผ่
 แมงซีส่องบ่เห็น

ใจปะสอดอไม้
 ใจประสอดอเฮือนชาววา
 เจ้าผู้เชื้อชาติช่าง
 อ้ายนี้เชื้อชาติม้า
 บ่แม่นแนวแหลวบี
 บ่แม่นแนวราหู
 ชาติที่แนวนามแบ้
 ชาติที่แนวกาดำ
 แนวนามแก้ว
 แนวนามแหวนค่าล้าน
 ชมผักชมหย้า
 คั้นแม่้นมซี่เพี้ย
 สีชมพูหมากหว้า
 เหลืองเข้าหมิ่น
 และน้ำเผ็ง
 และน้ำอ้อย
 เจ้าผู้ผักอี่ตุ้เตย
 กกบ่ทันฝิ่งแน่น
 ฮากบ่ทันป่งพั้น
 ย่าสู้อลื้อแล้ว
 ย่าได้เอาไม้แล้ว
 อีตุ้ตันเปิดน้อย
 ดินเปิมเปือเปิมเปี้ย
 มดแดงเผ้า
 กินก็กินบ่ได้
 อ้ายนี้เป็นตั้งไม้
 คดก็คดแต่ดองอกิ่งอแต่ไม้
 ตกกะเทินได้ไปทางหน้า
 หนองเก่ามีบ่แพ้

จังได้แบกขวานมา
 จังแบกขวานมาพ้อม
 หากินแต่เรียวไผ่
 หากินหย้าแตกซี่ดิน
 สิไปเบียดฝูงกา
 ซิเบียดเบียนพะจันได้
 เทียมสถานห่อนสิเก็ง
 บ่ห่อนเทียมหงได้
 เทียมหินห่อนซิแม่้น
 เทียมส้อยห่อนซิสม
 ชมซี่กาकिनยาก
 ซิกินเกียงบ่อเหลือ
 ชาวกาหายาก
 หาได้ชู้ยาม
 หวานเลิงน้ำซี่สุด
 หวานจ้อยน้ำหมากนาว
 ดันดำไบดก
 สั่งมาจุมจิดอก
 สั่งมาบั้นปงไบ
 ยังแดนมันซี่ไล่
 มาลื้อแห่แดน
 ยากนอนคอนนำไก่
 บินขึ้นพะลาดลง
 อำพามีม่วง
 ทะลอนตุ้มตั้งแต่ไบ
 โง่งบ่เป็นแอก
 แต่ตัวอ้ายผัดเที่ยงท่า
 ซิหากินปาหนองใหม่
 แสนซิบ่อนก็บงม

อัดสะจันจูเหลือมอี
เขียบบ่เอื้อ

เจ็บบอกปานไฟไหม้
เจ็บบ่าแบกไม้ด้ว

คันแม่นเป็นตาได้
คันบ่เป็นปะกานได

คันบ่เป็นตาสอน
คอนตากซีไม้

คันแม่นเป็นตาได้
เอาให้เห็นโตปา

น้ำกว้างตื่น
น้ำหอมเล็ก

เจ้าผู้บัวบานบ้าง
ยุ่งางหนองย่านกว้าง

เจ้าผู้จันเทียวตัว
ของงใสส่องแจ้ง

หนทางมีหลายเส้น
มักเส้นเว้ง

สิบแม่น้ำชาวแม่น้ำ
สิบย่านพูชาวย่านผา

สิบผาชั้น

คันแม่นสิ่วบ่ได้ สิแต่งขัน 5 ไร่

เจ้าผู้แพผืนกว้าง
น้องเหลือมอ้าย

ย่านแต่น้อง
ใจเดียวเป็นหลายหน่วย

บุญหวับ่สมบุญฮั่ว
บุญตาแฮกบ่สมไก่อต้ม

ผักกับซิ้น
เชื้อกับน้ำ

กะสันตายดอมเขียด
เหลือมอ้อหากกะสัน

เจ็บใจปานฟ้าผ่า
เดือนห้าก็บ่ปาน

ซิคาดห่างลงสะ
ซิคแบกกระเชอคอนกะไล่

ซิคคอนหวิงเมื่อตาก
เมื่อต้อนป่าหมากยาง

ซิคาดห่างลงสะ
ล่องลอยในน้ำ

ยาฟ้าวขึ้นใจสะ
ซิปฟ้าวถอนใจไว้

กางสะก้านก่อง
มืออ้ายเคบ่ถึง

เดือนเพ็ง 15 คำ
แยงอ้ายผู้ปะสง

ตามใจผู้สิไต
ก็ตามท่อนผู้สิไป

กะสิถ่อเฮือหา
ก็สิถางทางตัน

หินผาดันก็สิสิ่ว
เซินฟ้าผ่าลง

ปูมาให้มันเหลือมแต่เนื้อ
อ้ายเหลือมน้อง คือฟ้าเหลือมดิน

จิตเดียวเป็นหลายไส้
จิตหนึ่งเป็นเหลือมหล่าง

คือน้ำอยู่ป่าง
บุญจวับ่สมแอก

งมเลี้ยงก็บ่กิน
ปนกันบ่หอนเบื้อ
ของแท้คู่กัน

น้ำของกว้างบ่กว้าง
 แต่ว่าหัวใจคน
 สิบผืนผ้าขาวผืนผ้า
 สิบผู้ช้อน ชาวผู้ช้อน
 ย่านแต่ปากดุกบ้อน
 ย่านแต่ปากจาตบ้อน
 นกเขาลงกินเข่า
 บาดว่านกปิดโตน้อย ๆ
 ซอมซิเป็นตาได้
 ค้นว่าแมวกับหนูปมาผ้าม้าง
 ค้นน้องไซปากช้า
 ค้นน้องไซห้อยา
 ไผซิหลิเห็นได้
 มันทากฮ้องพิตพั้ง
 เขือนบมีสีหน้า
 มุงหย่าบมีตอกลิ้ว
 อันว่าเคือเขาเกี้ยว
 ไผบได้ช่าย้อง
 ผนตกยามเดือนห้า
 บ่แม่นเชื้อหน่อท้าว
 เหลือแสงผนตกแห้ง
 เหลือแสงอ้ายนั่งเว้า
 ซาดที่เป็นชายนี้
 บ่ยอมชายซี้หน้า
 ค้นน้องคิดฮอดอ้าย
 แกงปาให้เปื่อยก้าง
 ซาดที่กัดสะโปโป้ง
 อ้ายกะสิสู้ ดิกะสิสู้
 อ่องต่งหมากซี้กาเฮี้ย
 บาดหมากเขียบหน่วยซี้ฮ้าย

ไม้ต๋อก็ยั้งถึง
 ยั้งบ่ถึงต๋องได้
 บ่ปานฟาเนื้ออ่อน
 บ่ปานน้องนั่งเฮียง
 วังบอนบ่แม่นบ่อน
 กินน้ำบ่แม่นวัง
 หัวนาเฮาสังบ่ไล่
 เป็นสังเจ้าไล่บ่เขา
 แมวกับหนูซ้ามาผ่า
 สิเอาได้บ่อนกะมัง
 อ้ายสิเวียงกะบุงตัก
 อ้ายสิจิกคองมาพ้อม
 ในใจ นกซี้ถี้
 ใจเสี้ยวใส่กะปู้
 กามินมามันสิลวง
 สิไปหมั้นอยู่บ่อนใด
 ลามดงเต็มป่า
 หากหาเว้าตั้งแต่โต
 ผู้ได้น้อซีก้าแข่ง
 ซิซันสูต๋อดาวได้บ่
 มาโพนน้ำบ่อั้ง
 นำน้องตั้งแต่โดน
 บ่ยอมคนโดย่งาย
 ให้ชาวบ้านเพิ่นหยัน
 แกงหอยให้มันเปื่อย
 แกงซ้างให้เปื่อยงา
 เลาเดียวลูกคู่
 ดายถิมแม่นบ่แห่ง
 ทางในพัตขนซิ่น
 พัตหวานจ้อยอยู่ใน

เจ้าผู้คำแดงเข้ม	สีเค็มน้ำคั่ง
แม่न्छิขังแซ่น้ำ	พันมือกะบัจาง
เฟิ่นซำมากาซ่าเว้า	ซ่าว่าโพสะนังเช่า เต็มเย็บเล่าไทย
พ้อแม่น้องเพิ่มพูนผลัดไว้	ชายซื้อสีบมา
เฟิ่นซำว่าน้องปุกผักเทียมท้าว	กางบ่อนนอนบ่เหือดบ่อน
ผักเก่ายังบ่หันได้กู่	ปะสงตั้งปุกเต็ง
คันน้องตายเป็นไหมคำฝั้น	พันทะนังอยู่ในหลอด
อ้ายชิตายเป็นไม้กำพัน	พันเข้าก่อนกะสวย
คันน้องตายเป็นนกแอ่นแล้ว	บินแซวอยู่กางหวา
อ้ายสิเป็นแหลวฟานโตน	แซวลงเอาน้อง
คันน้องตายเป็นเช่า	กานาเขียวอ่อน
อ้ายชิตายเป็นควายต่อนน้อย	กินหย้าอยู่ท่งนา
คันน้องตายเป็นม้า	โตไทยสีลาน
อ้ายชิตายเป็นอาน	ชื้ออยู่เท็งหลังม้า
คันนางตายเป็นกำ	กานาเขียวอ่อน
อ้ายชิตายเป็นนาไฮหลัง	ลงกึ่งก้อมกัน
คันน้องตายเป็นม้อน	ปะสงก้อมดอมใหม่
อ้ายชิตายเป็นมอนใบเขียว	ก้อมกันในดั่ง
คันน้องตายเป็นบัง	ปะสงสอดสาขา
อ้ายชิตายเป็นสักกุนา	แซวกินแมงบัง
คันน้องตายเป็นดง	อ้ายชิตายเป็นเนื้อเผือกกันคือไหมก้อม
คันน้องตายเป็นหอม	อ้ายชิตายเป็นต่อนซิ่น
ลงหม้ออ้อมใส่กัน	
น้องชิลอ้ายถิม	คือจอกอยู่กางแขง
น้องชิลอ้ายถิม	คือแดงอยู่กางไฮ
บาดว่ากินหมากแล้ว	ชิลอ้ายถิมตั้งแต่เคือ
เหลือแสงอ้าย	ทั้งพายทั้งถ่อ
มีแต่ไม้ถ่อจ้ำ	มีแต่น้ำถ่อย้อย เพาผ้าซุ่มเลิง
เป็นสังน้อง	อึ้งตึงมาบ่ปาก
หลือว่าแม่น้องป้อนซิ่นแซ้	ขอกะแจปากบ่ล่อม

หลือว่าแม่ห้องป้อนขึ้นข้าง
 ปมีหล่มจมเสี้ยย่อน
 บ่พอเสี้ยคำคำล้าน
 เห็นว่าทุกย่อน ๆ
 อ้ายบ่แก่นดอกเข่า
 อ้ายนี้แวนนามแบ้
 มาพบพุ่มหมากเขือ
 มาพบแขงหมากพ้าว
 ให้นำงอดสาเลียง
 บาดผีข่ามาฮอดแล้ว
 เจ้าผู้หังคำฝ้าย
 เบ็ดใส่ไม้แก่นสูง
 เบ็ดใส่คอนแก่นแต่
 ตกกะเทินได้กำคอกแซ้
 ตกกะเทินได้กำคอกะห่าง
 ตกกะเทินได้ลงลายม้วน
 คับบ่เป็นซ้าฝ้ายอ้อม
 คับตมติดให้เอาตมล้าง
 คับน้ำติดให้เอาน้ำล้าง
 อ้ายนี้เป็นตั้งควายบักตำน้อย
 ห้องบ่หลกหย้าป้อน
 ควายน้อยส่วนสิดาย
 เจ้าผู้เมื่อหวัง ๆ
 คับบ่เอ็นสั่งไก่อ้
 อ้ายนี้เป็นตั้งเกวียนสาสิฮ้าง
 คับแม่นควายบ่เทียมแก่ให้
 คิดไปหลายนับมือพ้อ
 เจ็บอกปานไฟไหม้
 เจ็บตาปานไม้ค้อน

คางกะด้างปากบ่เป็น
 ทำเนียมคำคำปาก
 คับนางต้านต่อพี่ชาย
 ขอนอนเฮือนอย่ายันแก่น หลายเนื่อ
 แต่คำเว้าแก่นทุกคน
 หากินไก่อ้ถิ่น
 มาพบเคือหมากแข้ง
 คราวนี้บ่ยากหนี
 ควายไซไว้ถ้าฮ่า
 จ้งวางถีมให้ฮ่ากิน
 บ่หมายงอยตันไม้ตำ
 เบ็ดใส่ยงแก่นหล่อน
 ลำคิ้วจ้งค้อยงอย
 บ่วางมือให้หางมันฟาด
 บ่วางให้แก่ผู้ใด
 บ่เป็นบุงให้เป็นกะตำ
 ให้เป็นช่องใส่ป่า
 แถมลงให้มันหม่น
 แถมซ้าให้ตีมงาม
 หลงฮอยพากแม่
 ห้องบ่ถอนหย้าเลียง
 บ่เหลียวหลังเอ็นสั่ง
 ก็พอเอ็นสั่งไก่อ้
 บ่มีจัวเทียมแก่
 เกวียนสิค่างโคกชะเทิน
 พอให้อยู่ชู้ยาม
 เจ็บใจปานฟ้าผ่า
 คะเนินป่าตอยตี

คันนางตายเป็นฝ้าย
 อ้ายสิดตายเป็นไม้กำพั้น
 ยาใต้เที่ยวทางเวียง
 ให้น้องตัดบาด ให้น้องปาดเฟื่อง
 น้องผู้เที่ยวทางเวียง
 บาดเข้าฮ่มบก
 บาดว่าเข้าฮ่มหว่า
 อ้ายนี้แวนนามน้อย
 แม่นสิดตัดไม้ป่า
 เจ้าผู้แวนนามม้า
 สิดมาเดินใต้พั้น
 สิบปีล้ำชาวปีล้ำ
 เข้าขึ้นเล่า
 เจ้าผู้ตันดอกจิว
 เจ้าผู้แวนนามนก
 เจ้าผู้แวนหน่วยแก้ว
 เจ้าผู้แวนควายเขา
 อ้ายนี้คอยหาน้อง
 คือตั้งฮวกอยู่น้ำ
 น้องผู้เชื่อชาดน้ำ
 ใผสิดเป็นคนตัก
 น้องผู้เชื่อชาดไม้
 คันซิดให้อ้ายซื่อ
 เจ้าผู้เดือนเพ็งแจ้ง
 เจ้าผู้ดาวดาดฟ้า
 ดองตัดยังมีสน
 เซินอ้ายปกเงือนไว้
 เจ้าผู้เชื่อชาดข้าง
 อ้ายยากยงหลังขึ้น
 ยากเป็นแหล่งฮับเลี้ยง

หลาโนให้เขาแกวง
 พันกึ่งก่อนแพ
 เห่งหลายมันสิค้ำ
 ลงบั้นบ่อนสิเอา
 ให้ถือทิงบังโหย
 ยังสิได้ส่วยหน้า
 ยังสิได้ส่วยคิง
 หมากหอยนาหน้าตำ
 แม่นสิค้ำไม้อยู่ซิ่นกะบ่สูง
 อาชะในมะนิกาบ
 คืออ้ายหอนซิดเป็น
 จ้งเห็นโองมาหยามมั่ง
 จ้งเห็นเจ้าเทือเดียว
 คะนึ่งฮอดปายบก
 ยาใต้โลเสียดแฮ้ว
 ยาใต้เปิดดินชาย
 ยาใต้ลือควายตุ้
 คือนกทาคอยปรวก
 คอยถ่าฮ่าฝน
 ส่างโหยไฮเฮียน
 หม่อมพะนางมาไว้
 ล้ำยาวชาวซื่อ
 พันล้านกะซิดเอา
 มีแสงสังบ่ส่อง
 บ่แยงพั้นแผ่นดิน แต่บ่
 ไหมสนยังมีเงือน
 หมายหมั้นบ่อนซิดเอา
 ยดโหยสะกุนสูง
 ไปยีนตายเป็นแยง
 อวนน้องคู่ชู่ยาม

อันว่าเชื้อชาคน้ำ
 อ้ายยากลงลอยชม
 คั่นแม่นใจปะสงแล้ว
 แม่นมีป่าขี้อัน
 อ้ายนี้ไว้แล้วเอา
 ปั้งแล้วจี
 คั่นสิหยับเข้าไก
 คั่นชิหยับเข้าหา
 ปเห็นหน้า
 เห็นแต่เสื้อพาดแจ
 ได้ยินเสียงหัวอยู่ในบ้าน
 ดีหลังด้วยไม้แสบ
 แสนซิใช้น้ำอ้อย
 ย้านแต่ป่าหย้าแปก
 ยานแต่ป่าหย้าหวาย
 ความมักหลาย
 โตสิตายบ่ฮู้เมื่อ
 กุมไว้ก็บ่ฟัง....
 บัวบานบ้าง
 คั่นแมงกูปมาช่วยเกี่ยว
 เห็นว่า ดาวสะเด็ดดัว
 คือกันกับน้องอุณหล้า
 เจ้าผู้อิงตั้ง
 เจ้าผู้แนวมันเพา
 อ้ายเหมือนดั่งนกเตนเตน
 น้องนี้เหมือนเจ้าจิ้ง
 มันหากเหลือแองแฮ้ง
 กาบมาช้อยแฮ้ง
 เสียแองห้าง
 บาดผู้เฟินบ่ห้าง

กวางใหญ่วังเล็ก
 ให้สว่างใจหายฮ้อน
 หนามกะทาวกะสิผ่า
 พันขึ้นก็ชิดาง
 สนเคาแล้วขี
 สุกแล้วกะกิน
 ย้านก็ดพวงหลา
 ย้านหมาน้องเท่า
 เห็นแต่นาก็พออยู่
 เห็นแต่แพพาดฮั่ว
 ก็ปานได้นั่งโลม
 พัดเอามือมาลูบไล่
 มาออยน้องก็บ่สิม
 บ่เก็งหย้าควาย
 บ่เพียงหย้าอ้อย
 ความออยหนอย
 ความมักมาแล่นกุ่ม
 กางสะพังบ่มีคู
 บัวสิค่างเคิงวัง
 บ่หมายลงเกือกขีผู้
 บ่หมายฮ้อนปาวพี่ชาย
 เจ้าผู้ตั้งมันแกว
 ยาได้สิมเสียมเทียน
 สะเด็นลงเอาก่อน
 คอยล้าอยู่คาย
 ควายบ่ตายสังมาเขิน
 บ่คองได้แจ่วแลง
 กะถิ่นแฮ บ่ได้แฮ
 ก็ยังได้แฮไป

ไหมคำหยุง	เต็มบุงบเห็นเงื่อน
บาดว่าอำเงื่อนไว้	เห็นส่นคาวา
เจ็บด้วยคำปากนี้	หนักกว่าแก่นกะยุงตี
แสนสิป่วยาหยง	ก็บมีหายได้
ตกกะเทินเห็นว่าได้ลงทีนค้ำ	เสียดายทีนบ่พอนแมน
ข้าควายเสียดายหมากเผ็ดน้อย	สิไปก้อยใส่หยง
ตกกะเทินได้ไปค้องซ้าง	สิเอาจนได้ซีม้าพุนแล้ว
ไผสิหลิงเห็นได้	ในใจนทซีถี้
ความปากหวานจ้อย ๆ	ใจส่มตั้งหมากนาว
ลายคนนี่บ่คือลายซ้าง	เสื่อสาางซ้างป่า
อะทิบายบได้	ใจนั้นส่องบ่เห็น
น้องนี้แจงคือดาว	ซางามคือหน้าแว่น
ขาวคือฟ้า	เซินท้อนผู้ปะสง
แบนฝ่ามือฮับต้อน	ยามี้เมกมาบัง
เก้าสิแจงสิบสิแจง	เบียดเบียนพะจันได้
ยาได้มีลาหู	ย่านมันแล่นสะเด็นตก
บุงบ่เคยซีม้า	จกแขนลงพัตคาเง้อม
บุงบ่เคยจกฮู	คำไปบ่อฮู้ชอด
บุงบ่เคยเข้าถ้ำ	ปีนขึ้นก็บ่ถึง
บุงบ่ชอดยอดแก้ว	บ่เป็นก็ลองเบ็ง
บ่เคยก็ลองเหล่น	สิลองหลินฮอมซีซาย
บุงบ่เคยบั้นบัว	หากินตายตั้งแต่เต่า
เจ้าผู้งูเหลือดอี่	หากินซ้าง คำแพง
สังบขึ้นโคกกว้าง	จนสิแจงไก่ขัน
อ้ายนี้ตั้งใจปากนำน้อง	เหงาตอนตางให้สว่าง
มักบ่มักก็ให้โลมหลิ่น	เมื่อหน้าตี่มสะหาย
พอได้เป็นพี่น้อง	ยาลงเขื่อนให้หมาเห่า
กันอ้ายมีเมียแล้ว	ไพหย่าอยู่เขื่อน ●
ให้อ้ายนั่งเค้าเมา	

คำพระยาปิดเสหนา

อัตสะจันใจไอ้
 ปาชีวปักปวตคั้น
 อัตสะจันใจแ้
 บาดกะต่ายหางแป ๗
 ส้งมาได้นั่งฮอง
 อัตสะจันใจไอ้
 ไม้ไผ่ ยอคอดตอดซ้าง
 อัตสะจันใจม้อน
 บาดว่าไก่ผู้โจ้น
 กวางกินหมากขามบ้อม
 คันแม่่ม้งบซี่
 อัตสะจันใจไอ้
 บาดว่ากะโปะหมากพ้าว
 แก้วลิสาลิสลิส่า
 ยาใต้เอาบาลี
 ตาตีไปค้องซ้าง
 ตาบอดไปค้องซ้าง
 นกอีเอียง
 แชว ๗ เสียง
 แช ๗ ฮ้อง
 เวียงจันฮ้าง
 บางกอกฮ้าง
 ลิงซิงลิงขึ้นตันไม้
 กอยมันฮ้าง
 เข้าากกลางจากเล่า
 นกนงฮามฮ้าง
 นกเจ้าลาพุ่มไม้

ปาคะแยงโพบมีเงียง
 โหลดเป็นผ้าปองปี
 หางยาว ๗ บ่ได้ฮองนั่ง
 บาดกะแตหางก้อม ๗
 เข้าสถานยูโอยยอคอดตอดไก่
 ปาย่างอยู่หึ่งทะยาน เดินคูปแมว
 กินแต่มอนส้งมาฮู้จักเหยี่ยว
 กินน้ำเหยี่ยวบ่เป็น
 ไปคากันซี่ม้ง
 สามมือกะต่ายตาย
 โอทองส้งมาแตก
 ส้งมาหม่นกว่าโอ
 ให้เอาแก่นกะยุงตี
 ต่อยตีต่างค้อน
 สามปีมาเปล่า
 สามมือได้ซี่มา
 กินหมากโพไฮ
 บ่มีโตฮ้อง
 โตเดียวหมดหมู
 เป็นโพนซี่หมาจอก
 เป็นหม่องกะต่ายนอน
 บาดลิสได้ปักโกกนาโต
 ฮามดินพัดพาก
 ควายเผ่าห้วงวมเหงา
 ลาคอนปะเป่า
 ลงน้ำล่องลอย

กาเหว่าฮ้อง
 โคนดกฮ้อง
 หลิวพินหนีจากหม้อ
 กกหูกลางจากไม้กำพั้น
 เปิดเป็นผู้ไซ้
 ซี่กะดักกะเดือนเป็นผู้เลี้ยง
 หอยกาบก็
 ปาชีวมีเขา
 อัตสะจันใจไม้
 คียดยากฟ้าชิปาน
 อุปะชนหัวขวันเจ้า
 แม่น้ำใหญ่หัวต่อน้ำ
 สังกพากันโตนลงห้วย
 สังกขื่นโคกกว้าง
 อยากกินเขา
 อยากมีสิน
 อยากให้คนมาแว
 หินแผ่นล้าน
 บาดว่าเอาชะโนติด
 ผิวว่าตามตาควี้
 คันแม่้นตาบควี้
 อัตสะจันใจกุง
 ปาชีวมาไล่สวบแช
 อัตสะจันใจแช
 บาดว่ากะต่ายหางก้อม ๆ
 อัตสะจันหมาขบข้าง
 บาดว่าข้างลุกขึ้น
 เขื่อนมุงหย้า
 บวดว่าลดหย้าไว้

เทิงหัวอินโสก
 ไก่ชูจากเฮียม
 กวยกะทอลาเช่าปลูก
 พันมือบจวบกัน
 ไก่เป็นผู้ฟัก
 บุณสีได้แกไฟ
 ฮู้ปากคือคอ
 ไล่ชนควายล่า
 ลำสะโนพัดเกิดเป็นไม้แก่น
 คียดยากขวานชิเบี้ยว มีมือปันสะโน
 ราชานักปาด
 เซนน้อยบวคควาย
 หาฮังแตนต่อ
 หาข้างค่าแพง
 ให้ปลูกไล่พะลานหิน
 ให้ฆ่าพ่อตีแม่
 ให้ฆ่าหมูเดียวกัน
 ก้อนใหญ่คือชินหนัก
 ชั่งชาสั่งมาได้
 คือชะโนสิหนักกว่า
 สิเบาเบื่องฝายชะโน
 กุมกินปาบีกใหญ่
 หนีไปชนหลีบหิน
 หางยาว ๆ บัดได้สองนั้ง
 สั่งมาได้นั้งของ
 สามแสงลัมท้าว
 หมาสิให้ต่อสาม
 ฝนตกมาลิ่งว่าฮั่ว
 ฝนแห้งแล่นกาย

แผ่นดินไช้
 แผ่นดินออกหมากไม้
 อัดสะจันใจน้ำ
 อัดสะจันไม้แก่นหล่อน
 อัดสะจันวังเวินกว้าง
 บาดว่าหาดแท้ ๆ
 บัวชี้แบ้ สังกมาเกิดทางหนอง
 บัวทองไปเกิดน้ำ
 บ่อนเล็กมาเส้าดิน
 อัดสะจันใจกุ่ม
 ทำมะชาดเป็นดังนั้น

ชิเอาหยังมาดุ่มหม่ม
 ยาแก้แค้นหยัง
 ว่างใสสังมาชุ่น
 สังมาปิ่นปงใบ
 สังมากายเป็นหาด
 สังมาปิ่นตำ เวิน
 หัวสวนบ้านเก่า
 พอย้อย่องเงิง
 หลั่งงอ ๆ เทียยดบ่ชื้อ
 เพียนแก้กบ่เงิง ●

คำโตงโตย

- แดดออก หมอกวาย
- ความบมีหาใส่ ความบใหญ่กาถม
- หามผิดกป่าช้า
- พร้าตี แพ้ตำ
- หมาหลายเจ้า
- ยาหาหาใส่หัว
- ลูกแทนพ่อ หน่อแทนลำ
- เชือกสั้นใส่คันแข็ง
- ช้างขี้ ยาขี้นำช้าง
- ช้างดียูงา ปาดือยูชิน
- นกเค้าหัวตาแม่
- หาบขึ้นไปส่งเสื่อ
- ฮากไม้สอนขวาน
- จับปูใส่กะดัง
- ไม้ฮ้อยเขียดขาด
- สุกก่อนเหิม
- เกี่ยวหย่ามุงเมือง
- ควายเผ่ามักหย่าอ่อน
- บ่อนคันบ่เกา
- ควงค้อนกายหมากม่วง
- กินสมยาก ปากสมเคียด
- หาบช้างซาแมว
- เจ้าเหือนพาเข้า เจ้าเหล่าพากิน
- เสนาหมากขี้กา
- ใส่บาดยาถมพะ
- สามปากคิ้วกว่าหมอ
- ตาดีได้ ตาไปเสีย
- ป่อยเอียนลงตม
- ผ้าฮ้ายห่อคำแดง
- หมาหาบกัด
- ไชยาต่อหน้าแขก
- หลักแพ้แก้แม่
- เหล็กกำถึกหินชา
- หวานเป็นลมขมเป็นยา
- หาบดีกว่าคอน นอนดีกว่านั่ง
- ยามกินบ่เขียกยามเวียกจึงเอิ้น
- กินเข้าบ้านโต ยาใส่ความเฟิ่น
- กินมา ๆ บ่คำเบิ่งท้อง
- ตมติดเอาตมล้าง น้ำติดเอาน้ำล้าง
- หนามปักเอาหนามบ่ง
- น้ำเพียงใดดอกบัวเพียงนั้น
- กินแล้วแล้วหนี
- ซื่อควายยามนา ซื่อฝ้ายามบุน
- เหลืองอ้อยฮ้อย
- ม้านจาดลาด
- ต้อยฮ้อย
- ฝ้ายฮ้อย
- แต่งจาดลาด
- เหลืองเอิ่มเต็ม
- หน้าหล่าคาคลาด
- โคนจิกวีก
- แขนไอ้นไต้

- กินน้ำคะลำตัน
- กาคาบแก้ว
- ควายเข้าสวน เอาโตเหี้ย
- เค่งหลายขาด ยานหลายข้อง
- กำขี้ดีกว่ากำตด
- กันตีกว่าแก๊ แซตีกว่าลั่ว
- ต่ำอีปี
- ต่ำออกปอก
- ฮูโจ่งโป่ง
- ต่ำเตาะเปาะ
- สั้นข้อหล่อ
- ยาวคาคลาด
- ยาดเคดเลด
- เหลืองอ่องต่ง
- จ้อยคอกวอก
- แดงฮุม ๑ แดงจิ่งซิ่ง
- แดงอ่องต่ง
- คำปานตกทางไซ้
- แข็งเจ้เต้
- สูงแควเกว
- สูงเทื่อเลื่อ
- เปื่อยจะหวิะ
- เป็นฮูจิ่งบั้ง
- ยาวโคดโลด
- แดงจายว้าย
- ตีอีหลี
- ดั้นแคว ๑
- ตันจู้ลู่
- เตี้ยตอกป็อก
- ดำคิมมิม
- แสงฮิบฮี้
- เป็นฮูจิ่งบั้ง
- ฮูจิ่งบั้ง
- มิดอิมซิม
- กมฮุดหลูด
- ขาวจุ่มพุ่ม
- ชุ่นจั่วลั่ว
- แขงเก้เต้
- แข็งกี้ดี
- คับอั้งตัง
- เค็มกอดลอด
- คาจู้ลู่
- แจ้งจ่างป่าง
- แจ้งไซ้โหล่
- จ้อยแก้งแย้ง
- สั้นกิดคิด
- ไสเมียง ๑
- ไสมอง ๑
- ซี้แก้แต่
- เกียงอ้อยฮ้อย
- ฟ้อนแย้ง ๑
- ฟาดแป๊ะ ๑
- พันปิก ๑
- คำขี้หลี
- มิดจี้ลี
- มิดฮ้อยม้อย
- มิดฮ้อลื้อ
- หนักอีซึก

- เต็นต้ง ๆ
- ตู้ยอู้ยลู้ย
- เป่าย่อง ๆ
- ยางแจ่งแจ่ง
- บานเพือเวือ
- หวานจ้อย ๆ
- บานเมือยเยือย
- แปนเอ็ดเต็ด
- ฟุอ่องล่อง
- เหลือมยับ ๆ
- ตั้งจกปก
- กมอดดหลอด
- ปอยเอียนลงตม
- งมเขิมโนทะเล
- เหลือมยาบ ๆ
- เหลือมยิบ ๆ
- เมือยแอกแลก
- แหลวเอะละะ
- อ่อนเอ็ดเลด
- อ่อนแอดแลด
- ฟือยลู้ย
- ห้อยโตดโปด
- ยานเตบเซบ
- บานเตบเซบ
- บานโต่งโต่ง
- เบ็งอ่องต่อง
- ก่องเนื้อ ๆ
- เพือดพะ ๆ ●

ก

ลาว

กะโปะหมากพร้าว
 กะห้าง, กะปอม
 กะเบียนฮ้าง
 กระตัด
 กระต้อ
 กระต่า
 กินหน้อย
 กิ่งฮ่ม
 แก่น
 แก่ไม้

ไทย

กะลามะพร้าว
 กิ่งกำ
 สำรับร้าง ยากไร่
 ดี, เก่ง
 ดีกว่า, เก่งกว่า
 ตะกร้า
 กินน้อย ๆ
 กางร่ม
 ดิด, ขอบอยู่อาศัย
 ลากไม้

กก
 เก็ง
 เก้าอด, เก้าเยื่อน
 ก้อม ๆ
 โคนดุก
 แก่วน (แก่น)

ตัน
 ท่า, สมดุลย์
 อดทน
 สัน ๆ
 นกโพระดก
 รักชอบ, คู่้นเคย

บ

บ้า
 ขาง
 ขาย
 ข้าวหมิ่น
 ขี้,เคียด
 ขี้คร้าน
 ขี้เพี้ย (ขี้เพี้ย)
 ขี้ดินดาก
 ขี้ถี้
 เข้า
 เขาะน้อย ๆ

 แข
 ขบ
 ขวง
 ขุน
 ขี้ตุ๋

ฆ่า, ทำให้ตาย
 ไข่แมลงวัน
 ขาย
 ขมึ้น
 รั้งเกียด
 ขี้เกียด
 ข้ออ่อนว้าวหรือควาอยู่ในลำไส้เล็ก
 ดินแข็ง
 ขี้เหนียว
 ข้าว
 กระดิ่ง (เครื่องไม่มีรูปคล้ายกระดิ่ง มัก
 ใช้แขวนคอสัตว์)
 จระเข้
 กัด
 ไม่เจริญ, จัญไร, กลวง
 ต้วนาย
 ชอบกล่าวอ้างผิดตัว, ชอบกล่าวหาผู้อื่น

ก

คั่น	กั้น
คั่ง	ครั่ง
คณิง	ค่านิง
คุษ	ครีบหลัง
คิง	ร่างกาย
เคบถึง	ยื่นมือไม่ถึง
คิ้ว	แม่่น
เคิงจับ	กลางน้ำ
คว่าง	ขว้าง, ชั้นวางกระดั่งไหม
ความเคิก	ความตัวผู้
ควายปักเลเผา	ควายแก่
ควง	ชั้น (ยางไม้ที่แข็งตัว)
ความคิด	ความคิด
แคมฮั่ว	ข้างรั้ว
คน	(กริยา) กวน, คน
คนคั่น	คนใกล้ชิด
โคกชะเทิน	โคกแห่งกันดาน
โคงควาย	โครงกระตูกควาย
คอนไก่	เส้าไก่, ไม้ที่ทำไว้ไก่เกาะ
ค้อง	ฆ้อง
คองกา	รูดอย, เตรียมตัว
คำ	ทองคำ
คำเจ้า	คำพูด
คมญี่ปุ่น	คมที่เอ, คมทุ่

ง

ง่วน

กากเดิน

งม

คล่ำ

งอยชาน

ยีนบนระเบียงบ้าน, ปลายชาน

งัดงัด

โค้งคด

จ

จิกตอง

จัดในตอง

จุมจิดอก

ผิดอก, ออกอก

จก

ล้วง

จ่ม

บ่น

เจี้ย

กระตาศ, เยื่อ

แจ้ว

น้ำพริก

จอก

จอก (พืชชนิดหนึ่งลอยตัวอยู่บนผิวน้ำ)

ใจฮู้

เข้าใจดี (เข้าใจระเบียบแบบแผนของทางราชการ)

ช

ชิง

ตาข่ายดักสัตว์

ชัน

เนื้อ

เชิน

เชิญ

เชื่อ

เชื่อ

เชือกทั้น

กระตุกเชือก

ชนละที

แม่น้ำ

ชมชื่น

เชยชม

ชั่งชา	ชั่งน้ำหนักเทียบกัน
ช่าง	ช่าง มีฝีมือ
ชาว	ยี่สิบ
ชาวทะเล	ไม่สมบูรณ์
ชื่อยาม	ทุกครั้ง, ทุกโอกาส
เซ	ลำน้าเซ
เชิงผ้า	ชายผ้า
ช่อ	รัง, รวง (รวงผึ้ง, รังแตน)
ชอม	สังเกต
ชอย	ช่วย
ชาย	ผู้ชาย, ทนาย
ชอนลอน	มากมาย

ก

ดู	กระดู
เงินไปเงินมา	ลวยไปลวยมา
เดือนเพ็ญ 15 ค่ำ	วันเพ็ญ 15 ค่ำ
เดือนสามเสียง	เดือนกุมภาพันธ์
เดือนห้า	เดือนเมษายน
ดำขี้หี	ดำมาก ๆ
ดำดอยลอย	ดำอย่างตา

๓

ดาควั	ทายแมน
ดาแฮก	ศาลพระภูมิ
ดิแกลงเว้า	แกล้งพุด พุดไม่จริง
ดินสิ้น	ชายผ้าถุง
ดินเปิมเปือเปิมเปี้ย	เท้าบานเหมือนดินเปิด
ดุ่ม	กรงนก
ดู่	กล่าวอ้างหรือทีกทักเอาของผู้อื่นว่าเป็น ของตัว และเอาความผิดของตัวเป็นของ คนอื่น
ตกกะเทิน	ตกกะใดพลอยใจ
ตอด	อาการใช้ปากงับกัดโดยเร็ว เหน็บแนม
ต่อนจวัน	เศษเนื้อ
ตีม	เพิ่มเติม แถมให้ เผื่อ
โตเอง	ตัวเอง
โตน	กระโต
โตงโตย	สร้อยคำ

๔

ถาน	ส้วม
ถางทาง	แคว้ทาง
เถิงตองพั้น	ลึกซึ้ง หยั่งถึงพั้น
ถ่มน้ำลาย	บ้วนน้ำลาย
ถ่วมท่ง	ท่วมท่ง
แกลงลัม	แกล้งลัม
ไถ่	กระเป่า ฤง

ท

ทั้งไซ้
 ทางเวียง
 ทาว
 ทิง
 ทิน
 ทุงไซ
 ท้อ
 เทือเดียว
 แทกน้าม
 ทามะโรง
 ท้องเบา
 ทำเนียม

ทั้งหลาย ทั้งหมด
 ทางกว้าง
 ไทย
 กระบอกน้ำ
 ทุน
 ชงชัย
 เท่า
 ครั้งเดียว
 แทงหน่อ
 ช้ามรงค์
 ท้องว่าง
 แบบอย่าง

น

นั้งเฮียง
 นั้งยอเย็ก
 น้าบฮ่ง
 นาไซ้หลัง
 น้าผิง
 นาเสา
 นบ
 แนว
 นกใส่

นั้งเคียงคู่
 นั้งยอง ๆ
 น้าไม่ขัง, น้าไม่พอ
 นาแปลงลุ่ม, แปลงใหญ่
 น้าผิง
 ร่วมด้วย
 ไหว
 เชื้อชาติ, สายพันธุ์
 นกหัวขวาน

บ

บักโกกนาโต	สิงทะโมน
บมีเฟือยค่าง	ไมมีกัเกาะ
บ่เถิง	ไมเถิง
บ่แจ	ไมแจ
บ้าน	บิ่น
บาย	จับ
บัวซี่แบ้	บัวใบเล็ก
บุฮาน	โบราณ
แบ้	แพะ
บวคควาย	แอ่งควายนอน
บวย	กระบวย
เบ็งป่อง	จุง
บ่อนสนุก	ที่สนุก
บ่อนไต้	ที่ไต้
บ้อน	ปลาหุด
บาดว่า	มาตรว่า แม่นว่า เมื่อยาม
บัวยมยัง	บัวหยั่งราก

ป

ปะเอิน	อิมเอิบ
ปลาสิบ้อน	ปลาหุด, ปลาขึ้นหายใจ
ปากซ้า	ปากตะกร้า
ปิ่นบงใบ	ผลิบ ใบแตกใบ
ปิ่นหาง	หันหลัง สบัดหาง
ปุม	ภูมิ ปัญญา

ปลูกติม
 ปีม
 ป้ำ
 เปิดดินทราย
 ปัว
 แปงโสม
 แปน
 ปู่ (คมปู่)

ปลูกเพิ่มของเดิม
 หนังสือ
 ตัดต้นไม้
 เบื่อหน่ายดินทราย
 รักษาคนป่วย
 แปลงโฉม
 เปลือย, โส้งเตียน
 ทื่อ (คมทู่ คมทื่อ)

ผ

ผะหยา
 ผีกะเทียม
 ผ้าม้าง
 ผายเพื่อ
 ผึ่งสับฮัง
 ผ้ำ
 ผองเท่า
 ผืด
 ผืนสีย้อง
 ผ่นผ้าย

ผญา ภาษิตคำคม
 กระเทียม
 ผาวง ทำลาย
 ผื่อแผ่
 ผึ่งสร้างรวงรัง
 ผีหนองอักเสบ
 จนกระทั่ง
 โปรด
 ไครจะยกย่อง
 ผ่นผืน

พ

ฝนตกห่ง
 พะลาดมีน
 พะลาดลัม

ฝนตกน้านอง
 ลิ่นถล่ำ
 ลิ่นลัม

พันมือ

พา

พาสิด

พรั้อโต้

พาง

พี

เพิ่น

เพี้ย

เพี้ยง

แพงทุน

แพงฟัก

พ้อ

พอกะเกิน

พวนทอ้ง

โพไฮ

พันถิ่น

ถาดสำรับกับข้าว

ภามัด

มิดโต้ มิดบ้งตอ

แนบ อิง

อ้วน

เธอ ท่าน

พญา ตำแหน่งขุนนางโบราณ เช่น

เพี้ยเชียงแสน

เยียง

เสียดายทุน

ผักแพว

พบ

ครึ่ง ๆ กลาง ๆ

คลิ่นไส้

โพธิ์ไทร

ฟ

พันไฮ

ฟ้าว

แผ้วถางไร่

รีบ

ภ

ภาคสำนวนน้อย ๆ

ภายลุน

ส่วนหนึ่ง

ภายหลัง

ม

มับแมบ	ไม่พร้อมเพรียง หลบ ๆ ซ่อน ๆ
มาย	คล้าย
หมากมี	ขุ่น
หมากม่วง	มะม่วง
ม้อน	ดักแด้ใหม่
ม่อ	ใกล้
เมี้ยนไซ	หมกไซ, กลบไซ
แมงมี	แมลงหวี่
ไม้กำพัน	แกนมันผ้าเวลาทอมักทำด้วยไม้

ย

ยาหยัง	ยาอะไร
ยิง	ผู้หญิง ยิง (เป็นภรรยา)
ยู้	ดัน ยก ผลัก
ยอ	ยกขึ้น ส่งเสริม
ย้อยยอง	เอื่อมมือ
เล้า	ยุง
เบ็งแยง	ดูแล
แยง	ดูแล, เอาอย่าง
ยา	ยาเกรง
ยอง	ปุยฝ้าย หรือไหม
ยองนุ่น	ปุยนุ่น
ยองตอ	นั่งบนตอ
ย่อน	เพราะว่า

ก

กลางเทื่อ	บางครั้ง บางที
เล็ก	ล็ก
ล่าสะโน	ตันโสโน
แลง	หัวค้ำ พลบค้ำ อาหารเย็น
แลน	วัง
ล้วง	ผ่านเข้า
ลับไล	หลับไหล

ว

เว้ง	ทองอ้อม โค้ง
วังเวิน	วังน้ำวน

ส

สะพาเหล่มไหย่	เรือสำเภาลำใหญ่
สังวานคำ	สร้อยทองคำ
สังบไล่	ท่าไม้ไม้ไล่
सान	ศาล ช้างสาร
สว่าง	บ่อน้ำ
สิบยีน	จะอายุไม่ยีน
เสียมเทียน	เสียมกุด ลึกจนสั้น
เส้นหยุง	เส้นที่ยุงเหยง
เส้นเว้ง	ทางกว้างไกล
เสียแอง	เสียแรง

เล็ก	ศึกสงคราม
สอน	ซ้อน
สวยคิง	น้ำลูบตัว
เส้า	เศร้า
แส	แส้ ไม้เรียว

ห

หักทอ้ง	หักสะบั้นลงตรงกลาง
หมั่น	ขยัน
หมากตอ้ง	กระทอน
หมากนาว	มะนาว
หมากเขียบ	น้อยหน้า
หมากเผ็ดน้อย	พริก พริกขี้หนู
หมาเช่า	แซ่ข้าว หมักข้าว
ห่าง	ดัก
หากกล้า	ถอนหญ้า
หน้าแ่วน	กระจก
หวิง	สวิง
หลังเห็น	มองเห็น
หมิ่นหม้อ	เขม่าจับหม้อ
หลิน	เล่น
หยุ่ง	ยุ่งเหยิง
เหลือแอง	อุตสาหกรรม
เทิง	บน
หลงฮอย	หลงรอย หลงทาง
เหลืออม	คลุม ทั่วถึง
แหลว	เหยี่ยว

หลอน
 เหม็ด
 แหล่ง
 เขี้ยว
 หน่วยปลาย
 ห่วงแหง
 เขียดบ่ชื้อ

จู่โจม
 หมด
 ลูกน้อง
 เดี่ยว
 ลูกที่เหลือเดน
 เจียบแหง
 เขียดไม่ตรง

อ

อีตู๋
 อีไม้
 อีดู
 ออกหมากไม้
 อืด
 เอ็น
 เอ็นสั่ง
 แอบ
 แอ่ง
 โอทอง
 ใ้อ่าวหา
 อย่าสูไลเสียทิม
 เอาท่อน

ตันแมงลัก
 หุด
 สงสาร เอ็นดู
 ไข่รากสาด
 อดอยาก ไม่มีกิน
 เรียก
 ร้องบอกลา สั่งลา
 ฝึกฝน
 ตุ่มน้ำ
 ชินทอง
 หวนคำนึงถึง
 อย่าลิมทังเสีย
 เอาเถิด เอาเถอะ เอาเทอญ

ฮ

ยังมี	มั่งมี สมบูรณ์
ฮัง	รัง
ฮับเลี้ยง	รับเลี้ยง
ฮา	โรครบาด อหิวาตกโรค
ฮาก	ฮาเจียน
ฮ่าง	ห่าง
ฮ้าย	ดูด่า
ฮุนฮ้าย	ขี้เหร์
ฮู้เมื่อ	รู้ตัว รู้สึกตัว
เฮ็ดบ่แม่น	ทำไมถูกต้อง
เฮือน	บ้านเรือน
เฮือง	รุ่งเรือง
เฮือนแพ	บ้านพัง ทรุดโทรม
เฮือสะเพาค้า	เรือสำเภ
เฮือ	เรือ
แฮ้ว	แรว เครื่องมือดักสัตว์
แฮ	ลูกวัง
แฮ้ง	อีแร้ง
ฮ้อง	ร้อง
ฮ้อยกัน	ร้อยกัน (สนเข็ม)
ฮอน	ตัด ทอนเป็นท่อนเล็ก ๆ
ฮ่อม	ร่อนน้ำ
ฮวก	ลูกฮือด
ฮองนั้ง	รอนนั้ง
ฮุง ฮอ ๆ	สุกใส
ฮั่ว	รั้ว
โฮ	โคร่ง (เครื่องมือฝนยา)
โฮม	รวม

